

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE MENS & SAMENLEVING D.D. 01 APRIL 2021

[Typ hier]

Datum verslag 9 april 2021
Locatie Stadhuis, digitaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag 15 april 2021

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

De voorzitter, de heer M. de Pagter (eerste deel van deze vergadering) en mevrouw R. Heijne (tweede deel van de vergadering) en de wethouder mevrouw Voortman, en voorts de leden: mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), de heer P. van Corler (GroenLinks), mevrouw A.M. Podt (D66), mevrouw H. Dekker (D66), de heer D. Gilissen (VVD), de heer R. van der Zweth (PvdA), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer M. van Heuven (Partij voor de Dieren), de heer I. Simsek (DENK), mevrouw J. Admiraal (ChristenUnie), mevrouw J. van Ophem (Student & Starter), de heer F. Boudens (SP), mevrouw P.S. Mathoera (Stadsbelang Utrecht). En van de griffie mevrouw E. Hamelink (commissiegriffier) en mevrouw F. Bouts (commissiegriffier) en mevrouw I. Arets (commissiesecretaris).

Middagvergadering

De voorzitter, mevrouw Van Dun, en de wethouder mevrouw A. Klein, en voorts de leden: mevrouw M. Deldjou Fard (GroenLinks), mevrouw E. Bijsterbosch (D66), mevrouw H. de Boer (GroenLinks), mevrouw J. Admiraal (ChristenUnie), mevrouw H. Assen (PvdA), de heer B. Kos (CDA), mevrouw M. van Mil (Student&Starter), de heer M. de Pagter (VVD), de heer G.te Hoonte (VVD), de heer C. Bos (Stadsbelang Utrecht), de heer F. Boudens (SP), de heer D. Bosch (PVV), en van de griffie de commissiegriffier mevrouw W. de Kok, (commissiesecretaris) en mevrouw I Arets, commissiesecretaris).

Avondvergadering

De voorzitter mevrouw E. Bijsterbosch , de wethouder de heer Van Ooijen, de wethouder mevrouw L. van Hooijdonk en voorts de leden mevrouw C. van Dun (D66), de heer D. Gilissen (VVD), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), mevrouw T. Sturkenboom (Student & Starter), de heer R. Wiegant (SP), de heer I. Simsek (DENK) , de heer R. van der Graaf (ChristenUnie), de heer B. van Steeg (CDA), Van de griffie de heer J. Schueler (commissiegriffier) en mevrouw I Arets (commissiesecretaris).

Verslag openbare vergadering commissie mens en samenleving d.d. 1 april 2021

1. Opening en mededelingen.....	- 2 -
2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten.....	- 2 -
3. Verslagen	- 2 -
4. Raadsvoorstel wijziging U-pas.....	- 3 -
5. Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebt	- 11 -

5.1	Reactiebrief Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebt	- 11 -
6.	Raadsvoorstel Ontwikkelplan en investeringsbeslissing Berlijnplein	- 22 -
6.1	Overige documenten Berlijnplein.....	- 22 -
7.	Raadsvoorstel Visie Vervoer voor Iedereen	- 46 -

Ochtendvergadering 1 april 2021

50 1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer De Pagter, opent de vergadering om 10.00 uur. Hij heet iedereen welkom. Hij is voorzitter voor het eerste deel van de vergadering, het agendapunt 4.

De voorzitter, mevrouw Heijne, heropent de vergadering om 11.30 uur. Zij is voorzitter voor de bespreking van punt 5.

Mededelingen commissie en wethouder

Geen.

60 Middagvergadering

Heropening

De voorzitter mevrouw Van Dun heropent de vergadering om 15.30 uur. Op de agenda staat punt 6. Voor de bespreking is 3:00 uur gereserveerd. De commissie ontving afgelopen vrijdag nog een raadsbrief over dit onderwerp. Die is toegevoegd aan de agenda.

Mededelingen

Geen.

70 Avondvergadering

Heropening

De voorzitter, mevrouw Bijsterbosch, heropent de vergadering om 20.00 uur. Zij heet iedereen welkom.

Mededelingen

De voorzitter deelt mee dat de beantwoording in de eerste termijn van de bespreking van het onderwerp Berlijnplein nog niet heeft plaatsgevonden. Die zal 15 april worden gegeven. Dat betekent dat de sprekers rekening moeten houden met hun collega's. De spreektijd die overblijft na behandeling van agendapunt 7 zal de spreektijd zijn die overblijft voor de afhandeling van het agendapunt over het Berlijnplein op 15 april.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De voorzitter stelt de agenda voor de gehele vergadering gewijzigd vast met een extra agendapunt geagendeerd aansluitend aan de lunch met een beoogde behandeltijd van 45 minuten: informatie complexe situatie gezin.

3. Verslagen

- Het GEHEIME conceptverslag + presentatie van de besloten commissie Mens en Samenleving van 18 maart 2021, ter vaststelling.
- 90 - Het op 1 april 2021 openbaar te maken conceptverslag + presentatie van de besloten commissie Mens en Samenleving van 18 maart 2021, ter vaststelling en openbaar making.

De voorzitter neemt er nota van dat de commissie beide verslagen plus opmerkingen conform vaststelt.

4. Raadsvoorstel wijziging U-pas

Beleidsveld: Werk en Inkomen - wethouder Voortman

Het Raadsvoorstel Besluit tot wijziging Verordening U-pas maakt de invoer van een gezinstegoed mogelijk. Hierdoor krijgen ouders meer keuzevrijheid over de invulling van het budget. In het raadsvoorstel worden nog enkele andere aanpassingen gedaan, onder andere over de gevolgen bij onrechtmatig / oneigenlijk gebruik van de U-pas.

De commissie

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) pleitte eerder voor het verwijderen van zoveel mogelijk schotten in de U-Pas, en één daarvan is het schot binnen gezinnen, zodat het geld dat bestemd was voor het ene kind en over is, te besteden is voor het andere terwijl het geld anders niet meer gebruikt zou worden. Zij vindt dat een mooie ontwikkeling. Haar fractie wil dat de pas zo optimaal mogelijk wordt gebruikt. Op die manier is ook onderbesteding tegen te gaan.

Ook is het mooi dat hiermee andere schotten in de U-Pas verdwijnen, zoals de regels voor de fiets en de laptop. Dat maakt de U-Pas ook eenvoudiger in gebruik. Zij denkt dat de invoering van het gezinstegoed een hele mooie ontwikkeling is.

Haar fractie heeft daarbij nog een aanvullende vraag: waarom is er gekozen voor gezinstegoed alleen voor de kinderen en niet voor alle leden in het gezin. Daarmee zou een grotere differentiatie mogelijk kunnen zijn.

Mevrouw Podt (D66) dankt het college voor de aanpassingen. Haar fractie is heel blij met de grotere mogelijkheden voor gezinnen zelf keuzes te maken in het budget en daarmee een eenvoudiger en logischer regeling.

De twee toevoegingen over oneigenlijk gebruik kwamen voor haar fractie uit de lucht vallen. Zij vindt het op zich een goed idee na te denken over hoe om te gaan met gevallen van oneigenlijk gebruik. Zij stelt hierbij de volgende vragen: (1) hoe ervoor te zorgen is dat mensen op een goede manier bezwaar kunnen maken wanneer de U-pas wordt ingetrokken, analoog aan de behandeling van het initiatiefvoorstel over het je recht halen, en (2) in het verlengde daarvan hoe ervoor te zorgen dat kinderen niet de dupe worden van oneigenlijk gebruik door ouders. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat ook in Utrecht één op de acht kinderen opgroeit in armoede. In die gezinnen is onvoldoende geld om kinderen naar school te sturen, een warme jas te kopen, af en toe iets leuks te doen. Dat treft het hele gezin en zeker de kinderen zijn daarvan de dupe. Dit voorstel werkt in dit opzicht ten gunste van de kinderen.

Ook in dit licht hamert zijn fractie al jaren er op dat het onbestaanbaar is dat in dit opzicht geld blijft liggen voor armoederegelingen, terwijl mensen dat hard nodig hebben. Hij noemt in dit licht ook het budget voor de U-Pas.

Zijn fractie vindt dit voorstel goed nieuws. Zij doet dit ook naar aanleiding van de ingediende moties die de raad eerder heeft aangenomen ook om onderbesteding tegen te gaan en om te sturen op maximaal gebruik. Het gaat hier om een lang gekoesterde wens van zijn fractie. In dat licht steunt hij dit voorstel.

Ooit is motie 341 in 2019 aangenomen over het altijd sturen op een zo hoog mogelijk gebruik bij zoveel mogelijk mensen. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat zij zal blijven sturen op een zo goed mogelijk gebruik van de U-Pas, ook met dit voorstel. Zijn fractie ziet ook andere mogelijkheden. De idee is nu het budget op te maken. Het is de vraag of dat gaat lukken. Bekend is over 2020 dat 350.000 euro blijft liggen. In 2021 zal dat niet anders zijn, zo verwacht de heer Van der Zweth. Dit gaat pas in op 1 juli, en de gemeente heeft te maken met coronamaatregelen in de eerste helft van het jaar. In dat licht stelt hij de wethouder de volgende vragen: (1) zijn fractie heeft nog steeds behoefte aan de U-Pas voor iedereen naar Rotterdams model om het stigma van de U-Pas weg te halen. Hij vraagt hoe het daarmee staat. Momenteel is er onderbesteding zodat het gewenste extra onderzoek te doen is. Hij vraagt de wethouder of de kans te baat te nemen is om verder te onderzoeken hoe die U-Pas voor iedereen in Utrecht mogelijk is te maken en daar verder onderzoek naar te doen. (2) Ziet de wethouder mogelijkheden om de grens tijdelijk te verhogen; voor wanneer aanspraak gemaakt mag worden op de U-Pas en daarmee gezinnen meer lucht en ruimte te geven en hen te helpen rond te komen zo lang als de coronacrisis nog duurt.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) schetst de onderwijssituatie voor kinderen in gezinnen met weinig geld. Haar fractie is van mening dat een kind nooit op een dergelijke pijnlijke wijze hiermee geconfronteerd en belemmerd mag worden in zijn of haar ontwikkeling en in kansen op een betere toekomst. Het spijt haar dat armoede dit effect met zich kan meebrengen. Haar fractie vindt het belangrijk dat kinderen volwaardig mee kunnen draaien met vriendjes en vriendinnetjes. Daarbij hoort de mogelijkheid te kunnen sporten, schoolspullen te kunnen kopen, en tegenwoordig ook het hebben van een laptop. Student & Starter juicht de introductie van dit raadsvoorstel toe. Het geld is nu beter te besteden in gezinnen en het overblijven van resttegoeden is nu tegen te gaan.

Met betrekking tot de onderbesteding merkt zij op dat die al jaren plaatsvindt op de U-Pas, doordat burgers te weinig gebruik maken van de mogelijkheden die de U-Pas biedt. Zij vindt dat pijnlijk. Zij leest dat het begrote budget omlaag gaat en dat er realistischer begroot wordt, ondanks de verwachting dat het gebruik van de U-kindpas omhoog zal schieten. Student & Starter moedigt de wethouder aan het overschot van de U-Pasbegroting te gebruiken voor gedegen onderzoek naar de mogelijkheden om de U-Pas voor elke Utrechter te realiseren. Zij sluit zich aan bij de desbetreffende inbreng van de PvdA.

Met betrekking tot de mystery shoppers wijst de wethouder op situaties waarin onrechtmatig gebruik gemaakt wordt van de U-Pas. Zij vraagt aan welke situaties dan te denken valt en hoe vaak het voorkomt. Zij vraagt dit in het kader van de jarenlange onderbesteding. Zij vindt in dat licht de inzet van mysteryshoppers repressief en onwenselijk en legt de vraag voor aan het college of er andere manieren zijn om oneigenlijk gebruik van de U-Pas op te sporen. Zij vraagt de reactie van de wethouder hierop.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) merkt op dat mevrouw Van Ophem stelt dat een lager budget wordt neergezet. Zij vraagt waar mevrouw Van Ophem deze informatie vandaan haalt. Zij hoort zowel Student & Starter als de PvdA zeggen dat om onderbesteding tegen te gaan toe gewerkt moet worden naar de U-Pas voor iedereen. Zij is op zich geen tegenstander van de U-Pas voor iedereen, maar wel

190 wanneer die betaald gaat worden uit de middelen bestemd voor Werk & Inkomen. Zij vraagt hoe Student & Starter dat ziet.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) las dat er realistischer begroot gaat worden. Daaruit concludeert zij dat het budget omlaag gaat. Om die reden vraagt zij ook de reactie van de wethouder. Zij herhaalt haar stellingname.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) licht toe dat zij “realistischer begroten” opvat als ervoor te zorgen dat iedereen zijn U-Pas budget kan gebruiken en dat het budget dan juist niet omlaag gaat.

200 **De heer Van der Zweth** (PvdA) reageert op de vraag van mevrouw Kleinrensink over de U-Pas voor iedereen met op te merken dat hij het ermee eens is dit niet uit het budget voor de armoederegelingen gaat. Het gaat nu om het vervolg geven van onderzoek. Hij verwacht dat het dan niet gaat om een enorm groot bedrag. Hij benadrukt zijn standpunt.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) vervolgt haar bijdrage in haar termijn. Zij vraagt hoe de uitvoering verloopt van de motie “Een tablet voor opa en oma” uit 2018 van haar fractie.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt het spijtig dat de U-Pas de doelgroep niet genoeg bereikt. Dat is terug te zien in het gegeven dat consequent gereserveerd geld overblijft op de begroting. Zij gaat eerst in op de voorgestelde wijzigingen en geeft daarna de visie van haar fractie op wat te doen is om de doelgroep beter te bereiken.

210 De belangrijkste wijziging die nu wordt voorgesteld is het invoeren van een gezinsbudget inplaats van de huidige losse kindbudgetten. Zij kan zich voorstellen dat het hierdoor iets gemakkelijker wordt om de budgetten te combineren en daarmee ook uit te geven omdat de budgetten op een pas staan. Dit lijkt haar fractie goed idee om te doen. Haar fractie is benieuwd of hiermee het gewenste effect optreedt. Zij hoopt dat de wethouder hierover terugkomt bij de commissie.

In het raadsvoorstel is de handhaving bij onrechtmatig gebruik opgenomen. De VVD vindt het goed dat daarover iets is opgenomen. Haar fractie kreeg in het verleden signalen binnen dat met de U-Pas fraude plaatsvindt omdat er geen identiteitscheck werd gedaan. Haar fractie vindt de in het voorstel opgenomen bepaling nog een beetje slap: oneigenlijk gebruik in de laatste periode van een U-pasjaar wordt niet of nauwelijks bestraft. Met de start van het nieuwe U-pasjaar ontstaat een nieuw tegoed en zo is in theorie een onbepaald aantal keren misbruik te maken van de pas. Het lijkt haar fractie zinvoller de regeling te versimpelen met te bepalen dat bij oneigenlijk gebruik iemand de eerste keer een waarschuwing krijgt, en dat de pas bij de tweede overtreding volledig wordt ontzegd voor een aantal jaar. Zij is benieuwd hoe de wethouder dit ziet.

220 **Mevrouw Kleinrensink** (GroenLinks) begrijpt waarover de VVD zich zorgen maakt. Tegelijkertijd vindt zij dat uitgegaan moet worden van vertrouwen en de regelingen zo simpel mogelijk te houden en niet mensen direct af te straffen. Zij ziet niet veel mogelijkheden om fraude te plegen binnen U-Pasbudget.

230 **Mevrouw Meerding** (VVD) merkt op dat haar voorstel het niet ingewikkelder maakt. Zij stelt een duidelijke regeling voor. Zij herhaalt die regeling. Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn.

De vraag blijft staan of dit ertoe gaat leiden dat de U-Pas veel meer gebruikt gaat worden. De VVD verwacht dat op dit vlak nog enige winst te behalen is. Een van de redenen is dat het aanbod niet goed aansluit op de wensen. Dat zal niet opgelost worden met de invoering van het gezinstegoed. Haar fractie is er voorstander van na

240 te gaan waar de behoefte ligt. Wellicht is het populaire aanbod uit te breiden op de
behoefte. Zij vraagt de wethouder of die behoefte bekend is bij het college, of bekend
is wat de pashouders willen en of de wethouder bereid is hier verder naar te kijken
en te proberen het aanbod zoveel mogelijk er op aan te passen. Daar ligt wat haar
fractie betreft de echte winst.

Haar fractie heeft in 2018 een motie ingediend over de U-Pas voor iedereen, met een
aantal andere partijen. Het doel van de motie was het stigmatiserende karakter van
de U-Pas weg te nemen. Het college heeft dat in 2018 onderzocht en aangegeven
dat dit extra investeringen tot gevolg zal hebben waartoe het college op dat moment
niet bereid was. Zij kan zich aansluiten bij de woorden van de heer Van der Zweth
dat onderbesteding te zien is, dat er geld overblijft. Dat geld wordt vervolgens
250 verdeeld over de algehele begroting en verdwijnt uit de armoedemiddelen. Dat vindt
zij jammer. Wat haar fractie betreft is dat geld dan beter te steken in de uitvoering
van de motie met de extra investeringen om de U-Pas voor iedereen mogelijk te
maken en het stigmatiserende karakter echt te halen. Zij vraagt de wethouder of dit is
op te pakken.

Haar laatste punt betreft de coronamaatregelen. De VVD kan zich voorstellen dat nu
door de huidige coronamaatregelen en de gedeeltelijke sluiting van winkels en sport-
verenigingen mensen minder goed gebruik kunnen maken van het U-Pasbudget. Om
die reden vraagt zij de wethouder of het mogelijk is dat mensen een deel van het U-
Pas budget meenemen naar het volgende jaar zodat zij in dat jaar extra bestedingen
260 kunnen doen.

Mevrouw Admiraal (ChristenUnie) vindt het goed dat er werk gemaakt wordt vanuit
de oproep van de raad het gezinstegoed in te voeren. Zij heeft van gebruikers ge-
hoord dat dit een verschil kan maken. Dit is een eerste stap. In die dient te worden
opgepakt door de U-Pashouders zelf. Zij kan zich voorstellen dat hierover veel vra-
gen kunnen gaan leven over hoe deze veranderingen in de praktijk gaan werken. Zij
vraagt of de wethouder kan toelichten hoe al deze vragen en twijfels van de U-
Pashouders zijn op te vangen.

270 Eerdere sprekers refereerden daaraan ook: de toepassing van de leden 4 en 5 van
artikel 7 van de verordening. Haar fractie vindt het goed dat iets dat standaard
gebruik is, wordt vastgelegd in de verordening zelf. Dit draagt bij aan de rechtszeker-
heid van de inwoners. In de leden 4 en 5 wordt gesproken over een gewone en een
ernstige onrechtmatigheid. Zij vraagt hoe dit onderscheid te beoordelen. Zij bena-
drukt het belang ervan dit artikel vanuit vertrouwen in de burger te beoordelen. Dat is
het uitgangspunt. Zij vraagt de toelichting van de wethouder hoe deze normen nader
in te vullen.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) is blij met de invoering van het gezinste-
goed voor extra keuzevrijheid en betere keuzes ten behoeve van de kinderen in het
gezin en voor het meer-gebruik van de U-Pas.

280 Hij sluit zich aan bij de vragen gesteld over de onderbesteding en het oneigenlijk
gebruik.

Hij stelt een aanvullende wijziging voor: in het aanbod van de U-Pas zit ook een
hengelsportvereniging. Zijn fractie is geen voorstander van hengelen. Ook gebruikers
van de U-Pas krijgen korting op hengelen. Het gaat er niet om veel mensen. Maar
wat zijn fractie betreft is iedereen die met korting hengelt er één teveel.

De Partij voor de Dieren vindt het zeer onwenselijk en onbegrijpelijk dat mensen met steun van de gemeente de in zijn ogen deze vorm van dierenmishandeling kunnen uitvoeren, terwijl de gemeente Utrecht zich erop voorstaat een diervriendelijke gemeente te zijn. Hij vraagt de wethouder de desbetreffende hengelsportvereniging te verwijderen uit het U-Pas-aanbod en ervoor te zorgen dat geen enkele andere hengelsportvereniging wordt toegevoegd aan het aanbod. Hij hoopt hierop een toezegging van de wethouder te krijgen. Hij overweegt een motie op dit punt.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) merkt op dat gezegd is dat iedereen in de stad kortingen mag aanbieden. Dit is niet aan de gemeente op zichzelf. Zij vindt dat een mooi uitgangspunt. Zij vraagt hoe de heer Van Heuven deze beide normen naast elkaar beoordeelt.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt dat geen korting aangeboden mag worden op iets dat leed toebrengt aan anderen. Het gaat nu over mensen en niet over dieren. Het herhaalt zijn standpunt.

De heer Van Steeg (CDA) is blij met deze ontschotting bij de U-pas. Gezinnen nemen hiermee zelf meer verantwoordelijkheid voor de uitgaven die zij kunnen doen voor hun kinderen en daarmee hoopt hij ook dat meer onderbesteding wordt voorkomen.

Ook hij was verrast door de fraudebebepaling die nu in de pas is opgenomen. Hij is het ermee eens uit te moeten gaan van vertrouwen. Daarvoor is een duidelijke lijn nodig op het gebied van fraude. Hij vraagt wat de opname van deze bepaling nu zegt over het verleden op het gebied van fraude. Hij krijgt graag de reactie van de wethouder.

Sprekers die vóór hem spraken zeiden in zijn ogen goede dingen over de financiën. Wat hem verbaasde was de open einderegeling ervan. Hij staat op het standpunt dat er nog wel iets te zeggen moet zijn over de financiële impact van deze ontschotting. Hij vraagt de wethouder welke financiële impact zij hiermee denkt te maken en hoe het gemeentebestuur de onderbesteding kan voorkomen. In dat opzicht sluit hij zich aan bij de fracties die al eerder het woord hierover voerden.

De brief van het college gaat nadrukkelijk in op de communicatie. Hij vraagt wat op dat vlak nog beter kan en op welke manier op het gebied van communicatie de onderbesteding op de U-Pas is te voorkomen.

De heer Boudens (SP) is blij met deze ontschotting. Hij denkt nog na over wat te doen met de bepaling over oneigenlijk gebruik. Hij stelt de wethouder voor het verschil te preciseren tussen oneigenlijk gebruik en ernstige onregelmatigheid. Hij denkt dat het van belang is als bestuur scherp te hebben wat met dit soort zaken bedoeld wordt, zo dat willekeur niet kan gaan ontstaan.

De heer Simsek (DENK) dubt nog over hoe het oneigenlijk gebruik is aan te pakken. Zijn fractie is blij met het voorliggende raadsvoorstel.

De voorzitter schorst de vergadering voor 5 minuten en heropent die daarna voor de beantwoording.

De beantwoording

Wethouder Voortman dankt de leden van de commissie voor hun positieve reacties. Zij nam er kennis van dat iedereen er voorstander van is het gezinstegoed in te voe-

ren. Dat is logisch omdat daar meerdere keren vanuit de raad naar gevraagd is. Hiermee komt het geld ook echt terecht bij waarvoor het bedoeld is en zijn de middelen beter te besteden en wordt het loslaten van schotten simpeler. De wethouder zelf is ook blij met deze wijzigingen.

340 Met deze wijziging wil het college het gebruik van de kindpassen stimuleren zodat het geld dat beschikbaar is, beschikbaar is voor ook kinderen in armoede. Mevrouw Kleinrensink vroeg waarom dan de passen van de volwassenen er niet bij te nemen zodat het gezinstegoed breed beschikbaar is voor het gezin. Op de manier zoals het college nu voorstelt, zorgt het college ervoor dat het geld dat beschikbaar is voor kinderen in armoede ook echt bij hen terechtkomt en niet bij de volwassenen. Door hoger gebruik onder kinderen, verwacht het college een kostenstijging bij de U-pas en een grotere claim op de beschikbare financiële middelen. Wanneer volwassenen ook toegevoegd worden, zou het financiële risico groter worden.

350 De wethouder zegt richting de VVD toe de raad het effect van deze maatregel te zullen laten weten.

De wethouder benadrukt allereerst dat oneigenlijk gebruik slechts een enkele keer voorkomt en dat het college vóór deze voorgestelde wijziging al mogelijkheden had om in te grijpen. Het college deed dat ook in het verleden. De verordening is het overzicht van alle spelregels rondom de U-Pas en daarmee maakt het college het voor iedereen duidelijk.

360 In de richting van de VVD stelt de wethouder voor als het gaat om sancties elke casus op zich te bekijken. Het voorstel van mevrouw Meerding zou in een bepaald geval de goede aanpak kunnen zijn, maar in een ander geval mogelijk niet. Dit geldt nadrukkelijk wanneer het college de persoonlijke situatie mee zou wegen. Mevrouw Podt sprak in dat licht over dat zij niet wil dat kinderen er de dupe van worden.

Zij beantwoordt de vraag van mevrouw Podt bevestigend of de mogelijkheden voor bezwaar goed geregeld zijn. Uiteraard moet de mogelijkheid er zijn om bezwaar te maken tegen een beslissing als het intrekken van de U-Pas.

Kinderen en maatwerk heeft altijd de aandacht van het college.

Student & Starter stelde de vraag of mystery shopping een zwaar middel is. De wethouder zet uiteen dat wanneer het puur zou zijn op het tegengaan van oneigenlijk gebruik, dat te stellen zou zijn. Mystery shopping wordt ook gedaan om de klantvriendelijkheid richting pashouders na te gaan en ook of winkeliers de partnervoorwaarden goed naleven.

370 Op de inbreng van de heer Boudens van de SP over “geen willekeur” bevestigt de wethouder dat vanwege het zo weinig voorkomen ervan, een specifieke afweging gemaakt moet worden. Dan is maatwerk juist nodig. Elke casus wordt heel zorgvuldig onderzocht. De ambtenaren zullen hierover zeker niet lichtvaardig oordelen.

Wethouder Voortman antwoordt bevestigend op de inbreng van mevrouw Meerding dat de regeling op zich niet zoveel zegt over hoe in een concreet geval te besluiten.

380 De wethouder vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de middelen. Zij bevestigt dat het realistisch begroten zoals aangehaald door mevrouw Van Ophem, inderdaad uit een eerdere motie komt van de Partij van de Arbeid en GroenLinks. Daarmee wordt geen bezuiniging bedoeld. Daarmee wordt bedoeld het geld terecht te laten komen voor wie dit bedoeld is. De invoering van het gezinstegoed is een manier om dat te kunnen doen. Zij herhaalt eerder gegeven informatie.

De wethouder benadrukt dat de gemeente geen afzonderlijke U-Pasbegroting heeft. De gemeente beschikt over een armoedebegroting. Over het jaar 2020 was daarop een tekort te zien. Er blijft geen geld over. Dat heeft ook te maken met meer aanbesteding op andere regelingen. Het college beschikt over een werkbegroting om te kunnen monitoren of de ambities te realiseren zijn. Hiermee heeft zij ook de vraag beantwoord of dat wat er over zou blijven te besteden is voor het onderzoek naar de U-Pas voor iedereen; er blijft geen geld over. Daarnaast stelt zij de vraag of het gemeentebestuur van zins is om geld te besteden aan een onderzoek dat bestemd is voor de armoedebestrijding.

Mevrouw Meerding (VVD) verduidelijkt over de “U-Pas voor iedereen” dat het doel daarvan niet is zomaar iedereen een U-Pas te geven uit het armoedebudget, maar dat het doel is juist ook het stigmatiserende karakter weg te halen. Daarmee hoopt zij dat meer mensen onder de armoedegrens gebruik gaan maken van de U-Pas. Die link naar waar het U-Pas-geld voor bedoeld is, is haars inziens er wel degelijk.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat 350.000 euro minder is uitgegeven dan was verwacht voor 2020. Dat is voor een deel in 2021 ook gezien. Daarmee concludeert hij dat er budget is. Wanneer nu gekozen wordt voor het aanvullend onderzoek, is dat nu te doen uit dat potje. Dan verwacht hij een overschrijding in de armoedebegroting. Dat gaat dan uit de pot voor de algemene middelen. In financieel opzicht ziet hij mogelijkheden.

Wethouder Voortman benadrukt dat uit het klantentevredenheidsonderzoek blijkt dat geen stigmatisering wordt ervaren. Daarmee reageert zij op de inbreng van mevrouw Meerding. Zij herhaalt haar argumentatie.

In de richting van de heer Van der Zweth heeft zij niet gezegd dat er geen geld over is op de U-Pas. Zij heeft gezegd dat er geen geld over is op de armoedebegroting. Daar is over 2020 een tekort omdat op andere regelingen meer is uitgegeven.

Het college zal in de dashboardbrief in het vierde kwartaal van 2021 een update geven. Het gezinstegoed is dan zes maanden oud. Dan is op basis van de informatie te bekijken of het gebruik gestegen is.

De heer Van der Zweth (PvdA) herhaalt zijn stellingname over de pot algemene middelen. Dat is anders dan dat de wethouder zegt, dat het ten koste gaat van de armoedegelden.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de wethouder sprak over klantentevredenheidsonderzoek. Het lijkt haar juist dat mensen die gebruik maken van de U-Pas en dus in een klantentevredenheidsonderzoek zitten, geen stigma ervaren. Die stappen daar overheen. Daarmee heeft de gemeente niet de groep te pakken die er geen gebruik van maakt. Zij denkt met een voorstel te komen met partijen die dit ook willen.

Mevrouw Podt (D66) interrumpeert de heer Van der Zweth. Zij is erover verbaasd dat hij hier achter gaat staan. Er wordt dan geld besteed uit de armoedebegroting aan mensen die niet arm zijn. Zij vindt de redenering naar de algemene begroting toe creatief boekhouden. Zij stelt voor in deze tijd van crisis zich vooral te richten op het heel goed uitvoeren van de dingen om alles draaiende te houden. Zij is tegen lucht-fietserij.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat wat mevrouw Podt zegt onjuist is. Hij benadrukt dat 350.000 euro blijft liggen op de U-Pas begroting. Dat wordt dan uitgegeven aan andere zaken in de armoedebegroting. Hij herhaalt zijn redenering en benadrukt dat het een incidentele last is en hij benadrukt de voordelen.

Mevrouw Podt (D66) blijft vasthouden aan “creatief boekhouden”. Zij benadrukt dat dit wat haar betreft niet de tijd is dit soort onderzoeken te gaan doen. Ook zij is voorstander van de U-Pas voor iedereen. Zij vindt dat het bestuur in deze crisis dit niet moet willen.

De heer Van der Zweth (PvdA) bestrijdt dat het om creatief boekhouden gaat. Hij benadrukt dat het gaat om een onderbesteding. Hij benadrukt dat het gaat om twee moties die zijn aangenomen die oproepen om alles op alles te zetten om het geld dat bestemd is voor de U-Pas uit te geven, ook als dat leidt tot overschrijdingen. Wat hij nu betoogt, past daarin. Hij vindt dat dit het moment is. Wanneer het bestuur het nu niet doet, is het er over een jaar ook niet. Hij herhaalt zijn argumenten.

Wethouder Voortman vervolgt haar beantwoording en benadrukt dat er geen U-Pasbegroting is en dus ook geen onderbesteding. Er is wel een armoedebegroting. Daarop is een tekort in 2020. Het college voegt daaraan het gezinstegoed toe vanaf 1 juli 2021. Zij verwacht dat er eerder meer dan minder zal worden uitgegeven. Zij vervolgt haar beantwoording.

De heer Van der Zweth vroeg naar het verhogen van de U-Pasgrens. Uit onderzoek door het Nibud blijkt dat de huishoudtypes boven de 125% kunnen rondkomen en meedoen. Verhogen van de U-Pas grens lijkt haar daarom vanuit het armoedebelief niet nodig. Te zien is dat gezinnen met kinderen boven de 12 jaar niet de kosten voor meedoen kunnen betalen. Het is de vraag of het zinvol is de regeling voor die groep op te rekken. De wethouder stelt later vandaag een brief hierover in het vooruitzicht. De brief is al verstuurd.

Hiermee rondt zij de beantwoording af in het blokje over de middelen.

Mevrouw Meerding vroeg of aanbod voldoende aansluitend is. De wethouder noemt het klanttevredenheidsonderzoek waarin gepolst wordt of het aanbod aansluit op de wensen van de U-Pashouders en ook op de wensen van de partners. Het college heeft een goed beeld ook omdat het U-Pas bureau hieraan voortdurend veel aandacht besteedt. In de beleidsuitvoering wordt daar ook steeds naar gekeken.

Het combineren van de verschillende passen kan tot verbetering leiden van het aanbod. Zij kan zich voorstellen dat mensen soms nu niet gebruik kunnen maken van een bepaald aanbod omdat ze daarvoor net niet genoeg tegoed hebben.

Bij de jaarwissel op 1 juli besteedt het college altijd extra aandacht aan de wijzigingen. Dat zal het college ook hier doen.

In het licht van “De tablet voor opa en oma” merkt de wethouder op dat de marges voor aanbieders heel erg klein zijn als het gaat om laptops en tablets. Om die reden zijn aanbieders huiverig zelf minimaal 20% korting te bieden. Die voorwaarde stelt de gemeente. Nu is er geen ruimte laptops mogelijk te maken uit het tegoed, ook omdat ook extra geïnvesteerd wordt en het gebruik bij kinderen gestimuleerd wordt.

Mevrouw Meerding vroeg of het mogelijk was het budget mee te nemen naar een volgend U-pasjaar. Het college onderzocht dat vorig jaar. Dat brengt financiële risico's met zich mee. Dan staan er dubbele tegoeden uit. Daarbij moet het college kijken naar de balans op de armoedebegroting. De wethouder heeft daarover al het nodige gezegd.

De inbreng van de heer Van Heuven betreft het kleine aantal mensen: in de afgelopen drie pasjaren maakten 29 pashouders 41 keer gebruik van de aanbieding van de genoemde hengelsportvereniging. Het college stimuleert keuzevrijheid inwoners zelf de keuze te laten maken voor hoe zij willen meedoen. Zij is het eens met wat mevrouw Kleinrensink zei over dat iedereen een aanbod of korting mag aanbieden.

Zij laat dit over aan de raad. Zij is benieuwd hoe de raad hierover denkt.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) begrijpt het punt van de keuzevrijheid. Maar in zijn beleving wordt die keuzevrijheid beperkt door de schade die berokkend wordt. Hij vraagt of de wethouder het met hem eens is dat wanneer dit wordt aangeboden op deze wijze het hengelen als het ware gelegitimeerd wordt en een promotie krijgt. Hij pleit voor het wegnemen van de steun van de gemeente zodat die legitimatie en de promotie niet plaatsvindt.

Wethouder Voortman merkt op dat de promotie dan niet zo geslaagd is, gezien het geringe aantal mensen dat er gebruik van maakt. De vraag is dan hoe normerend de gemeente wil optreden. Zij vindt dat bij uitstek een politieke vraag. Het is dan aan de raad om zich daarover uit te spreken. Hiermee rondt zij haar beantwoording af.

De voorzitter stelt vast dat alle vragen beantwoord zijn. Hij opent de tweede termijn. Dan gaat het om de vragen die er nog zijn na de beantwoording door de wethouder en hoe de commissie het voorstel wil doorgeleiden naar de raad.

De heer Van der Zweth (PvdA) denkt voor de besprekingsruimte in de raad aan een half uur á drie kwartier.

Zijn fractie denkt aan een motie over het onderzoek naar de “De U-Pas voor iedereen”. Hij zal ook kijken naar het oprekken van de grens.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vraagt in de vorm van een motie de raad zich uit te spreken over het uit de U-Pas halen van het hengelen.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) sluit zich aan bij de woorden van de heer Van der Zweth over de motie naar het onderzoek naar de U-Pas voor iedereen.

Mevrouw Meerding (VVD) wil ook nagaan wat mogelijk is voor het doen van een onderzoek naar de U-Pas voor iedereen.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt met de B-status doorgeleid wordt naar de raad met een behandeltijd van 30 minuten.

Toezeggingen

De wethouder zal:

- Bij het Dashboard van het vierde kwartaal 2021 aan de raad de effecten terugkoppelen aan de raad van de invoering van het gezinsbudget. Hiermee rondt hij de behandeling van dit agendapunt af. Hierna vindt een voorzitterswisseling plaats.

5. Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebt

Beleidsveld: Werk en Inkomen/Juridische Zaken - wethouders Voortman en Klein

Mede naar aanleiding van de landelijke ontwikkelingen rond de hervorming van rechtsbijstand, eerdere schriftelijke vragen hierover en een RIB, stellen Anne-Marijke Podt (D66) en Julia Kleinrensink (GroenLinks) met het Initiatiefvoorstel de raad voor om de Nota Krijgen waar je Recht op hebt vast te stellen, waar het college vervolgens mee aan de slag gaat. De Nota heeft tot doel meer Utrechters, in het bijzonder inwoners met een laag inkomen, beter te informeren en ondersteunen rond het proces van bezwaar en beroep.

5.1 Reactiebrief Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebt

De voorzitter mevrouw Heijne, constateert na de heropening van de vergadering dat er geen mededelingen gedaan worden. Zij stelt het Initiatiefvoorstel aan de orde en refereert daarbij aan de annotatie bij de agenda. (zie boven)

Zij licht de behandeling van dit raadsvoorstel toe: het college stuurde zijn reactie op het initiatiefvoorstel. Die is toegevoegd aan de stukken. Iedereen heeft die ontvangen. De bespreking vindt plaats in twee termijnen. Straks zullen eerst de fracties het woord krijgen, vervolgens zal het college reageren en zal de voorzitter de initiatiefnemers de kans geven te reageren. In de tweede termijn zal dezelfde volgorde worden aangehouden.

De commissie

De heer Gilissen (VVD) dankt de dames Podt en Kleinrensink voor dit initiatief. Hij uit zijn waardering voor hun werk. Zijn fractie ziet veel aanknopingspunten in het voorstel. De VVD kan zich daarin in grote lijnen vinden. Hij complimenteert het college dat met de reactiebrief de onderlinge beslispunten er uit heeft gefilterd.

De VVD kan zich vinden in het uitgangspunt: “krijgen waar je recht op hebt”. Dat kan ook leiden tot geen gelijk krijgen.

Gekozen is te focussen op het sociaal domein. De heer Gilissen merkt op dat dat niet de enige plek is waar de gemeente veel doet. De gemeente verstrekt vele honderden omgevingsvergunningen. Dan kan het ook gaan om een uitbouw van een woning met een mogelijke impact op het leven van mensen. Hij vraagt waarom dit initiatiefvoorstel niet breder toepasbaar zou zijn. De VVD is voorstander van die bredere toepasbaarheid. Hij noemt als voorbeeld pagina 10 als aanknopingspunt: de informatievoorziening verbeteren, ook als het gaat om bezwaar en beroep. Niet alleen te beperken tot Werk & Inkomen maar ook als het gaat om vergunningverlening in het ruimtelijk domein. Hij krijgt hierop graag de reactie van de initiatiefnemers en de reactie van het college.

Het college kiest ervoor puntsgewijs alle beslispunten uit het voorstel langs te lopen.

Hij denkt dat het college terechte kanttekeningen plaatst. Hij vraagt de initiatiefnemers te reageren op die desbetreffende punten aan het einde van de brief.

Hij vraagt de wethouder en de initiatiefnemers over de beperkte financiële impact.

Het college begint zijn brief met de verwachting uit te spreken dat het voorstel een financiële impact zal hebben. Wanneer hij de brief leest, komt dat niet meer expliciet terug. Hij vraagt waar de financiële impact het meest zichtbaar wordt. Hij vraagt of die kwantificeerbaar is, uit te splitsen of toe te lichten. Ook daarop zouden de initiatiefnemers kunnen reageren wat hem betreft.

Over het geheel genomen reageert de VVD-fractie positief op het initiatiefvoorstel. Hij ziet uit naar de verdere behandeling en de beantwoording.

De heer Van der Zweth (PvdA) dankt en complimenteert de initiatiefnemers. Hij vindt dit een sterk voorstel en ook over een belangrijk onderwerp. De actualiteit in het afgelopen jaar, onderstreept dat. Zijn fractie ondersteunt dit voorstel van harte.

Hij schetst een casus over een mevrouw in de bijstand van wie 2500 euro teruggevorderd werd omdat ze de alimentatie niet had opgegeven. Ze had die alimentatie niet opgegeven omdat ze die niet ontving. Dat bedrag dat een gevorderd werd was ruim meer dan de beslagvrije voet, waardoor zij in de ellende kon komen met alle stress vandien. De brief eindigde met de standaard zin dat ze contact kon opnemen met iemand wanneer ze het niet eens was met de beslissing. Dat lukt haar niet vanwege de stress. Ze kreeg een “premediationgesprek” aangeboden. Heel veel

Utrechters zullen niet weten wat dat is. Hij vraagt of de initiatiefnemers het met hem eens zijn dat in de brief de mogelijkheid wordt geboden extra informatie te krijgen in de trant van “Heeft u behoefte aan meer uitleg? Klopt er iets niet? Neem dan even contact op met-----“. Dat zou ook moeten kunnen bij de Buurtteams op een fysieke plek. In het voorstel worden de Buurtteams niet frequent genoemd en meer achterin. Hij vraagt of de initiatiefnemers een meer centrale plek zien omdat dat voor mensen meer rust geeft om aan te schuiven en vragen te stellen. Hij doet ook de suggestie mensen na te bellen.

Mevrouw Dekker (D66) vindt de voorstellen van de heer Van der Zweth goed. Zij noemt in dat verband nabellen. Wie zou nagebeld moeten worden volgens de heer Van der Zweth: iedereen op wie een vordering rust? Iedereen die een brief krijgt?

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt dit een goede vraag maar ook een voor de uitvoering. Die idee hierachter zijn kwetsbare bewoners. Nabellen heeft zin wanneer ze op bijstandsniveau zitten en er komt een terugvordering, groot of klein. Dat geldt ook voor mensen die in bewindvoering zitten. Hij doet de suggestie de oplossing in die hoek te zoeken. Hij benadrukt dat het hem gaat om het laagdrempelig contact.

De heer Gilissen (VVD) merkt op dat privacy vaak een grote belemmering is. Vaak gaat alleen de aangeschrevene zelf en de gemeente over de toegang tot het hele dossier. De AVG staat niet toe dat de gemeente die informatie automatisch deelt. Dat betekent dat gekeken moet worden naar hoe het gesprek op gang te brengen. Wat hem betreft kiest het bestuur het uitgangspunt van proberen om er samen uit te komen. Hij vraagt of de heer Van der Zweth die praktische belemmeringen ziet bij informatiedeling en het uitgangspunt er samen uitkomen.

De heer Van der Zweth (PvdA) had niets gezegd over informatie delen. Wat hem betreft is naar manieren te zoeken om de informatie indien nodig uit te wisselen, nadat toestemming is gevraagd. Daarvoor zijn er mogelijkheden. Wat hem betreft is *prémédiation the way to go*. Zo moet het alleen niet genoemd worden. Hij zou zelf de stap zetten naar bewoners met ook de open vraag of de bewoners het eens zijn, maar ook de vraag over of de informatie in de brief juist is, of de ontvanger van de brief het volgen kan, of de gemeente iets voor de ontvanger van de brief kan doen.

Hij vervolgt zijn bijdrage met onafhankelijke belangenbehartiging. Vroeger hielp de Cliëntenraad mensen individueel. Het Cliëntenplatform doet dat niet meer. Zijn fractie pleit al langere tijd voor een lokale ombudsman zo dat mensen die een probleem hebben ergens onafhankelijk van de gemeente terecht kunnen die hen daarin verder helpt. Dat zou het voorstel versterken. Hij vraagt hoe de initiatiefnemers dit zien en of zij mogelijkheden zien bezwaar en beroep in dat opzicht te voorkomen. Hiermee rondt hij zijn bijdrage af.

Mevrouw Dekker (D66) hoopt dat dit voorstel door alle partijen wordt omarmd omdat een sterke, toegankelijke en democratische rechtsstaat fundamenteel is voor een vrij leven. Daarom moet de inhoud van de portemonnee of de mogelijkheden van iemand om zichzelf zijn of haar weg te vinden in het ingewikkelde landschap van rechtshulp, nooit het recht blokkeren te krijgen waar je recht op hebt. Haar fractie hoopt daarom dat dit voorstel door alle partijen wordt omarmd. Haar fractie heeft nog enkele vragen aan het college en de indieners.

Het college geeft in haar reactie aan dat het de vraag van de indieners (punt 5 van de brief) niet wil honoreren, alle juridische zaken in een bijlage te verwerken. Het college geeft aan dat de juridische argumentatie op zichzelf helder moet zijn.

Daarmee is zijn fractie het volledig eens. D66 wil het college graag aansporen om van zoveel mogelijk juridische taal gewone mensentaal te maken. Zij vraagt of het college dat met haar deelt.

630 Bij de routekaart punt 8 geeft het college aan dat het zich wil beperken tot zaken die in relatie tot de gemeente van belang zijn en dat het zich niet wil richten op geschillen met willekeurige partijen. Wat D66 betreft ligt de focus inderdaad op geschillen met de gemeente, maar zou haar fractie wel graag zien dat er gekeken wordt of in een routekaart geschillen met andere overheden kunnen worden meegenomen. Voor veel inwoners is het verschil tussen de gemeente, woningcorporatie, en Buurtteam niet duidelijk. Zij vraagt of het college dat kan meenemen.

640 Bij punt 16 gaat het college in op hoe het bestaande financiële regelingen onder de aandacht brengt. Ze kan zich voorstellen dat de indieners specifiek keken naar het expliciet opnemen van de financiële regelingen rond rechtsbijstand. Veel mensen zullen niet weten dat die regelingen daarvoor zijn in te zetten. Zij krijgt hierop graag de reactie van indieners en het college.

Met betrekking tot punt 14 zet mevrouw Dekker uiteen dat D66 denkt dat het mogelijk is dat de gesubsidieerde rechtsbijstand, bijvoorbeeld via de Raad voor de Rechtsbijstand, slechts de goedkeuring van de stukken geeft. De uitwerking daarvan kan simpelweg zijn dat een inwoner het besluit van de Raad voor Rechtsbijstand deelt met de gemeente en daarom geen andere bewijsstukken meer hoeft aan te leveren. Dit gaat niet in tegen de AVG. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat het, het punt op deze wijze kan meenemen in de verdere uitwerking.

650 **Mevrouw Admiraal** (ChristenUnie) dankt de initiatienemers en merkt op zich in veel maatregelen te kunnen vinden. Zij sluit zich van harte aan bij het onderliggende doel, dat burgers bij de gemeente hun recht vergemakkelijkt kunnen halen. Zij las dit met een kritisch oog en heeft enkele opmerkingen en vragen over dit voorstel.

Over het verbeteren van de informatievoorziening noemt zij de premediation. Zij kon geen ander woord vinden. Premediation breder toepassen lijkt haar fractie een goede manier om juist ook achter de achterliggende problematiek te kunnen komen om echt de notie van de responsieve overheid beter te kunnen uitvoeren.

660 Haar fractie heeft enkele twijfels over het vooraf delen van voorlopige besluiten. Zij kan zich de redenering vanuit de indieners voorstellen. Toch vraagt zij zich af of dit averechts gaat werken. De inwoner krijgt eerst een voorlopig positief besluit en gaat met goede moed naar de hoorzitting. Uiteindelijk blijkt dat naar aanleiding daarvan het besluit alsnog wordt gewijzigd ten nadele van de inwoner. Zij vraagt of de initiatiefnemers het met haar eens zijn dat een voorgenomen besluit delen averechts kan werken. Zouden de initiatiefnemers kunnen toelichten wat nu echt de toegevoegde waarde is van deze werkwijze?

670 Met betrekking tot de verbetering van de ondersteuningsmogelijkheden, zet mevrouw Admiraal uiteen dat in het grote aanbod van de juridische dienstverlening het vaak lastig is door de bomen het bos te zien. Haar fractie kan zich vinden in het opstellen van een routekaart zo dat inwoners gemakkelijk kunnen zien hoe en waar zij ondersteund kunnen worden in de juridische vraagstukken. Uit de nota werd haar niet duidelijk of het hier gaat om een louter digitale routekaart of dat het hier ook gaat om mogelijkheden voor minder digitale vaardigheden. Zij krijgt hierop graag een toelichting. Zij stelt dat inkomen geen reden mag zijn om wel of geen beroep in te stellen tegen een besluit van de overheid. In de nota geven de indieners aan dat er bij inkomen van meer dan 200% van de bijstandsnorm meer onderzoek moet komen naar of er

aanvullende ondersteuning nodig is. Zij vraagt of de initiatiefnemers zelf gemerkt hebben dat er binnen die groep ook echt een onmacht zit om in beroep te gaan door financiële tekortkomingen.

680 Met betrekking tot de brede inzet van de nota doet het mevrouw Admiraal voorkomen alsof deze nota vooral zal worden ingezet binnen het sociaal domein. Zij was zelf vrijwilliger bij de wetswinkel. Daar kwam zij veel casussen tegen op ook andere gemeentelijke bevoegdheden. Bijvoorbeeld binnen de omgevingsvergunningen. Dan gaat het bijvoorbeeld over derde belanghebbenden die in bezwaar gaan op een besluit, bijvoorbeeld tegen een uitbouw bij de burens waardoor zij minder zon krijgen. Juist hier kan die notie van de responsieve overheid problemen voorkomen, of juist achter achterliggende problemen komen. Zij sluit zich graag aan bij de vragen van de VVD over deze brede inzet van de nota. Hiermee rondt zij haar bijdrage af.

690 **De heer Van Corler** (GroenLinks) noemt belangrijke beslissingen die de gemeente doorgaans neemt in het privéleven van mensen. GroenLinks staat op het standpunt dat die beslissingen zorgvuldig genomen moeten worden. Wanneer dan toch iets fout gaat is het cruciaal dat bewoners dit kunnen aankaarten en hun recht kunnen halen, zo eenvoudig, laagdrempelig en toegankelijk mogelijk met duidelijke informatie en ondersteuning wanneer iemand dat zelf niet kan en ervoor zorgen dat het niet afhangt van iemands portemonnee of die persoon zijn of haar recht kan halen. Hij dankt het college voor zijn overwegend positieve reactie. Hij heeft nog enkele vragen aan het college op dit onderwerp.

700 Ten eerste gaat hij in op punt 10 van de brief van het college, waar het college spreekt over een signaleringsoverleg. Daarbij wordt bij het punt zelf ingegaan op de tweede lijns rechtshulp: de sociale advocatuur en de Raad voor de Rechtsbijstand. Hij staat op het standpunt dat ook de eerste lijns hierbij betrokken moet worden, zoals U-Centraal. Hij verneemt graag van de wethouder of dat de bedoeling zal zijn.

710 Met betrekking tot de vier punten waarin het college niet meegaat; allereerst het delen van het concept besluit. GroenLinks deelt opzich met het college dat het bellen van tevoren goed werkt. Toch zijn er mensen die aangeven in een dergelijk telefonisch overleg dat ze het graag alvast op papier hebben, enerzijds om zich alvast te kunnen voorbereiden, en anderzijds om het nog eens gemakkelijk na te kunnen lezen. In het voorstel is het nadrukkelijk als experiment geformuleerd. Hij kan zich voorstellen dat nagegaan wordt hoe dit uitpakt bij het punt dat de ChristenUnie maakt. Hij vraagt dit nadrukkelijk als experiment voor de mensen die hieraan behoefte hebben. Hij noemt in dit verband het gewenste maatwerk als gemeente. Hij verneemt graag hoe de wethouder daarover denkt.

720 Het gaat bij de mogelijkheid voor iedereen om bezwaar te maken om alle mensen en niet alleen om de mensen die betrokken zijn bij W&I. Iemand met 200% van het sociaal minimum kan niet zomaar een advocaat betalen. Om die reden vraagt hij hierop onderzoek te doen: is hierop voldoende geregeld? Hij vraagt of het college met hem deelt dat ook deze groep rechtshulp zou moeten kunnen krijgen. In hoeverre ziet het college een mogelijkheid om deze vraag ook bij andere afdelingen uit te zetten.

Afrondend kan hij zich aansluiten bij het punt over de dubbele informatie dat D66 zojuist maakte.

De heer Van Steeg (CDA) is ook positief over het voorstel. Hij kan zich in grote lijnen aansluiten bij de inbreng van de heer Gilissen. Hij vindt het voorstel mooi en goed leesbaar.

Het voorstel richt zich nadrukkelijk op mensen met een laag inkomen. Door te focussen op de lage inkomens mist het bestuur het doel dat het uiteindelijk wil bereiken, zeker kijkend naar de toeslagenaffaire en naar de responsieve overheid.

730 Dat zit veel dieper dan alleen bezwaar kunnen aantekenen en premiation. Wat dat betreft maakt het voorstel de desbetreffende pretentie niet helemaal waar. Hij neemt graag van de indieners hoe zij kijken naar “een laag dieper kijken”.

Om tot dit soort trajecten te komen, zou hij van de overheid andere besluiten verwachten. Zou de overheid al veel gevoeliger moeten zijn voor onterechte benadeling van burgers. Daarop moet verder gekeken worden dan nu gedaan.

Dit neemt niet weg dat over het algemeen de CDA-fractie positief is over in ieder geval de insteek van dit initiatiefvoorstel.

Het college gaf alle reactie op de punten. De indieners gaan daarop ook reageren.

740 De heer Van Steeg vond de financiële onderbouwing boterzacht. Het kan niet zo zijn dat dit geen kosten met zich meebrengt. Het college zegt dat ook. Hij betreurt het dat dit op deze wijze is geformuleerd. Hij vraagt hierop nog de reactie. Hij vraagt het college wat dit precies betekent. Wanneer dit financiële consequenties heeft, vraagt hij waarover dan gesproken kan worden en met welke impact.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) dankt de initiatiefnemers. Zij vindt het goed te zien dat de initiatiefnemers een bruikbaar en efficiënt voorstel doen waardoor het vage, vaak abstracte juridisch vakjargon om te zetten is in praktische rechten die de Utrechter kan gebruiken in zijn positie tegenover de gemeente. Zij dankt het college voor de duidelijke reactie op het voorstel.

750 Met de VVD krijgt zij graag een reactie van de initiatiefnemers op de punten die het college aandroeg in de reactiebrief, en vooral op wat ontraden wordt.

Al met al steunt haar fractie dit initiatiefvoorstel.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) dankt de initiatiefnemers. Hij vindt dit een goed voorstel. Hij dankt het college voor de heldere reactiebrief.

Hij heeft op de inbreng uit de commissie geen aanvullingen.

760 **Mevrouw Mathoera** (Stadsbelang Utrecht) dankt de initiatiefnemers van harte voor het verrichte harde werk. Stadsbelang Utrecht is enthousiast en in de basis eens met dit initiatief. Ook haar fractie hoopt dat meer duidelijkheid en eenvoudiger toegang tot rechtshulp positief zal bijdragen aan het rechtsgevoel van mensen en aan het zich gehoord voelen.

Zij merkt op dat het initiatief zich voornamelijk focust op mensen met een laag inkomen. Haar fractie is van mening dat de doelgroep breder gemaakt mag worden. Zij vraagt of de indieners en de wethouder het eens zijn met Stadsbelang Utrecht dat iedere rechtszoekende moet krijgen waarop hij recht heeft, ongeacht de hoogte van zijn inkomen; dus dat het initiatiefvoorstel opgaat voor meerdere categorieën. Dit sluit wat haar betreft aan op de desbetreffende vraag die de VVD stelde.

770 Zij vraagt of de wethouder dit initiatief om de één of twee jaar wil evalueren om ook na te gaan of de doelen echt behaald zijn, of dat het juist geld gekost heeft of dat het geld heeft opgeleverd en of de communicatie daadwerkelijk verbeterd is tussen de gemeente en de burger.

De voorzitter geeft na overleg met de initiatiefnemers de wethouders het woord om na de reactie van het college een schorsing in te lassen ten behoeve van de voorbereiding door de initiatiefnemers. Aldus:

Het college

780 **Wethouder Voortman** sluit zich aan bij de fracties die complimenten gaven aan de indieners van dit voorstel. De wethouder vindt dit een doorwrocht stuk werk over een zeer belangrijk thema. Zij dankt de fracties die iets zeiden over de duidelijkheid van de reactie van het college.

Richting de heer Van Steeg houdt de wethouder zich aanbevolen voor opmerkingen over zaken die niet duidelijk zijn.

De wethouder pleit voor zorgvuldige en gedoseerde wetgeving die voor langere tijd werkbaar is. De gemeente maakt die zelf ook. Dat geldt ook voor opdrachten vanuit het Rijk. Zij vindt het goed wanneer partijen in het bestuur elkaar op de duidelijkheid en zorgvuldigheid scherp houden. Druk op rechtsbijstand en op de uitvoeringsorganisatie is daarmee te voorkomen. Daar is de rechtzoekende het meest bij gebaat. Zij
790 verwacht dat het bestuur daarvan doordrongen is gezien de relevante actualiteit.

Het college kan een groot deel van de voorstellen meenemen in zijn werkwijze zo zegt zij richting van de heer Gilissen en de heer Van Steeg die vroegen naar de financiële impact van het voorstel op de aangegeven onderwerpen. Als het gaat om duidelijker brieven, wordt daar met enige regelmaat naar gekeken. Dit kost niet al te veel geld.

Premediation breder invoeren, kost wel veel geld. In de reactie op het voorstel gaf de wethouder aan dat het college dat gaat onderzoeken. Dan zal het college de kosten daarvan in kaart kunnen brengen.

800 Het concept sturen van een beslissing op bezwaar kost geld. Dat vraagt een aanpassing van het proces. Dat leidt tot meer werk van 3:00 uur op de 8 uur die daarvoor staat. Zij schetst de veranderingen. Hiervoor is ook geen capaciteit. Wanneer het om bezwaar gaat, moet het nu al uitbesteed worden. Op diverse momenten is er al informeel contact ingebouwd om na te gaan of het mogelijk is er uit te komen samen met de rechtzoekende. Dan blijft alleen nog het juridisch geschil over. Het klinkt simpeler dan het daadwerkelijk is. Dit is niet zomaar te doen.

De heer Gilissen (VVD) vindt dat de uitsplitsing helpt zoals de wethouder zojuist deed. Dit is een voorstel zonder dat er geld bij geleverd is. Hoe moet hij bijvoorbeeld “het concept toezenden” wegen, richting het vervolg. Hij stelt voor een pilot in te
810 richten voor een specifiek afgebakende groep als het gaat om de toezending van het concept.

Wethouder Voortman attendeert op het extra werk dat hiermee sowieso gemoeid is. Wanneer dit gedaan wordt voor 50 mensen, kost het al 25.000 euro. Zij denkt niet dat met een pilot de gulden middenweg te vinden is.

De heer Van Corler (GroenLinks) vraagt of dan ook gerekend is met de besparing verderop in het proces. Daar is dan mogelijk ruimte te vinden.

Wethouder Voortman antwoordt dat dit zo zou zijn wanneer het college nu niets anders zou doen. Nu heeft het college juist op verschillende momenten dat informele contact. In die zin kijkt zij juist al naar wat mogelijk is om te doen om te voorkomen
820 dat de kosten verder oplopen.

Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de vraag die de heer Van der Zweth stelde over een schrijnend voorbeeld met heldere communicatie richting de desbetreffende burger. Zij bevestigt dat het college telefonisch contact maakt wanneer het gaat om afwijzingen en terugvorderingen. Zijn idee over heldere en duidelijke taal vindt zij heel erg goed. Behoeftte aan uitleg klinkt anders dan behoefte aan premiation.

Waar het college spreekt over informatievoorziening, spreekt het ook over het ruimtelijk gebied. Rechtsverwijzingen moeten ruimer zijn dan alleen het ruimtelijk domein. Zij bevestigt dat het college dus over meer spreekt dan het sociaal domein.

830 Zij is het eens met mevrouw Dekker zo min mogelijk jargon te moeten bezigen in de schriftelijke communicatie. De wethouder zegt haar toe in de routekaart mee te zullen nemen waar belanghebbenden terecht kunnen wanneer het niet gaat om een conflict met de gemeente. Ook als het gaat om de groepen met een inkomen van boven de 200% van het minimum, realiseert de wethouder dat die groep minder goed te bereiken is omdat die minder een beroep doen op dergelijke regelingen. In de routekaart is mee te nemen waar mensen bijstand kunnen krijgen.

Mevrouw Dekker (D66) vraagt of het college die gewone taal ook gaat gebruiken. Zij dankt haar voor de toezegging op de routekaart.

840 **Wethouder Voortman** vervolgt haar beantwoording met de bevestiging dat mensen met een inkomen boven de 200% van het minimum recht hebben om bijgestaan te worden. Op het sociale terrein zijn die groepen niet te zien, ook niet bij de TOZO. Dan gaat het om mensen die juist enorm achteruit zijn gegaan in hun inkomen. Breder dan het sociaal domein melden zij zich wel bij vergunningen. Daarom maakt het college een afslag voor die groep in de routekaart. Richting mevrouw Admiraal van de ChristenUnie zet de wethouder uiteen ook een rol te zien voor de Buurtteams.

Mevrouw Dekker (D66) had een punt gemaakt over de reactie op punt 14, de dubbele informatie en dat het college dat niet zou willen uitvoeren. Zij krijgt daarop 850 graag nog uitleg van de wethouder.

De heer Van Corler (GroenLinks) is ook nieuwsgierig naar het punt van mevrouw Dekker. Hij vraagt aandacht voor zijn vraag over het betrekken van de eerstelijns zoals U-bij signaleringsoverleg.

Wethouder Voortman bevestigt dat het college U-Centraal zal gaan betrekken bij het signaleringsoverleg. Met betrekking tot de reactie op punt 14 zet de wethouder uiteen dat het college te maken heeft met verschillende inkomensgrenzen. De grens waarop een toevoeging wordt gegeven, is anders dan die voor de bijzondere bijstand. Die twee zaken zijn niet één op één over te nemen. Op de suggestie die werd 860 gedaan alleen te vragen of er een besluit is zonder in te gaan op de inhoud ervan, moet zij het antwoord schuldig blijven. De wethouder stelt voor vóór de raadsvergadering schriftelijk terug te komen bij de commissie op die vraag. Zij bevestigt dat in dat geval geen persoonsgegevens uitgewisseld worden.

Mevrouw Dekker (D66) dankt de wethouder voor haar beantwoording. Zij ziet uit naar de aanvullende informatie.

De voorzitter schorst de vergadering tot 12.10 uur en heropent die dan voor de reactie van de initiatiefnemers.

- 870 **Mevrouw Podt** (D66) denkt met dit voorstel een verschil te kunnen maken voor alle mensen die het nu lastig vinden besluiten te begrijpen, bezwaar in te dienen, met hen de juiste route te geven. Daarop wordt ingezet op drie belangrijke ambities. Die ambities zijn concreet uitgewerkt in samenwerking met velen die dagelijks bezig zijn met rechtshulp, bezwaar en beroep.
- Zij dankt de commissie voor alle vragen en alle complimenten. Het was zeker de bedoeling dit helder op te schrijven. Zij is blij dat het college zoveel heeft omarmd van dit initiatiefvoorstel. Dit was terug te zien in de vragen van de commissie.
- 880 Zij gaat in op de gestelde vragen over de financiën, over het sociaal domein versus ruimtelijk domein en over de conceptbesluiten. Zij zal dan ook nog iets zeggen over de reactie van het college daarop. Daarna neemt mevrouw Kleinrensink de beantwoording van haar over.
- Mevrouw Podt deelt de introductie van de wethouder over waar dit allemaal begint, namelijk bij goede regelingen en goede wetgeving.
- Met betrekking tot het sociaal domein denk zij zich te kunnen aansluiten bij de oproep van de commissie zeker niet alleen te focussen op het sociale domein. Zij verklaart de ruimte voor het sociale domein met de afhankelijkheid van de overheid van mensen daar.
- Het college heeft gezegd het gebruik maken van de premediation bij andere afdelingen nader te willen uitzoeken en vraagt de indieners dit punt aan te houden.
- 890 De indieners willen dit in het voorstel laten staan met de uitleg van het college. Ook de indieners lijkt het verstandig dit uit te zoeken. Zij beseft dat de uitwerking meer onderzoek vergt en zij verneemt daarover graag meer in de beloofde raadsbrief.
- Zij zet uiteen waarom de indieners het punt van de concept-besluiten zo belangrijk vindt. De indieners waarderen de huidige manier van werken met veel informeel contact. Veel mensen in de stad waarderen dat ook. Het gaat de indieners er om dit niet te willen vervangen door een communicatie per brief. Wat de indieners betreft moet de vorm van ondersteuning passen bij de inwoner. Zij denken dat verschillende inwoners verschillende behoeften hebben. De indieners hadden daarmee graag meer gedaan. Zij zouden graag willen inspelen op de soorten bewoners. Zij denken
- 900 dit vrij zacht te hebben geformuleerd in het voorstel. Zij heeft de wethouder ook goed gehoord over de kosten die dit met zich meebrengt. Hiervoor is geen dekking op dit moment. De indieners stellen voor dit in deze vorm uit het voorstel te halen in een strekt ter vervanging en dat zij dit op termijn graag nog willen onderzoeken. Zij willen dit voor een klein deel terugleggen bij de wethouder. Mogelijk is hieraan in de komende tijd via andere wegen aandacht te besteden.
- Met betrekking tot het bredere financiële plaatje hebben de indieners enkele voorstellen gedaan die voor een heel groot deel voortborduren op zaken die al gebeuren. De voorstellen die zij doen hoeven niet per se meer geld te kosten, zeker niet wanneer het bestuur aansluit bij programma's die al lopen. Zij refereert aan de desbetreffende
- 910 inbreng van de wethouder daarover.
- Zij realiseert zich dat sommige voorstellen iets meer capaciteit vergen. Ook daarmee gaan de indieners voorzichtig om. Zij stellen pilots voor, ze kijken naar de gevolgen en ook naar de organisatorische - klein starten en dan kijken wat er gebeurt. Zij denken dat het heel moeilijk is nu al de vinger te leggen op de financiële consequenties ervan. Zij denken ook dat dat op vlakken geld oplevert omdat minder mensen uiteindelijk eindeloos zaken doorzetten die geen zin hebben, en dat zij daardoor minder stress hebben, zich kunnen richten op andere zaken. Door preventief te werk te gaan kan dat ook wat langer lopende ellende schelen.

De indieners verwachten in 2025 een stelselherziening. Daarin wordt meer van de gemeente verwacht op dit vlak. Al deze voorstellen sluiten aan bij die stelselherziening. Zij denkt dat het goed is daarin stappen te zetten. De indieners denken het hiermee te hebben afgedekt, al zijn het niet de harde cijfers waarover de heer Van der Zweth sprak.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) gaat eerst in op de twee andere beslispunten die in het voorstel nog niet zijn overgenomen. Punt 13 “het in kaart brengen van de behoefte bij mensen met een inkomen boven de 200% van het sociaal minimum.” De indieners hebben geprobeerd in het voorstel meer inzicht te krijgen in de groep die momenteel tussen wal en schip valt. Die groep verdient teveel voor rechtshulp en te weinig om de rechtshulp zelf te bekostigen. Zij bevestigt richting mevrouw Admiraal van de ChristenUnie dat de indieners hiervan signalen ontvangen.

Te zien is dat ook mensen bij Werk & Inkomen aankloppen. Het lijkt de indieners verstandig na te gaan of die groep zijn recht kan halen, ook als het gaat om een net iets hoger inkomen. Het gaat haar fractie er omdat de weg naar rechtsbijstand voor iedereen betaalbaar moet zijn, ongeacht het inkomen. Het is goed in kaart te brengen of er mensen tussen wal en schip vallen.

Punt 14 gaat over het aansluiten van informatie van gesubsidieerde rechtsbijstand, geen dubbele informatie en bewijslasten aanvoeren. Zij haalt de desbetreffende inbreng aan van mevrouw Dekker. Het college zegt dat die informatie niet zomaar te delen is vanwege de privacy-wetgeving. Het college is daarop ook ingegaan. Zij benadrukt dat het doel niet is om het delen van gegevens te stimuleren tussen het bureau van Rechtshulp en welke andere organisatie dan ook. Dit komt voort uit de vraag of het mogelijk is informatie of bepaalde gegevens voor waar aan te nemen zodra die informatie al ergens is getoetst; als er al een besluit ligt. Dan hoeft de gemeente de gegevens niet nog een keer te zien.

Zij gaat in op enkele losstaande vragen.

De PvdA stelde vragen over “het schrijnende voorbeeld” en de suggestie de zin op te nemen in de brief over een terugvordering, bijvoorbeeld, “heeft u de behoefte aan meer uitleg, klopt deze informatie in deze brief?” Haar fractie is het daarover eens. In het voorstel doen de indieners een voorstel om een tekst op te nemen over een adres waar mensen hulp kunnen vinden wanneer zij die nodig hebben. Daarmee voldoen de indieners aan de wens van de heer Van der Zweth. Nabellen van iedereen lijkt de indieners niet binnen het financiële kader te passen.

De onafhankelijke cliëntondersteuning zit bij de Buurteams. Zij zijn juist zo’n plek waar mensen die extra hulp kunnen krijgen, ook wanneer iemand in paniek is zoals net werd omschreven. Dat willen de indieners beter opgenomen hebben in de brieven.

Zij ziet graag een ander woord voor “premediation”. In “<https://www.ishetB1.nl> kwam dat woord niet voor en is dus ook geen alternatief geboden. Zij doet de suggestie hiervan een prijsvraag te maken. Ze denkt aan woorden als bemiddeling, vooroverleg. Het is in haar ogen in ieder geval goed hier naar te gaan kijken zo dat inwoners weten wat nodig is.

De heer Van der Zweth sprak ook over de onafhankelijke cliënt-behartiging en de ombudsfunctie. Mevrouw Kleinrensink weet dat dat een langgekoesterde wens is bij de fractie van de PvdA en bij sommige andere fracties. Daarop is nu niet in te zetten gezien de financiële dekking van het voorstel. Zij is het er over eens dat dit een belangrijke functie is.

970 De heer Van der Zweth haalde haars inziens twee zaken door elkaar: het enerzijds structureel aankaarten bij de gemeente en anderszijds de individuele belangenbehartiging. Voor het eerste is een Cliëntenplatform en voor het tweede is de onafhankelijke cliëntondersteuning. Er zijn middelen bij de gemeente waarmee iets te doen is.

De ChristenUnie stelde vragen over het toegankelijk maken van de dienstverlening voor mensen die minder digitaal vaardig zijn. Zij vindt dat een terecht punt. Het college heeft opgemerkt dat dat mogelijk is bij de Buurtteams. De reden dit ook digitaal te doen, is omdat die informatie aangepast wordt. Door het dynamisch te houden is ervoor te zorgen dat de informatie up-to-date is. Zij vindt het belangrijk dat hiervan toch ook een pdf versie is.

980 Het CDA en Stadsbelang spraken over dat de gemeente er voor iedereen wil zijn en over de responsieve overheid. Wat haar fractie betreft is het voorstel ook echt voor iedereen bedoeld. Heel veel van de voorstellen die de indieners deden, zijn ten gunste van iedereen.

De voorzitter stelt vast dat de commissie geen vragen heeft gemist en geen behoefte heeft aan een tweede termijn. Zij nodigt de wethouder uit te reageren op de vragen aan haar.

Wethouder Voortman gaat in op het vooraf delen van voorlopige besluiten. Zij is blij met de aangekondigde aanpassing. Zij is altijd bereid tot overleg.

990 Zij merkt op dat er een misverstand is over de mensen die op 200% van het sociaal minimum zitten; dat dat niet zou kunnen omdat de wethouder die desbetreffende vraag beantwoordt vanuit Werk & Inkomen. Het gaat om een groep mensen die de gemeente niet in beeld heeft. Zij zou niet weten hoe die groep in beeld te kunnen krijgen. Zij ziet niet in hoe een dergelijk onderzoek zou moeten plaatsvinden. Los daarvan is het de vraag dat als er behoefte zou zijn voor rechtsbijstandsvergoeding, of de gemeente die vergoeding voor haar rekening zou moeten nemen of dat mensen ook lid kunnen worden van een vakbond waar zij ook hele goede rechtsbijstand kunnen krijgen of bij een rechtsbijstandsverzekering.

1000 De wetsherziening over de gesubsidieerde rechtsbijstand is een pilot waaraan de gemeente Utrecht ook meedoet.

De voorzitter geeft de initiatiefnemers de gelegenheid een laatste slotopmerking te maken.

1010 **Mevrouw Kleinrensink** (GroenLinks) gaat in op de groep met een inkomen boven de 200% van het sociaal minimum. De ambitie is zoals de wethouder zei dat iedereen zijn recht kan halen. Die betreft niet specifiek de Participatiewet. Het initiatief begint dan ook met de aandacht voor of er een behoefte is en of er daadwerkelijk een probleem is. De vervolgvraag is dan of de gemeente zich daarvoor verantwoordelijk voelt of dat dit op een andere manier is geregeld. Daarna is te bepalen hoe daarin tegemoet is te komen. Daarbij is het mogelijk te kijken naar mogelijkheden binnen de Participatiewet. Maar het is ook mogelijk te kijken naar vormen daarbuiten, zoals een fonds. Dat moet structureel landelijk aangepakt worden.

De wethouder zegt dat die groep niet in beeld is. Zij kan zich voorstellen dat er organisaties zijn die daarbij meer beeld hebben, bijvoorbeeld mensen die zijn afgewezen bij de Raad voor Rechtsbijstand, misschien ook wel via U-Centraal. Zij

ziet de werkgevers als nog een optie. Wellicht kan de gemeente met partners kijken of daarop signalen zijn. De signalen die zij heeft, kan zij daarin een plek geven.

De voorzitter rondt de bespreking van dit initiatiefvoorstel af.

1020 Zij recapituleert de gedane toezeggingen in de vorm van beloftes:

- de wethouder zal in de routekaart meenemen waar mensen terecht kunnen als het gaat om een geschil met een andere partij dan de gemeente en dat zij daarbij tevens zal aangeven waar mensen bijstand kunnen krijgen.
- De wethouder zal U-centraal uitnodigen om deel te nemen aan het signaleringsoverleg.
- Er zou een schriftelijke beantwoording komen op een vraag vóór de raadsbehandeling van dit initiatief voorstel.
- De initiatiefnemers zullen een strekt ter vervanging leveren.

1030 Zij legt de vraag voor aan de commissie op welke wijze zij dit voorstel wil doorgeleiden naar de raad.

De heer Van der Zweth (PvdA) stelt voor dit agendapunt door te geleiden met de B-status voor een behandeling van maximaal een half uur.

De heer Gilissen (VVD) schaart zich achter de inbreng van de heer Van der Zweth. **De voorzitter** concludeert dat dit agendapunt doorgestuurd wordt naar de raad met de B-status voor een behandeling van maximaal 30 minuten.

1040 Zij rondt hiermee de bespreking af om 12.33 uur en schorst de vergadering.

Middagvergadering

6. Raadsvoorstel Ontwikkelplan en investeringsbeslissing Berlijnplein

Beleidsveld: Cultuur / Leidsche Rijn / Vastgoed -- wethouders Klein / Verschuure / Eerenberg

Met dit raadsvoorstel stelt het college de raad voor het volgende te besluiten:

1. vaststellen van het Ontwikkelplan Berlijnplein 'Cultuur bouwt aan de toekomst van de Stad' incl. bijlages. Hiermee worden de kaders vastgelegd voor de inhoudelijke invulling (het programma, de doelgroepen en de partners) de ruimtelijke invulling (stedenbouwkundige aansluiting bij Leidsche Rijn Centrum, concretisering circulaire ambities) en de procesmatige invulling (co-creatie met groeiend aantal instellingen, makers en het consortium) van het cultuurcluster Berlijnplein.

1050

2. voor het project Berlijnplein:

- a. een krediet ter hoogte van € 45,2 miljoen ter beschikking te stellen voor het realiseren van 9.200 m² (bruto vloeroppervlak) en de bijbehorende terreininrichting o.b.v. het Ontwikkelplan Berlijnplein
- b. Een vaste activa reserve van € 2,75 miljoen, waarvoor reeds budget was gereserveerd in het Meerjaren Programma Ruimte, onderdeel grondexploitatie Leidsche Rijn.
- c. Het onrendabele deel van de exploitatielasten ter hoogte van € 1.496.490 te dekken uit het reeds beschikbare budget van het programma Cultuur.

3. voor het project Berlijnplein:

1060

- a. Een aanvullend Algemeen Belang besluit te nemen op grond van de Wet Markt en Overheid m.b.t. de huurprijzen multifunctionele culturele accommodatie Berlijnplein.
- b. Het project Berlijnplein, met toepassing van de Wet Markt en overheid, en ter uitvoering van punt 6 van het Algemeen Belang besluit van 2014, te kwalificeren als een "extra investering in het algemeen belang bij een grote gebiedsontwikkeling, waarbij de markt niet de wil of de mogelijkheid heeft om te investeren..." en tevens sprake is van een onrendabele top bij verhuur van vastgoed.

6.1 Overige documenten Berlijnplein

De voorzitter licht dit agendapunt toe en refereert daarbij de annotatie bij de agenda (zie boven). De voorzitter attendeert op de geheime bijlagen. Ook had een besloten

commissievergadering plaats. De voorzitter constateert dat de commissie geen behoefte heeft om over de geheime stukken te spreken.

Met betrekking tot de procedure constateert de voorzitter dat deze vergadering niet om 14:00 uur maar om 15.30 uur is begonnen. Dat betekent dat de commissie de geraamde tijd niet zal kunnen halen. Zij legt de vraag voor of de commissie voldoende denkt te hebben aan de overgebleven tijd.

De heer De Pagter (VVD) stelt voor te gaan beginnen en na te gaan waarop de commissie uitkomt.

De voorzitter constateert dat dit de ruime meerderheid krijgt in de commissie. Zij neemt dit voorstel aan. Zij refereert aan de annotatie bij de agenda. (zie boven).

De commissie

Mevrouw Bijsterbosch (D66) merkt op dat in de afgelopen jaren al veel veranderd is als het gaat om de locaties van de cultuur in de stad. Zij schetst de ontwikkelingen op het Berlijnplein in de afgelopen jaren. Meer en meer kreeg de plek niet alleen betekenis voor de wijk maar ook voor de rest van de stad. Vandaag zet het bestuur een volgende stap richting een levendig cultureel Berlijnplein.

Zij merkt op richting **de heer Bosch** (PVV) dat het bestuur soms ook dingen moet uitproberen. Wat haar betreft gaat het bestuur moedig voorwaarts in de richting van een levendige locatie. **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) vervolgt haar bijdrage.

Momenteel worden de mogelijkheden onderzocht van Nachthoreca. Zij vindt dat mooi. Zodra dit weer toegestaan is, zal daaraan behoefte bestaan. D66 is benieuwd naar de mogelijke hobbels die de wethouder ziet voor nachthoreca en wat zij bereid is om te doen om eventuele hobbels weg te nemen.

Circulair experimenteren moet wat haar betreft ten goede komen aan cultuur. Zij refereert aan het voorstel van haar fractie bij monde van haar collega Schilderman om van circulair bouwen de norm te maken in Utrecht. Haar fractie is blij dat op het Berlijnplein deze verandering ook echt in gang gezet wordt. Zij maakt hierbij de aantekening dat circulair bouwen het bouwen in eerste instantie enigszins duurder maakt, extra cultuurgeld naar circulaire ambities gaat. Dat is voor D66 niet erg, als de baten ervan maar gaan dienen voor ook het programma Cultuur. Zij vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen het opstellen van een gesloten begroting voor dit project.

De heer De Pagter (VVD) begrijpt dat D66 enthousiast is over het circulair bouwen. Hiermee wordt momenteel geëxperimenteerd. Hij merkt op dat er sprake is van een hele grote bouwontwikkeling. Hij vraagt of D66 het eens is met de VVD dat het een bijzondere keus is om met juist dit grote project te experimenteren op dit gebied.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) merkt op dat dit niet het eerste is dat de gemeente Utrecht gaat doen op dit gebied. Het is wel het eerste project van deze schaal. Zij wordt persoonlijk enthousiast over dat juist met dit grotere project een beweging in de markt in gang te zetten is zo dat gezamenlijk met marktpartijen een nieuwe manier van werken te ontwikkelen is.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) is net zo enthousiast als mevrouw Bijsterbosch over circulair bouwen. Hij tekent aan dat de voordelen van circulair bouwen direct terugvloeien naar dit project, naar ook de portefeuille cultuur. Op de gebouwen zal de gemeente minder afschrijven als in de regel, uitgaande van de nota Waarderen en Activeren van Vastgoed. De gemeente schrijft veel minder af omdat zij rekening houdt met een bepaalde restwaarde. Dat betekent dat de huidig genoteerde onrendabele top in de boeken, veel en veel groter is én de belasting van de cultuurportefeuille, de dekking die gevonden wordt binnen het programma, daardoor veel en veel

lager. Hij hoopt dat mevrouw Bijsterbosch dat met hem eens is. Het circulair bouwen heeft nu al financieel voordeel omdat het college de regels aanpast die eigenlijk gevolgd zou moeten worden met betrekking tot het afschrijven van het nemen van de kapitaallasten op de investeringen die gedaan worden.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) denkt dat wat de heer Bos zegt niet juist is. De gemeente schrijft ook naar nul.

Mevrouw Assen (PvdA) noemt de ambities van diverse partijen in de raad maar voor de raad zich extra geld zou wensen. Zij vraagt hoe mevrouw Bijsterbosch geconcludeerd heeft dat het niet erg is dat er cultuurgeld naar circulair bouwen gaat, dit, ondanks dat zij nadrukkelijk voorstander is van circulair bouwen.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) denkt dat die ambities mooi kunnen samengaan. Zij vindt het heel erg passen vanuit de cultuur deze stap te zetten. Partijen gaan daarmee behoedzaam om. Uiteindelijk gaan daar andere restwaardes uitkomen. Zij ziet die dan graag ten goede komen van cultuur.

Punt van orde

De heer Te Hoonte (VVD) staat het bij dat de afschrijvingssystematiek in dezen in de geheime stukken staat. Ook hij zou daarover graag willen spreken. Hij vindt dat nu helder moet zijn of de commissie nu wel of niet daarover mag spreken.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) spreekt niet over bedragen. Hij spreekt over een wijziging van de manier waarop het bestuur omgaat met waarderen en activeren van vastgoed. Dat komt terdege tegemoet aan de uitgaven in de cultuurportefeuille.

De heer Te Hoonte (VVD) is het helder waarover de heer Bos spreekt. Hij wil graag een antwoord of hierover in alle openheid te spreken is. Anders wil hij hierover ook spreken. Dan stelt hij voor dat op de aangewezen wijze te doen.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) heeft begrepen dat dit een deel was waarover iets stond in de beantwoording van de schriftelijke vragen. Die zijn openbaar bijgevoegd bij de agenda.

Wethouder Klein volgt de regels van de BBV. Die regels zijn openbaar. Dat maakt dat het geen probleem is om hierover in het openbaar te spreken op deze wijze. Zij gaat na en verneemt dat op haar antwoord geen aanvulling is.

De commissie

De heer Te Hoonte (VVD) constateert dat mevrouw Bijsterbosch een andere stelling heeft dan de heer Bos over hoe wordt afgeschreven. Hij is benieuwd wat nu wel of niet gedaan wordt. Hij zou graag willen terugzien dat een meerwaarde wordt toegekend aan het circulair bouwen en dat de gemeente daaruit haar circulaire ambities zou betalen. Dat blijft steeds een beetje hangen. Wanneer het geen meerwaarde heeft, zou de raad zich moeten afvragen of hij dat wil. Daarop hoort hij graag de reflectie van de wethouder. In de overleggen is dit nog niet ter sprake gebracht.

De voorzitter stelt voor dit aan de orde te laten komen in de algemene beantwoording.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de gemeente in de afgelopen eeuwen veel circulair gebouwd heeft omdat de gebouwen er nog staan. Alles heeft zijn restwaarde. Vanuit dat perspectief ziet hij binnen deze opzet een veel grotere te realiseren budgettaire ruimte door bij al die culturele gebouwen rekening te houden met de restwaarde zo dat minder is af te schrijven en meer geld te geven is aan activiteiten die daar plaatsvinden. Hij verwacht dat iedereen dat kan onderschrijven.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) is het eens met de heer Bos dat dit een substantieel punt is. Zij vindt het goed en interessant om na te gaan hoe hiervan te leren is in de toekomst. Mogelijk zal zij de heer Bos in de rest van haar betoog volledig tegemoet komen.

1170 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de raad bepaalde spelregels afsprekt. Momenteel wordt gekeken naar wat met de restwaarde mogelijk is aan de hand van de nota Waarderen en Activeren van Vastgoed. Hij vindt het mooi dat dit is onderzocht. Momenteel neemt het bestuur voorschotten op een nog niet vastgestelde nota. Hij vraagt of de wethouder daarop wil reageren. Op enig moment moet de nota worden vormgegeven en moet het bestuur handelen in het licht van die nota. Hij vindt het niet goed nu voorschotten te nemen.

1180 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) vervolgt haar inbreng in haar termijn. Zij merkt op dat in 2023 het speekwartier voorbij is. In de agenda Utrecht Circulair staat het Berlijnplein ook genoemd als pilotproject. In diezelfde agenda is afgesproken tot 2023 te zullen experimenteren en te leren daarna de versnelling in te zetten. D66 mist dan hoe de lessen uit het Berlijnplein vast te leggen voor de hele gemeentelijke organisatie. Zij vraagt of dit moet leiden tot een concrete aanpassing van de manier waarop vaste activa worden afgeschreven en of het moet leiden tot aanbevelingen over circulair aanbesteden. Hoe zal gemonitord worden en wie legt de opgedane kennis vast? Zij ziet graag een concreet beslispunt toegevoegd worden over de opbrengst van het Berlijnplein voor de agenda's circulair en het geheel. Zij vraagt de reactie van de wethouder.

1190 **De heer Te Hoonte** (VVD) is benieuwd naar de reactie van D66 op de vraag dat veel woordvoerders niet in de gaten hebben dat dit besluit zo genomen is dat het een circulair effect heeft op een cultuurproject, uiteindelijk eindigend in vastgoedportefeuille.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) vindt dat vastgelegd moet worden wat het bestuur hieraan heeft. Zij vindt het prachtig te experimenteren. Zij wil dan dat dat iets oplevert, niet alleen voor cultuur maar voor de hele gemeentelijke organisatie, en misschien ook voor andere gemeenten.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) hoopt dat mevrouw Bijsterbosch het met hem eens is dat de manier waarop het gemeentelijk bestuur omgaat met afschrijven op deze ontwikkeling geen schijn van een experiment in zich draagt. De afschrijvingsmethodiek die het bestuur nu gaat volgen, is voor dit project onomkeerbaar.

1200 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) kijkt uit naar de nog radicalere ideeën van de heer Bos.

De heer Te Hoonte (VVD) kan zich niet voorstellen dat mevrouw Bijsterbosch het leuk zou vinden in een nota vast te leggen dat het gemeentebestuur toe gaat naar een gebouwloze cultuur en dat dat de ambitie zou zijn van Tivoli Vredenburg. Hij vraagt de wethouder een reflectie te geven op hoe dit loopt.

1210 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) vervolgt haar bijdrage met in herinnering te brengen dat zij bij de behandeling van de programmabegroting naar de mogelijkheden voor energie opwekken op grote gemeentelijke daken en het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom. Daarnaast vroeg zij ook naar mogelijkheden voor recreatie op gemeentelijke daken. De wethouder zegde haar toe naar een pilot te zullen kijken voor op het Cultuurgebouw Berlijnplein. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat dit pilot er komt. Zij ziet zaken met betrekking tot daktuinen, recreatie en zonnepanelen. Maar over het onderdeel lokaal eigendom, las zij nog niets. Zij legt de vraag voor hoe lang een startup een startup is. Zij vindt het mooi een brede blik op cultuur te hebben met ruimte voor jongeren, urban, theater, dans, maar

ook voor de creatieve industrie, bijvoorbeeld, gaming, design, nieuwe media. Haar fractie begrijpt het besluit in het algemeen belang dat nu voorligt heel goed. Het kan een mooie cross-over samenwerking opleveren tussen gesubsidieerde en onge-subsidieerde cultuur. Zij noemt als voorbeeld een dansgezelschap met een Game-bedrijf.

1220 Tegelijkertijd vindt haar fractie niet voor eeuwig organisaties met een winstoogmerk onder de kostprijs te moeten laten betalen, zeker wanneer de gemeente zich richt op start-ups, is de vraag te stellen hoe lang een start-up een start-up kan meten. Zij vraagt of het college bereid is om naast de inhoudelijke afspraken over programma in samenwerking, ook een maximaal huurtermijn vast te leggen of in elk geval een soort van heroverwegingsmoment na een bepaalde periode, ook om de vernieuwing op het Berlijnplein er in te houden. D66 denkt dan aan een periode van vijf jaar. Dat zou dan tegelijk zijn met het jaarlijkse taxatiemoment van de huurprijs. Zij vraagt hoe de wethouder dit ziet.

1230 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt aan de financiële casus die hieronder ligt dat geprobeerd is dit dicht te rekenen en tegelijkertijd onder de kostprijs te gaan verhuren. Hij vindt dat bijzonder. Hij noemt in dit licht de wet Markt en Overheid. Hij vindt dit naar staatssteun rieken.

Vanuit dat perspectief is hij benieuwd of mevrouw Bijsterbosch op de hoogte is van het aantal start-ups die de gemeente op deze manier heeft geholpen nog steeds in Utrecht actief te zijn met hun business.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) heeft het antwoord op die vraag niet.

1240 **Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) heeft begrepen van D66 dat er een maximaal huurmoment gekoppeld wordt aan de organisaties met winstoogmerk. Zij vraagt hoe het dan zit met de ateliers die daar komen. Niet alle cultuurorganisaties ontvangen subsidies. Er zijn ook veel zzp-ers en free lancers die een ruimte kunnen huren. Hoe gaat D66 met hen om. Het zou fijn zijn wanneer die groep meer vastigheid geboden krijgt vanuit de gemeente.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) merkt op dat voor de ateliers het besluit van algemeen belang niet genomen hoeft te worden. Daarover spreekt zij niet. Zij vervolgt met haar inbreng in haar termijn.

1250 Zij doet de suggestie iets moois te maken van de grote parkeerplaatsen naast de cultuur-as. De parkeerplekken worden voor het grootste deel van de tijd niet gebruikt. Het Berlijnplein is perfect bereikbaar met het OV en fiets, en een stukje verderop is een P&R gelegenheid. Zij vraagt of het college bereid is na te gaan of een groene inrichting en ruimte om te verblijven mogelijk is op die plek. Haar inschatting is dat dat nooit zoveel hoeft te kosten omdat niemand daar parkeert.

De heer De Pagter (VVD) vindt dit op de feiten vooruitlopen. In Leidsche Rijn-Centrum zijn nog heel veel ontwikkelingen gaande en in de omgeving van deze parkeerterreinen. Het lijkt hem te vroeg om er van uitgaan dat de terreinen niet worden gebruikt. Momenteel beslist het stadsbestuur over een nieuwe voorziening.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) vervolgt haar bijdrage.

1260 Zij waarschuwt ervoor niet te proberen alle dromen op één plek te realiseren. Zij attendeert erop dat amateurkunstenaars nog steeds behoefte hebben aan ruimte in de stad. Zij brengt de wethouder de update van het werkplan huisvesting Creatieve Sector in herinnering; de raad ontvangt die graag nog. Zij verneemt dan graag of de wethouder die kan uitbreiden met ook een werkplan Huisvesting Amateurkunst. Zij ziet het liefst die twee werkplannen in samenhang.

Hiermee rondt zij haar bijdrage af.

De voorzitter attendeert de commissie erop dat de tijd die gebruikt is, niet meer te gebruiken zal zijn wanneer op een ander moment dit debat wordt voortgezet.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vindt het fijn dat de Leidsche Rijn op deze plek op deze schaal een plek voor cultuur komt. Dit deel van Utrecht vindt ze namelijk op zichzelf bijna een stad. Dat deel krijgt nu ook de voorzieningen die daarbij passen. Haar fractie is zeer te spreken over deze mooie plannen en over de ambities op het gebied van circulariteit.

Zij vindt het goed te zien dat de gemeente broedplaatsen creëert voor creativiteit en voor nieuw duurzaam ondernemerschap. Dit ontwikkelplan biedt nog wel behoorlijk veel ruimte voor invulling, zowel inhoudelijk als ruimtelijk. De vraag is hoe het straks allemaal er uit gaat zien. Haar fractie geeft een aantal punten mee aan het college. Ten eerste met betrekking tot circulaire ambities; duurzame innovatieve bouw is de toekomst. Haar fractie is blij dat de ecologische waarde hierbij ook wordt benoemd. Niet alle waarde is in geld uit te drukken.

Zij vraagt over de meetmethodiek circulair of daarvoor een plan van aanpak is. Zij vraagt hoe de gemeente er zicht op zal houden en hoe de raad op de hoogte blijft van de ontwikkelingen. Zij refereert daarbij aan de desbetreffende inbreng van D66.

Het rekenen met restwaarde is nu nog niet de norm voor vastgoedprojecten. Het dekkingsplan is berekend met de traditionele 40 jaar; zij merkt op dat dat een vertekend beeld geeft. In de toelichting die de raad kreeg, werd gesteld dat daarvoor nu nog geen beleid is en dat het voordeel niet te berekenen is. Zij stelt dat dit soort berekeningen wel degelijk te maken zijn. Zij verwijst daarvoor naar de residual valley calculator van TNO. De gemeente kan er iets aan doen dat het beleid nog ontbreekt.

Zij vraagt de wethouder beleid toe te zeggen met meetmethodiek voor circulair ontwikkelen, bijvoorbeeld geïnspireerd op het voorbeeld van TNO. Wanneer kan de raad deze informatie verwachten?

Zij vindt de aantrekkingskracht van een nieuwe grootstedelijke plek heel mooi. Wel wil ze graag weten of gedacht gaat worden over hoe alle bezoekers die niet om de hoek wonen, hun reis op een duurzame en gezonde en verkeersveilige manier kunnen maken. Haar partij ziet graag dat het publiek gestimuleerd gaat worden om met het OV te komen, met de seats of met de benenwagen. Zij vraagt een toelichting van de wethouder over de duurzame ontwikkeling van het vervoer.

De heer Bosch (PVV) noemt de duurzame ontwikkeling van de automobiliteit. Hij refereert aan de inbreng van mevrouw Bijsterbosch over lege parkeerplaatsen. Hij doet de suggestie dat dat ook een oplossing kan zijn.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) ziet de ontwikkeling van elektrische auto's niet als de beste oplossing aldaar, zeker niet met een mooi treinstation om de hoek.

Zij vervolgt met in te gaan op de stand van zaken met de fietsenstalling. Zij legt de vraag voor aan het college of in de toekomst de parkeergarages nog wel nodig zijn. Zij vraagt hoe bezoekers gemotiveerd gaan worden met het OV te komen. Wordt er in de openbare ruimte iets aan gedaan om een veilig en aantrekkelijk voetpad te maken van het station naar het Berlijnplein. Zij vraagt hoe dat gerealiseerd gaat worden.

In de plannen wordt gesproken over de ontwikkeling van een goede groene buitenruimte. Zij vraagt naar de definitie van het college van een goede groene buiten-

ruimte. Zij vraagt of daar genoeg aandacht is voor biodiversiteit. Zal dat niet één grote lap gras worden voor picknicks? Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen biodiversiteit een doorslaggevend criterium te laten zijn bij de inrichting daarvan en ook om te zoeken naar aansluiting op de stedelijke groenstructuur. Uiteindelijk gaat het tot haar spijt allemaal toch nog om een stenige vlakte. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

1320 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) vindt biodiversiteit prachtig. Zij benadrukt dat er wel degelijk mensen gaan recreëren, verblijven en pret maken. Zij vraagt hoe de Partij voor de Dieren dat ziet.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) denkt dat dat goed kan samengaan: zij stelt zich voor dat er een veld te creëren is waar evenementen plaatsvinden met picknicks én met dichterbegroeide stukken en met bomen die kunnen helpen tegen hittestress in de stad.

1330 **Mevrouw Assen** (PvdA) zou het heel mooi vinden wanneer op het Berlijnplein een nieuw plein wordt vormgegeven dat recht doet aan 20 jaar homohuwelijk. Zij attendeert op het regenboogzebrapad in de binnenstad. Wat haar betreft zou dit nieuwe stadshart een plek moeten krijgen die symbolisch bijdraagt aan de emancipatie van de LHBTIQplus-gemeenschap. Wat haar fractie betreft is dat goed uit te voeren door Utrechtse kunstenaars. Zij vraagt daarop een toezegging.

De heer Te Hoonte (VVD) feliciteert iedereen die 20 jaar geleden getrouwd is op deze dag van het homohuwelijk. Hij vindt het mooi dat dit kan in dit land. Hij vraagt zich over de bijdrage van de Partij voor de Dieren af of die fractie het Berlijnplein daadwerkelijk heeft opgezocht. Dit gaat over een hoek aan het Berlijnplein. Het Berlijnplein op zich is een heel groot plein met daarop bomen die in bakken op een snelweg staan. Dit ligt op een tunnel. Daarnaast wordt een stadstuin ingericht met allerlei andere bomen; die is in een andere hoek gepositioneerd.

1340 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) hoorde een mooi pleidooi over de bereikbaarheid en of een parkeergarage nog wel nodig is. De parkeergarage staat er voor de bewoners van Leidsche Rijn Centrum Oost. Hij attendeert op de contractuele afspraken met de bioscoop.

In de parkeergarage is ook een plek gereserveerd voor het stallen van fietsen. Bovendien is daar de mogelijkheid een leenfiets te betrekken. Hij sluit zich in dat opzicht aan bij de VVD. Hij vraagt of de Partij voor de Dieren hier geweest is.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) bevestigt dat zij er geweest is. De boompjes die daar geplant zijn vindt ze niet genoeg. De totale indruk is enorm stenig. Zij vindt het mooi dat er ook leenfietsen te krijgen zijn bij de parkeergarage. Zij zou zeker willen dat die fietsen ook blijven.

1350 **Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) valt haar collega van de Partij voor de Dieren bij op haar idee voor meer biodiversiteit en meer groen op het plein. Zij spreekt nu nog niet over de biodiversiteit die nodig is voor de herten. Ook voor de mensen die daar komen, is groen veel gezelliger, ook voor de recreanten. Zij vraagt erop toe te zien dat dit voldoet aan de groene visie van het stadsbestuur.

1360 **De heer Te Hoonte** (VVD) merkt op en benadrukt dat op het Berlijnplein hele grote bomen staan omdat daar ooit een hele grote klasse boom is aangeschaft. Die staan op een terrein waarnaast evenementen kunnen plaatsvinden. Daarom zit op het tunnelhuis een podium waarop activiteiten kunnen plaatsvinden. Aan de andere kant van het tunnelhuis is een heel groot park met heel veel biodiversiteit inclusief bijenkorven en allerlei andere zaken. Hij herhaalt zijn vraag aan de Partij voor de Dieren.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) antwoordt wederom bevestigend. Zij bevestigt ook dat daar meer dan nu gebeurt, het nodige kan plaatsvinden. Zij ziet dit ook te weinig terugkomen in het ontwikkelplan. Om die reden stelt zij haar vraag aan de wethouder. Zij vervolgt haar bijdrage in haar termijn.

Aansluitend aan de biodiversiteit merkt zij op dat er ook nog genoeg ruimte is voor de dieren om deel uit te gaan maken van deze in haar ogen mooie plek. Zij vraagt de wethouder de toezegging dat diervriendelijk bouwen als een randvoorwaarde wordt opgenomen in het ontwikkelplan.

1370 Met betrekking tot bewoners legt zij de vraag voor hoe de verbondenheid met de wijk te realiseren. Het idee is om mensen echt betrokken te maken, om samen het programma vorm te geven en de scheiding tussen het publiek en makers te veranderen. Zij vraagt hoe de combinatie van lokale worteling en grootstedelijkheid er uit ziet in de praktijk. Er moet ook ruimte komen voor nieuwkomers om in gesprek te gaan met bewoners; zij noemt het belangrijk culturen samen te brengen zoals ook werd aangegeven tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst door een buurtbewoner van Leidsche Rijn met een vluchtelingenachtergrond. Haar fractie vindt het belangrijk inclusief te zijn en echt iedereen te betrekken. Zij vraagt de wethouder hoe dat gaat lukken. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat het betrekken van de wijkbewoners onderdeel zal uitmaken van de opdracht aan de gebruikers en de organisaties verbonden aan het Berlijnplein.

1380 Mevrouw De Vries vindt de ambitie goed om te zien om diversiteit aan te brengen in culturele spelers. Mooi om te zien was de mate van energie van de deelnemende partijen. Het ontbreekt ze niet aan enthousiasme. Amateurkunst lijkt nog wel te ontbreken. Voor amateurdans moet nog een goede plek gevonden worden in de stad. Duidelijk werd dat er al veel amateurorganisaties zijn, ook in Leidsche Rijn, met een goede verbinding met de wijk. Zij vraagt of de wethouder kan toelichten op welke manier amateurkunst een plek krijgt op het Berlijnplein. Wat doet het college om de nu al actieve amateurkunstorganisaties met veel ervaring en kennis te betrekken bij de ontwikkeling van dit gebied?

1390 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) noemt een aantal locaties in Leidsche Rijn zoals de cultuurcampus in Vleuterweide, plekken in Parkwijk, ook in Oud Vleuten. Daar zijn prachtige cultuurlocaties te zien. De bezettingsgraad steekt dan schril af tegen de gewenste bezettingsgraad dat gehaald zou moeten kunnen worden met bijvoorbeeld een cultuurcampus. Nu kan iedereen op één plek cultuur willen realiseren, dans en amateurkunst. Dat betekent dat ook de activiteiten binnen een cultuurcampus of ergens anders in Vleuten leeg getrokken zouden kunnen worden. Hij stelt dat dat ook niet het beoogde doel zou moeten zijn. Hij neemt aan dat de Partij voor de Dieren dat met hem eens is en dat ook wil betrekken bij zo mogelijk een initiatief om alle amateurkunst op dit plein te laten plaatsvinden.

1400 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) antwoordt dat het haar idee niet is om andere plekken leeg te trekken, of om alle amateurkunst te laten plaatsvinden op het Berlijnplein. Zij vindt het belangrijk bestaande amateurgroepen de mogelijkheid te geven om daar aan de slag te gaan. Dit kreeg de raad ook mee van buurtbewoners in de Raadsinformatiebijeenkomst.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) werpt tegen dat met als gevolg dat het stadsbestuur met het Berlijnplein een cultuurcampus zal leeg trekken in Vleuterweide.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) ziet dat niet als een gevolg. Wat haar betreft moet het stadsbestuur de mogelijkheid bieden aan groepen die naar het Berlijnplein willen gaan. Zij stelt dat de raad daarover niets te zeggen heeft.

1410 Zij vervolgt haar bijdrage in haar termijn.
Zij wil ook graag scholieren uit het basisonderwijs en voortgezet onderwijs betrekken. Die worden nu nergens in het ontwikkelplan genoemd. Zij vraagt of de wethouder daarop een visie heeft. Hoe worden scholen betrokken bij het programma aldaar? Haar fractie kijkt uit naar de verdere uitwerking van deze in haar ogen mooie plannen.
Zij vraagt de wethouder hoe te garanderen dat een en ander ook echt uitgevoerd kan worden zoals het nu op schrift staat.

1420 **De heer De Pagter** (VVD) heeft zich door de jaren heen ingezet voor een culturele trekker van formaat in Leidsche Rijn. Hij vindt het een belangrijk gegeven dat die trekker van formaat er nu ook komt.
Hij dankt het college voor de tot nog toe gedeelde informatie. Hij benadrukt dat de VVD erg kritisch is op de gekozen invulling voor het Berlijnplein.
Allereerst vraagt hij zich af of dit de gewenste culturele trekker van formaat is of dat het misschien een culturele trekker voor de culturele sector is geworden. Hij maakt zich zorgen over of dit gaat zorgen voor de gewenste bezoekersaantallen en of dit een invulling is die gewenst is in Leidsche Rijn.
Ooit was hier een plan om een schouwburg te bouwen. Hij ziet nu dat dat soort initiatieven elders in de stad ontstaan, bijvoorbeeld in het Jaarbeursgebied. Zijn fractie vindt dat heel frappant. Juist in Leidsche Rijn ontbreekt nog een grote theaterzaal.
1430 Dat zou zijns inziens ook de logische plek zijn om daar zoiets te ontwikkelen. Hij verneemt graag de reactie van de wethouder waarom een schouwburgzaal wel zou kunnen in de omgeving van de Jaarbeurs en niet bij Leidsche Rijn.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de heer De Pagter liever de schouwburg XL en de plannen die daarbij horen dan de huidige.

De heer De Pagter (VVD) merkt op dat voor de Schouwburg XL veel groter budget gereserveerd was. Hij mist in deze invulling een grote bijeenkomstfunctie. In de huidige invulling van dit terrein is dit te weinig terug te zien.

1440 **De heer Bosch** (PVV) vraagt of hij goed begrijpt dat de VVD daar een Tivoli Vredenburg 2.0 wil. Hij vraagt hoeveel subsidie de VVD daaraan wil spenderen.

De heer De Pagter (VVD) zet uiteen dat steeds duidelijk was dat voor een culturele trekker van formaat geld beschikbaar is voor het Leidsche Rijn Centrum. Voor deze ontwikkeling zal het stadsbestuur ruim 45 miljoen beschikbaar stellen. Wat zijn fractie betreft zou dat een andere ontwikkeling moeten zijn. Met dat geld is veel te doen. Hij denkt dan ook aan een soort Schouwburg of aan iets dat daarop lijkt. In ieder geval iets van een bijeenkomstfunctie en een culturele trekker van formaat. Die ontbreekt nog aan die kant van het Kanaal.

De heer Bosch (PVV) herhaalt zijn vraag naar de hoeveelheid subsidie die de culturele trekker van formaat per jaar mag ontvangen van de fractie van de VVD.

1450 **De heer De Pagter** (VVD) heeft daarvan geen beeld. De uitgaven moeten binnen het gestelde kader blijven. Hij heeft die bedragen niet scherp en weet ook niet of hij die in het openbaar mag noemen.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) brengt in en benadrukt dat dit plan een plan is voor een ontmoetingsplek voor de bewoners in Leidsche Rijn. De VVD kan het wat haar betreft niet oneens zijn over dat dit nu juist is wat Leidsche Rijn nodig heeft. Het gaat nu niet om aantallen bezoekers.

De heer De Pagter (VVD) weet niet of mensen in Leidsche Rijn dit nodig hebben. Hij krijgt ook andere signalen van bewoners aldaar. Hij noemt het aantal 150.000

bezoekers per jaar als doel van deze ontwikkeling, ook binnen de regio en landelijk.
1460 Dat vindt hij hierin te weinig terug.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) herhaalt haar stelling dat de VVD het er niet mee oneens kan zijn dat dit een prachtige plek is waar bewoners van Leidsche Rijn samenkomen om elkaar te ontmoeten. Zij benadrukt dat dit nodig is in deze wijk.

De heer De Pagter (VVD) is dat niet eens met GroenLinks.

De heer Bosch (PVV) vraagt GroenLinks of de fractie enig idee heeft hoe groot percentage van de bewoners hier naar snakt. Of is dat een aanname van GroenLinks?

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) heeft geen onderzoek gedaan naar de aantallen bezoekers. Het gaat haar erom dat kunst en cultuur een belangrijke waarde heeft in de stad Utrecht. Zij herhaalt haar stellingname.

1470 **De heer Bosch** (PVV) stelt vast dat dit eigenlijk de mening is van GroenLinks en haar wens, dan dat dit een feit is.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) herhaalt haar informatie over het bezoekers-onderzoek. Feitelijk is te zien dat er te weinig voorzieningen zijn voor de bewoners; één daarvan is een culturele voorziening. Zij vindt het heel mooi dat de gemeente daarvoor de schouders eronder zet.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) begrijpt hier niets van. Het gaat GroenLinks om de bewoners. Dan moet daar ook behoeftenonderzoek naar gedaan worden. Om deze investering te kunnen dragen is een behoorlijk aantal bezoekers nodig. Het is randvoorwaardelijk om de ontwikkelingen op het Berlijnplein te kunnen bolwerken.

1480 **Mevrouw Assen** (PvdA) brengt eerdere argumentatie van stadsbelang onder de aandacht in eerdere discussies.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) merkt op dat heer Bos woorden in haar mond legt. Zij heeft niet gezegd dat het niet nodig is dat er bezoekers komen op deze plek. De waarde zit volgens haar in de ontmoetingsplek. Die plek vindt zij voor de bewoners super belangrijk.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) stelt voor dat mevrouw Deldjou Fard nog goed naar het videoverslag kijkt van deze bijeenkomst. Hij legt haar geen woorden in de mond.

1490 **De heer De Pagter** (VVD) ziet in de huidige ontwikkeling niet waar de bezoekers allemaal heen zouden moeten gaan. Hij ziet niet dat deze ontwikkeling gaat leiden tot de gewenste bezoekersaantallen, juist omdat de trekker van formaat hierin niet zit. Hij vervolgt zijn bijdrage in zijn termijn.

De VVD verbaast zich over de wijze waarop dit terrein invulling heeft gekregen. Hij schetst de historie. In 2019 zei de adviescommissie dat het te vroeg was om te bepalen of RAUM (en hij citeert): "...de juiste partij is om langdurig invulling te geven aan de gewenste culturele instelling in Leidsche Rijn Centrum": een advies van anderhalf à twee jaar geleden. Blijkbaar sloeg het college dat advies in de wind. RAUM ging toch de kar trekken voor een langdurige invulling van het Berlijnplein. De VVD vindt dat een groot risico. Eigenlijk zou de adviescommissie vorig jaar weer een advies uitbrengen over RAUM. De beoordeling is uitgesteld door corona. Wat haar fractie betreft moet dit voorstel om die reden worden uitgesteld. Hij vraagt hoe het college hierover denkt.

1500 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) kan zich de vraag van de heer De Pagter voorstellen. Zij heeft hem hierover niet gehoord bij het besluit over de Cultuurnota. Zij vraagt waarom, gezien de reactie nu.

De heer De Pagter (VVD) volgt dit niet. Op dat moment was de cultuursubsidie niet vastgesteld; dat was eerder vastgesteld. Hij heeft dit niet scherp. Hij kan zich

herinneren op dat moment zeer kritisch te zijn geweest over een aantal partijen die naar voren kwamen.

1510 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) brengt in dat destijds wel degelijk over de subsidie is besloten. Nu ligt er een investeringsbeslissing voor. Zij vraagt de VVD te reageren op het juiste moment.

De heer De Pagter (VVD) merkt op dat het college in 2019 een ontwikkelkader vaststelde. De raad had daarover iets moeten zeggen op dat moment wat hem betreft. Hij zou verwachten dat D66 het daarmee eens is. Dit had een besluit moeten zijn van de raad. Nu zit de raad aan het eind van een trechtering van allerlei plannen. De raad kan nu alleen nog maar ja of nee zeggen tegen een investering van 45 miljoen. Hij vindt dat veel te laat.

1520 **Mevrouw Assen** (PvdA) vraagt of de heer de Pagter niet van mening is dat RAUM de kans moet krijgen de productie te leveren in een tijd waarin het Berlijnplein niet naast een bouwput staat om vervolgens te beoordelen of dat wel of niet goed gaat zoals in de systematiek van de cultuurnota.

De heer De Pagter (VVD) repliceert dat dat precies is wat er nu gebeurt. Nu gaat het stadsbestuur RAUM wel het vertrouwen geven voor de langere termijn.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) kan zich heel goed herinneren het evaluatierapporten te hebben gekregen waaruit bleek dat de bezoekersaantallen op door RAUM georganiseerde activiteiten, uitermate slecht waren. Hij heeft recentelijk de lovende cijfers nog niet gezien. Het ligt dan meer in de lijn goed te kijken naar wat RAUM presteert voor Leidsche Rijn, voor de bewoners, voor de bezoekersaantallen.

1530 **Mevrouw Van Mil** (Student & Starter) zegt richting de heer Bos en de heer De Pagter het eens te zijn met die kritische blik. Zij legt de vraag voor of het stadsbestuur mogelijk te vroeg is met nu al na te gaan of RAUM succesvol is. Zij pleit ervoor te wachten totdat RAUM met andere organisaties kan samenwerken.

De heer De Pagter (VVD) vindt dat een goed punt. Het stadsbestuur heeft juist nog een nieuwe beoordeling nodig. Het was juist de bedoeling om vorig jaar RAUM een nieuwe beoordeling te geven. Hij herhaalt zijn inbreng en zijn stellingname.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) brengt haar inbreng nogmaals voor het voetlicht. Het besluit is al genomen.

1540 **De heer De Pagter** (VVD) repliceert dat met het besluit over de Cultuurnota geen beslissing is genomen over RAUM. Hij herhaalt zijn stellingname.

Hij vraagt de reactie van het college op wat hij heeft gezegd over de trechtering; legt de vraag voor of overwogen is om het kader in 2019 als voorstel naar de raad te sturen en zo nee, waarom niet.

Hij vervolgt zijn inbreng met in te gaan op een aantal kleine zaken met betrekking tot de invulling van de culturele voorziening. Hij vraagt of gekeken is of DB's hier nog een invulling zou kunnen krijgen op dit terrein en zo nee waarom niet.

1550 Tenslotte gaat hij in op het opknippen van de ontwikkeling en van de bouw. In twee fasen wordt een contract voorgesteld. Dat staat in de stukken: dat het college nog een keer kan beslissen. Hij zou willen dat de raad daarvoor in stelling wordt gebracht en dat het stadsbestuur nu alleen het krediet gaat verstrekken voor de ontwikkeling, voor het uitdenken, voor het ontwerpen om daarna pas later nog een keer als raad aan zet te komen bij het vaststellen van het krediet voor de bouw. Dat beslismoment is er al. Hij ziet dat het college daarop terughoudend reageert. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat in het raadsbesluit staat dat de gemeente 45 miljoen euro gaat uitgeven voor 9200 m² - hij vindt dat een belachelijk hoog investeringsbedrag per vierkante meter. Hij vindt dat de raad zich dat moet realiseren. Hij vraagt de wethouder goed na te denken over of alles wat het stadsbestuur wil wel in het programma zit en of het wellicht beter zou zijn naar de kosten te kijken. Hij krijgt de indruk dat dit voortkomt uit het toevoegen van de circulaire ambitie.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) deelt de observatie van de VVD met betrekking tot de hoogte van de stichtingskosten. Tegelijkertijd heeft hij realiteitszin. Hij beseft hoe de kosten voor Tivoli Vredenburg uit de hand gelopen zijn als het gaat om de stichtingskosten dáárvan. Volgens hem ligt dit in lijn van de uiteindelijke begroting van Tivoli Vredenburg. Hij vraagt of de VVD dat ook ziet, of zegt de VVD dan nog dat dit wel erg ver gaat.

De heer Te Hoonte (VVD) kijkt naar de tekeningen en merkt op dat alles eigenlijk al gedaan is. De omgeving eromheen valt niet binnen dit project maar wordt al ingericht op dit moment. Hij herhaalt zijn stellingname over de hoogte van het bedrag. Daarmee zegt hij niet dat dit investeringsbedrag niet beschikbaar moet zijn voor dit project. Hij vindt dat de gemeente te weinig krijgt voor dit bedrag. Dat zou wat hem betreft anders moeten zijn. Hij wordt minder gelukkig van allerlei duurzame constructies. Hij vindt dat er eisen aan toegevoegd moeten worden voor dit investeringsbedrag.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) verneemt graag van de heer Te Hoonte hoe de VVD het zou willen zien. Wat zou hij ervoor willen krijgen?

De heer Te Hoonte (VVD) vindt de bijeenkomstfunctie dan een punt van aandacht. Hij mist het aspect muziek. In vorige plannen zat de bijeenkomstfunctie en de muziek en een plek waar ook een bijeenkomst van de stad kon zijn. Hij schetst de loop der dingen in dit perspectief. Toevoegingen van deze aspecten zou wat hem betreft niet moeten leiden tot een hoger budget.

De heer Bosch (PVV) vindt dat in Utrecht cultuur gelijkgesteld wordt aan cultuursubsidie. Het gaat zijns inziens over de vraag wie het geld krijgt en wie niet. De ervaring leert dat het geven van materiële hulp niet altijd leidt tot geniale werken. Hij vindt het tijd de balans op te maken.

Ruim 80 jaar zijn er kunstsubsidies. Die wijt hij aan linkse politieke partijen. De PVV is niet tegen cultuur of kunst, maar wel tegen het subsidiëren op grote schaal en dat tegen andere voorwaarden dan niet-commerciële partijen als de maat.

Hij gunt de jongeren en de ouderen een plek om te kunnen dansen en zich te ontwikkelen. Wanneer de grote wens bestaat naar dit soort instellingen zouden die te stichten zijn zonder structurele overheids subsidie. Hij pleit ervoor dat de gemeente daarop meer inzet.

De PVV sluit zich aan bij de gestelde vragen door de heer Bos van Stadsbelang over afschrijven van vastgoed. En dat allemaal in het algemeen belang zoals geformuleerd in het raadsvoorstel: een extra investering waarbij de markt niet teveel mogelijkheden krijgt om te investeren. Hij stelt de vraag waarom de markt de wil niet heeft te investeren. Hij beschouwt het antwoord op die vraag als algemeen bekend.

Hij constateert dat de raad doorgaat met het investeren in opnieuw een Cultuurpalast terwijl er voor veel zaken geen geld is. Hij noemt in dit verband de voedselbanken. In Overvecht worden mensen minder oud en zijn ze ongezonder. Daar trekt de raad 3 miljoen euro per jaar voor uit. Dan heeft hij nog niet gesproken over de gevolgen van de coronacrisis.

Hij stelt dat de bovenmodiale mens het meest van cultuur geniet en dat de Nederlandse belastingbetaler het gelag betaalt. Hij stelt dat de gemeente al jaren mensen met een lagere economische status niet bereikt. Zijn fractie zal tegen dit voorstel stemmen.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) vraagt zich steeds af bij een term als “het volk” wie het is.

De heer Bosch (PVV) licht toe dat dat de mensen zijn die de gemeente al jaren probeert te bereiken met de cultuursubsidies: de gewone mensen die thuis zitten en een baan hebben. De laag opgeleide mensen bezoeken gemiddeld minder culturele activiteiten. Die mensen komen zijns inziens niet ondanks de vele investeringen. Hij legt de vraag voor waaraan dat ligt.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) heeft geen definitie van “het volk” vernomen van de heer Bosch.

De heer Boudens (SP) hoorde wel een definitie: het ging zijns inziens om opleidingsniveau. Het volk werd gedefinieerd als laagopgeleiden. Hij weet niet of hij de definitie deelt. Hij vindt de definitie van Marx “het proletariaat” in dit verband nuttig. Mensen die in hun bestaan afhankelijk zijn van arbeid behoren tot het volk.

Hij deelt hetgeen de heer Bosch bedoelt. De verjupping van de stad lijkt met het voorliggende besluit gebaat en gaat die niet tegen. Hij vraagt de wethouder wat zij voor ogen heeft; beseft zij dat de doelgroep die dit plan dient vrij beperkt is?

De heer Bosch (PVV) deelt in de basis de definitie van het volk met de heer Boudens. Hij bevestigt dat hij dit bedoelde met “het volk”.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat in de Utrechtse samenleving een schisma heerst. De gemeente heeft te maken met mensen van een hoge sociaal-economische klasse, vaak HBO of universitair geschoold. En de gemeente heeft te maken met een groep die D66, die GroenLinks ook niet vertegenwoordigt. Dat zijn gewone mensen die hun boterham net kunnen verdienen en die geen 60 euro over hebben voor een concert als culturele hoogstand. Die mensen gaan naar de bioscoop. Die vinden culturele happenings niet interessant. Hij heeft voor die groep een warm gevoel.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt wat de heer Bos dan zegt. Moet de gemeente maar niets meer aan cultuur doen omdat zij bepaalde groepen niet bereikt of moet geprobeerd worden die mensen wel te bereiken? Of wil de heer Bos de stad volbouwen met 10 bioscopen?

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) repliceert dat de gemeente de stad al heeft volgebouwd met bioscopen. Hij kan zich een discussie herinneringen in 2013 over bioscopen en dat gezegd werd door een bioscoopondernemer dat Utrecht vol is met bioscopen. En toch heeft de gemeente de stad verder volgebouwd met bioscopen die het allemaal moeilijk hebben in de huidige markt.

De heer Bos wil dat cultuur en dat amateurkunst bereikbaar zijn. Daar is een stuk ontspanning te zien. Een plek moet er zijn voor mensen, betrokken bij een vereniging. Daarvoor zijn veel plekken. Tegelijkertijd ziet hij het doorbuigen richting de cultuur met een grote C. Dat moet Utrecht niet willen, vindt hij.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) laat zich door de heer Bos niet de maat nemen over wat “de normale Utrechter” zou zijn. Zij stelt dat de mensen zelf wel uitmaken wat ze wel of niet leuk vinden. Zij legt de vraag voor wie Stadsbelang is om uit te maken wat mensen wel of niet leuk vinden.

Zij brengt voor het voetlicht dat in de periode net voor corona RAUM veel bezoekers naar zich toetrok. Kennelijk vinden mensen “gekke hutjes” (de heer Bos) leuk.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) stelt dat het de realiteit is dat cultuur met een grote C niet bereikbaar is voor de gewone mens. Hij stelt dat Jan met de Pet niet naar culturele happenings gaat. Hij heeft gepleit voor één gratis voorstelling voor alle Utrechters in Tivoli-Vredenburg. Daarop werd negatief gereageerd. Het is niet mogelijk om ze te verlokken naar Cultuur met een Grote C. Dit antwoord geeft hij ook richting mevrouw Assen. In de afgelopen decennia was dat te zien.

1660 **De heer Bosch** (PVV) vindt dat de woorden van mevrouw Assen neerkomen op dat zij de mensen wil opvoeden. Hij vraagt haar daarmee op te houden. Hij stelt dat nooit onderzocht wordt wat mensen wel willen. Hij stelt dat men de neus ophaalt voor wat ze willen en noemt enkele voorbeelden.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat heel veel mensen die voor het eerst met cultuur in aanraking komen nadat ze daarbij aanvankelijk een drempel ervoeren, vaak heel verrast zijn over wat het hen brengt. Hoe leuk ze het vinden, hoe mooi en ontspannend het is. Ze gaan het nooit doen wanneer ze uit zouden gaan van de manier waarop de heer Bosch over deze mensen spreekt. De heer Bosch verhoogt de drempel om dit te gaan doen. Het beeld is achterhaald dat heer Bos en de heer Bosch schetsen over partijen die mensen opvoeden.

1670 De desbetreffende fracties vinden de PvdA aan hun zijden wanneer zij zeggen dat het doel is te verbreden. Kijk dan ook naar hoe dat mogelijk is in plaats van tegendraads te gaan over sommige mensen die daaraan nooit plezier zouden beleven.

Punt van orde

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) waardeert de discussie over wat cultuur is en hoe daar naar te kijken. Uiteindelijk gaat het over het Berlijnplein. Zij doet een beroep op de commissie concreet te blijven. Zij vindt de discussie groot en vraag. De vraag

1680 ligt voor wat het stadsbestuur wil op deze locatie.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) vindt dat het beeld dat de PVV en Stadsbelang schetsen van het culturele leven in Utrecht niet klopt. Utrecht is wereldberoemd in Nederland met de Wijkcultuurhuizen.

De heer Boudens (SP) vindt het nuttig om na te denken over de behoefte van de stad. Het gaat om een beslissing van 45 miljoen euro aan cultuur op een plek waar al cultuur is. Hij woont op de Uithof en daar is absoluut geen cultuur. Hij doet de suggestie voor op die locatie geld uit te geven.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) pleit voor betere spreiding en alles wat goed te benutten is voor een dergelijke grote investering.

1690 **Mevrouw Assen** (PvdA) vraagt hoe er voldoende ruimte is wanneer makers continu aangeven dat ze geen ruimte hebben. Hoe is er voldoende ruimte in de stad wanneer muzikanten aangeven dat er geen geschikte ruimtes zijn die voldoen aan alle eisen om muziek te maken, als dansers zeggen dat er onvoldoende ruimte is als het gaat om geschikte vloeren om hun kunst uit te oefenen. De heer Bos vreesde zojuist dat in Vleuten-De Meern alle amateurkunst leeg zou lopen vanwege het Berlijnplein. Dat staat linea recta tegenover de signalen die het stadsbestuur krijgt over de behoeftes in de stad. Zij vraagt waarop de heer Bos zich baseert.

1700 **De heer Te Hoonte** (VVD) reageert richting mevrouw Assen met op te merken dat in deze stad heel veel mensen met behoeftes zijn. Dit is de plek waar geld uit het groeikader Leidsche Rijn of uit de grondexploitatie Leidsche Rijn ooit is gereserveerd om een culturele trekker van formaat neer te zetten die ervoor zorgt dat mensen uit Leidsche Rijn niet allemaal in buslijn 28 naar de stad hoeven. Daar gaat het hier om

wat hem betreft. Het gaat niet over het huisvesten van behoeftes van kunstenaars in deze stad. Daar is dit deel niet voor bedoeld.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) zou het ideaal vinden wanneer iedereen zijn behoeftes kan realiseren op de plek van hun keuze. Dat is het probleem. Mensen zoeken bepaalde plekken. Mensen willen graag in Utrecht Stad of op andere locaties. Hij ziet dat Utrecht de beschikbare ruimte heeft voor cultuur die niet optimaal benut wordt. Hij brengt in dit verband de bezettingsgraden onder de

1710

aandacht en doet de suggestie die op te vragen.
De voorzitter rondt dit debat over de orde hiermee af en zij vraagt de commissie haar debat over het voorliggende voorstel voort te zetten.

De commissie

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) noemt het Berlijnplein een nieuw circulair en cultureel hart van de stad. Een ontmoetingsplek waar cultuur maken en beleven centraal staan. Zij stelt dat Leidsche Rijn dit verdient, dat Utrecht dit verdient. Ook uit andere delen van de stad zullen mensen naar dit plein komen.

1720

Zij vindt het geweldig dat Utrecht investeert in cultuur en in circulair bouwen. Haar fractie juicht het toe dat de cultuursector en vele andere organisaties samen met de bewoners in cocreatie gaan werken.

Naast deze lof steekt zij haar zorgen over het voorliggende niet onder stoelen of banken. Zij verdeelt haar bijdrage in twee delen: (1) cocreatie en (2) financiën. GroenLinks kaartte bij de Voorjaarsnota in 2019 al aan graag te willen zien dat bij het bedenken van de culturele voorziening op het Berlijnplein de bewoners niet worden vergeten, dat buurtgenoten elkaar kunnen ontmoeten naast initiatieven met waarde voor Utrechtse culturele infrastructuur en waarnaast professionele cultuurprogrammering ook de buurtbewoners uitgedaagd worden om cultuur te beleven of te maken. Ook pleitte GroenLinks al langer voor een nieuwe open visie voor wat betreft culturele locaties. Zij pleit ervoor hokjes te verlaten en de cultuursector te verbinden met andere sectoren ook via het fysieke domein, zoals in een gebouw zoals dit gebouw. Zij complimenteert het college met het meenemen van de GroenLinks-visie in de uitwerking van het voorstel. Zij leest in de stukken dat in de te verwachten uitwerking de beoogde huurders en eindgebruikers een adviserende rol krijgen. Zij vraagt de wethouder of de bewoners ook onder het kopje eindgebruikers vallen. GroenLinks wil graag dat de bewoners ook in het verdere proces aangehaakt blijven en mee mogen denken. Zij vraagt de reactie van de wethouder.

1730

Zij vindt het mooi te zien dat alle betrokken organisaties samen de schouders eronder hebben gezet en in cocreatie elkaar versterken.

1740

Mevrouw Bijsterbosch (D66) vraagt hoe mevrouw Deldjou Fard aankijkt tegen het Berlijnplein als een plek voor de hele stad. Is dan de rest van de stad ook eindgebruiker, vraagt zij.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) antwoordt dat het de bedoeling is dat het Berlijnplein een plek wordt waar professionele kunst wordt beoefend, waar atelierplekken komen, waar mensen kunnen werken en waar ook de bewoners vanuit alle delen van de stad samen kunnen komen en cultuur kunnen beleven en maken. Vanuit de bewoners in de wijk is een grote behoefte aan meedenken. Zo vernam de raad in de Raadsinformatiebijeenkomst. De nadruk ligt haars inziens op de bewoners in de wijk. Zij sluit andere bewoners in de stad niet uit.

1750

Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn.

Het enorme enthousiasme spatte er tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst vanaf. Dat gaf haar fractie een goed gevoel over wat er al ligt en wat er nog gaat komen. Haar fractie geeft graag het veld het vertrouwen vanuit een enorme creativiteit aan de slag te gaan om de plannen verder vorm te geven.

Gezien de complexiteit en de grootte van het project, lijkt het haar fractie verstandig als raad gaandeweg over de voortgang in het voorstel op de hoogte te worden gehouden om waar nodig in te kunnen springen met hulp. Zij krijgt hierop graag een toezegging.

1760 De discipline Dans blijkt uit rapporten een ondergeschoven kindje te zijn, en dat terwijl de belangstelling vanuit de stad om te dansen groeit. Het is niet de bedoeling om alle problemen met een plein op te lossen. Haar fractie is wel geporteerd van een toelichting van de wethouder over hoe zij van plan is het probleem van gebrek aan ruimte voor amateurdans in Utrecht tackelen. Zij vraagt of de wethouder kansen ziet om in dit voorstel ruimte voor dans toe te voegen zodat meer verschillende vormen van dans kunnen deelnemen.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) vraagt wat dan uit het voorliggende plan gehaald moet worden met een extra ruimte toegevoegd voor dans.

1770 **Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) vindt dit niet een kwestie van iets er afhalen. Momenteel ligt een voorstel voor. Nu kan de raad zeggen wat er ontbreekt en welke behoefte er zou bestaan vanuit stad. Zij legt als volksvertegenwoordiger de wens neer die zij vernam tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst. Zij verneemt graag de reactie van de wethouder.

De heer Kos (CDA) stelt een aanvullende vraag. Hij vraagt of GroenLinks het goed zou vinden wanneer in deze plannen de nadruk iets minder komt te liggen op werkplekken voor professionele makers en dus op wat uit de enquête komt onder de buurtbewoners waaraan zij of amateurdansorganisaties behoefte hebben.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) benadrukt dat er een grote behoefte is aan ruimte voor makers in Utrecht. Het is dus mooi beide behoeftes hierin een plek te kunnen geven.

1780 **Mevrouw Assen** (PvdA) hoopt dat mevrouw Deldjou Fard het met haar deelt dat niet alles voor geheel Leidsche Rijn op het Berlijnplein kan. Zij vindt het ook belangrijk dat die voorziening er is en dat er klassiek ballet mogelijk is. Zij vraagt of spreiding over de wijk voor mevrouw Deldjou Fard ook een optie is.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) gaat nu uit van de dansers zelf in. Zij geven aan dat zij die behoefte hebben. Zij herhaalt haar oproep.

De heer Bosch (PVV) merkt op dat de ruimte niet alleen voor cultuur is maar voor alles, ook voor wonen, et cetera. Spaarzame ruimte vindt hij een algemeen probleem van de hele stad.

1790 **Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) brengt in herinnering nu de culturele voorziening op het Berlijnplein te bespreken. Zij hoorde de PVV zeggen in een ander debatje dat het belangrijk is ruimte te maken voor het amateurdeel. Die oproep doet zij nu. Zij vervolgt haar bijdrage.

Zij merkt op dat in Leidsche Rijn veel jongeren wonen. De voorziening komt te staan in hun buurt. Zij kan zich goed voorstellen dat jongeren vol verwachting hier naar uitkijken. Hun stem en hun ideeën mogen wat GroenLinks betreft niet ontbreken in de cocreatie. In Leidsche Rijn zijn veel mooie organisaties die zich inzetten voor deze groep. Zij pleit ervoor deze organisaties er ook bij te betrekken en zij refereert aan een motie van GroenLinks bij de Machinerie voor het oprichten van een

- denktank Buurtjongeren. Zij wil hetzelfde ook voor Leidsche Rijn, ook voor dit project. Zij krijgt graag een reactie van de wethouder.
- 1800 GroenLinks merkt op dat de gemeente in Leidsche Rijn bezig is de diverse sporten en ontmoetingsplekken te creëren voor jongeren. Zij juicht die stap toe gezien de grote behoefte daaraan. Zij mist in dat rijtje nog wel culturele ontmoetingsplekken. Wat haar betreft mogen er in de bredere plannen voor jongeren culturele ontmoetingsplekken niet ontbreken. Zij vraagt hoe de wethouder dit ziet. Zij vraagt of de wethouder kansen ziet ervoor te zorgen dat binnen de huidige plannen op dit plein een ontmoetingsplek komt voor jongeren om cultuur te maken en te beleven. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
- 1810 Haar fractie zou heel gelukkig worden wanneer meer groen op het Berlijnplein komt. Dat is goed voor de biodiversiteit, goed voor het klimaat en mensen worden gelukkiger van groen dan van beton.
- De heer Te Hoonte** (VVD) noemt de Vrijstaat in Leidsche Rijn. Die richt zich op jongeren. Die doet al 10 jaar goede dingen in een boerderij. Wil GroenLinks dat vervangen door een andere organisatie? Hij vraagt wat zijn doel is.
- Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) zet uiteen dat in de Raadsinformatiebijeenkomst meerdere bewoners en jongeren aankaarten behoefte te hebben aan meer hangplekken. Die oproep doet zij nu en zij herhaalt die.
- Mevrouw Van Mil** (Student & Starter) had in de Raadsinformatiebijeenkomst niet begrepen dat het per se om een culturele ontmoetingsplek zou gaan. Ontmoetingsplekken in het algemeen zijn genoemd. Zij vraagt naar de duiding.
- 1820 **Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) woonde een cultuur Raadsinformatiebijeenkomst bij. In haar beleving is het skatebaan ook een vorm van cultuurbeoefening. Zij herhaalt haar oproep. Zij vraagt de wethouder na te gaan of dit mogelijk is binnen deze plannen.
- De heer Kos** (CDA) stuit hier op een probleem. In de Raadsinformatiebijeenkomst waren twee jongeren aanwezig. Zij leverden hun inbreng. Dat wordt nu geduid. Aan de hand daarvan wordt bedacht wat te creëren op het Berlijnplein. Hij vraagt of GroenLinks het met hem eens is dat veel meer vanuit de stad gedacht moet worden in plaats van uit de gemeente.
- 1830 **Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) merkt op dat de gemeente werkt aan meer ontmoetingsplekken voor jongeren in Leidsche Rijn. Zij roept het bestuur op na te gaan of een ontmoetingsplek op dit plein mogelijk is.
- Mevrouw Assen** (PvdA) vraagt de wethouder vanuit haar positie of de skatebaan terug kan komen. Die wordt door jongeren erg gewaardeerd.
- Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) vervolgt haar bijdrage.
- Zij gaat in op financiën. Haar fractie vindt het belangrijk om gezamenlijk al het mogelijke te doen om risico's en toekomstige budgetoverschrijdingen te voorkomen. Zij vindt het goed te lezen over de second opinion op de kosten. Zij vraagt of dat uitgevoerd is en verwerkt. Tegelijkertijd heeft haar fractie nog steeds de behoefte om
- 1840 nog meer grip te hebben op de risico's en de uitwerking van het plan. Op dit moment is het soort gebouwen dat daar wordt neergezet nog vrijwel onbekend en ook hoe dat aansluit bij de wensen in de wijk en in de stad en welke risico's daaraan vast zitten. Dat alles kan ook moeilijk exact worden ingeschat door de raad zo lang er geen concreet ontwerp ligt. Dit is geen kritiek op de keuze nu veel open te laten. Haar fractie is er juist voorstander van het ontwerp in cocreatie te laten ontstaan. Wat GroenLinks betreft moet de raad zijn rol goed kunnen uitvoeren door ofwel duidelijke

kaders mee te geven vooraf of later in het proces te kunnen controleren en indien nodig bij te sturen.

1850 Straks zal het ontwerp worden voorgelegd aan de partners, maar niet meer aan de raad. Ook het bestemmingsplan zal zonder goedkeuring van de raad aangepast kunnen worden. Om die reden vraagt haar fractie de wethouder op welke manier de raad voor de start van de bouw kan controleren of het ontwerp voldoet aan de kern-doelen van het Berlijnplein. Zij vraagt of het mogelijk is het ontwerp ook voor te leggen aan de raad ter beoordeling. Zo niet vraagt zij naar de exacte risico's en kosten die dat onmogelijk maken, en welke andere methodes er zijn om de raad in staat te stellen het uiteindelijke ontwerp te beoordelen. Hiermee rondt zij haar bijdrage af.

1860 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) begrijpt de behoefte aan grip. Tegelijkertijd beseft zij dat voor deze nieuwe manier van aanbesteden ruimte nodig is. Dat was ook de reactie van het college. Hoeveel ruimte is mevrouw Deldjou Fard bereid te geven aan deze manier van werken?

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) antwoordt dat GroenLinks van plan is veel ruimte te geven. Zij herhaalt haar inbreng. Vanwege het complexe aan dit geheel vindt zij het belangrijk te kunnen meekijken om zeker te weten dat het geld van de stad goed terecht komt. Zij pleit voor goede afspraken hierover aan de voorkant.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) vraagt naar wat het enthousiasme dan bij marktpartijen nog zal zijn om hierin te stappen. Om gezamenlijk de circulaire verandering te gaan inzetten.

1870 **Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) denkt niet te kunnen praten over marktpartijen op dit moment. De raad heeft de marktpartijen nog niet gehoord. Haar voorstel is aan de wethouder de raad te informeren over de mogelijkheden om dit in twee stappen te doen. Dit is belangrijk voor Leidsche Rijn en voor de stad.

De heer Kos (CDA) is in de basis blij met de plannen voor een creatieve broedplaats. Hij beschouwt mensen als creatieve zingevende wezens. Mensen zoeken elkaar op. Het is goed als er een plek komt in de stad waar mensen elkaar kunnen vinden en waar ze creatief kunnen zijn.

1880 Tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst heeft hij het enthousiasme bij alle betrokken partijen ook gezien, bij organisaties in de buurt en bij de buurtbewoners. Hij vindt het belangrijk om met al deze mensen tot een mooie culturele voorziening te komen. Zijn fractie vindt het belangrijk dat dit leidt tot een plek rondom cultuur waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Dat vraagt om een goede en mogelijk ook betere balans tussen het aantrekken van verschillende doelgroepen. Hij spreekt dan over jongeren en ouderen, over professionele makers, en ook over amateurs. Hij spreekt ook over mensen die vaak gebruik maken van culturele voorzieningen en mensen die daar verder van afstaan.

Hij ziet dat de plannen breed zijn met veel organisaties erbij betrokken. Over bepaalde aspecten maakt zijn fractie zich nog wel zorgen.

1890 Allereerst uit zijn zorgen over de amateurkunst. Het is goed dat er plekken komen voor professionele makers. Hij benadrukt dat het stadsbestuur de amateurkunst niet moet vergeten. In dit plan ligt teveel de nadruk op de professionele makers.

Hij noemt de amateurdans een goed voorbeeld. Hij sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Bijsterbosch in dat opzicht meer onderzoek te doen. Hij vindt het een gemiste kans dat een organisatie als Dansatelier 42 niet direct betrokken is geweest bij het opstellen van een programma van eisen. Hij begrijpt dan de vraag van

1900 GroenLinks naar een extra zaaltje voor dansen. Hij benadrukt dat er behoefte aan plek voor amateurdans is in Utrecht. Hij stelt dat het stadsbestuur het niet oplost met een zaaltje extra. Het gaat in zijn beleving meer om de mentaliteit bij het opstellen van een dergelijk plan. Hij pleit voor betrokkenheid van organisaties die weet hebben van amateurkunst. Dat zou ook goed zijn voor de ontvolking tussen beide vormen van kunst. Hij vraagt de wethouder hoe zij naar dit signaal vanuit het veld kijkt dat de plannen voor amateurkunst niet met voldoende zekerheid geborgd zijn. Hij vraagt of de wethouder kans ziet daarop in te spelen en dit te verbeteren.

1910 In de komende jaren gaat het aantal partijen op het Berlijnplein substantieel groeien. In de stukken wordt gesproken over een open, brede en diverse werving waarbij de huidige huurders en pleingenoten actief betrokken zijn bij de selectie. Het CDA is van mening dat gezocht moet worden naar een goede mix tussen professionele en amateurkunst organisaties. Met de huidige plannen is het moeilijk in te schatten welke partijen in de toekomst betrokken worden. Hij vraagt de wethouder naar de kaders die hiervoor worden gebruikt. Hij kan daarover weinig vinden in het raadsvoorstel. Hij vraagt of de raad zich daarover kan uitspreken zodat het CDA bijvoorbeeld kan meegeven de amateurkunst hierin terug te willen zien.

Ten tweede maakt zijn fractie zich zorgen over de sociale functie van het Berlijnplein. Zijn fractie is blij dat een organisatie als de Buurtwerkkamer hierbij actief betrokken wordt. De Buurtwerkkamer kan in zijn ogen een cruciale rol spelen om mensen die minder bekend zijn met het culturele de weg er naartoe te leren kennen.

1920 Over de sociale functie ontbreekt nog heel veel informatie. Hiervoor is 500 m² gereserveerd. Hij vraagt of dat allemaal voor de Buurtwerkkamer is. Welke organisaties komen er nog meer? Ook daarover vraagt hij meer zekerheid en meer kaders van het college zodat is aan te sturen op een sociale functie die past bij Leidsche Rijn. **Mevrouw Assen** (PvdA) sluit zich hier nadrukkelijk bij aan. Zij deelt de stellingname van het CDA over de Buurtwerkkamer. Zij is ook op zoek naar hoe een organisatie als DOCK hierbij betrokken wordt, of JOU. Zij sluit zich aan bij het CDA met deze vraag aan de wethouder.

De heer Kos (CDA) licht toe dat het hem niet alleen om de Buurtwerkkamer gaat, maar ook om zulke hele belangrijke organisaties die op dit plein een plek moeten kunnen vinden. Gezien het beoogde investeringsbedrag vindt hij dat de raad daarover zekerheid moet krijgen.

1930 Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met in te gaan op zijn derde punt over de samenwerking in de stad. Zijn fractie vindt het belangrijk dat het Berlijnplein goed blijft samenwerken met andere organisaties in de stad en dat het Berlijnplein open staat voor ideeën van bewoners. In het ontwikkelplan is slechts een korte paragraaf te vinden over het participatiebeleid. Om die reden vraagt hij de wethouder hoe te waarborgen nu en in de toekomst voldoende samen te werken met organisaties uit de buurt en met bewoners uit de buurt. In de Raadsinformatiebijeenkomst was de samenwerking ook een item.

De heer Bosch (PVV) vraagt of de heer Kos ook wil waarborgen dat alle doelgroepen ook bereikt worden.

1940 **De heer Kos** (CDA) antwoordt bevestigend. Hij heeft daarvoor zojuist ook enkele voorstellen gedaan met het noemen van het belang van de Buurtwerkkamer en alle andere organisaties genoemd door mevrouw Assen. Hij vindt het jammer dat de PVV niet met concrete voorstellen komt hoe deze mensen wel naar binnen te halen. Het gaat om de mensen waarvoor de PVV meent op te komen.

De heer Bosch (PVV) merkt op dat nu gesproken wordt over cultuur. Aan de andere maatschappelijke organisaties is op een andere manier invulling te geven. Dat hoeft voor hem niet via cultuur. Hij blijft daar het gevoel bij houden als wil het stadsbestuur de mensen opvoeden met cultuur. Hij blijft dat niet leuk vinden.

1950 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de heer Kos een organisatie noemde genaamd Azotod. Die spreekt over ruimte voor popbandjes et cetera. Hij zet uiteen dat AZOTOD ruimte biedt voor popbandjes in Leidsche Rijn in De Meern. Azotod heeft te maken met grote financiële tekorten en die juist wil dat heel veel popbandjes naar de locatie van AZOTOD gaan. Hij legt de vraag voor wat dit te maken heeft met de ontwikkeling op het Berlijnplein.

1960 **De heer Kos** (CDA) reageert allereerst op de inbreng van de heer Bosch van de PVV. Hij antwoordt dat het inderdaad mogelijk is om mensen op andere manieren bij elkaar te brengen en voor mensen te zorgen en maatschappelijk te ondersteunen. Het mooie van deze plannen is nu juist dat het een combinatie is met cultuur. Dan komt hij terug op wat hij zojuist zei: mensen zijn meer dan alleen wezens die een huis willen en die eten. Die wezens zijn ook bezig met zingeving, met relaties met kunst. Die maken ook zelf kunst. Hij wil dat daarvoor een plek is in deze stad. Hij is er geen voorstander van om top down ideeën te bedenken voor mensen in Utrecht om cultuur te bekijken. Hij wil ruimte maken zo dat mensen creatief aan de slag kunnen gaan.

De heer Bosch (PVV) gaat het dan om het waarborgen. Er wordt niet gekeken naar wie in de zaaltjes zat, welk publiek er dan was. De heer Kos wil dat veranderen. Hij prijst hem daarvoor. Hij vraagt hoe de heer Kos wil waarborgen dat die mensen er dan zitten en hoe houdt het bestuur de vinger aan de pols. Hoe zorgt het stadsbestuur ervoor dat iedereen bereikt wordt.

1970 **De heer Kos** (CDA) licht toe dat zijn inbreng daarom gaat: samenwerken met amateur kunstorganisaties die een netwerk in de stad hebben. Samenwerken met mensen uit de buurt. Luisterend naar mensen, komt de gemeente er achter wat ze willen en wat ze gerealiseerd willen hebben.

Richting de heer Bos zet de heer Kos uiteen dat hij denkt dat dat op een misverstand berust. Hij is het eens met de heer Bos dat het een gemiste kans is in dit stadium nog niet zo goed met AZOTOD te hebben gesproken zo dat één en ander op elkaar is af te stemmen. De samenwerking aan de voorkant is nog niet tot stand gekomen. Hij vraagt daarvoor aandacht en roept op tot communicatie.

1980 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt het mooi dat de heer Kos dit zegt. Hij vreest met alle mooie plannen in Leidsche Rijn andere culturele locaties leeg te trekken. Hij heeft het gevoel dat weinig tot geen aandacht is geweest vanuit het college voor de belangen van AZOTOD. Hij hoopt dat de heer Kos zijn zorgen deelt.

De heer Kos (CDA) vindt dit een negatievere duiding dan zoals hij dit interpreteerde. Ook vanuit AZOTOD werd heel enthousiast gereageerd op deze plannen. Hij merkt op dat dit een verrijking is voor cultuur in Leidsche Rijn. AZOTOD zegt niet "waar zijn jullie mee bezig?" ze zeggen wel samen te willen werken. Hij licht toe dat hij daarvoor zojuist aandacht vroeg.

1990 Met betrekking tot circulair bouwen refereert hij aan de vragen die de VVD hierover gesteld heeft aan de wethouder. Ook hij is benieuwd naar de antwoorden. Hij begrijpt het punt. Zijn fractie is er niet op tegen. Zijn fractie vindt het goed circulair te bouwen. Het CDA wil niet dat er te grote risico's worden genomen. Hij vraagt daarvoor aandacht.

Hij vraagt aandacht voor zo goed mogelijk de restwaarde hoog te houden. Hij sluit zich aan bij de inbreng van D66 dat uiteindelijk de restwaarde ten goede moet komen aan het programma cultuur. Hiermee rondt hij zijn inbreng af.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) merkt op dat de leegte als gevolg van corona de samenleving het belang van cultuur laat beseffen. Het gaat niet louter om een leuke vrijetijdsbesteding. Zij refereert aan de inbreng van de heer Kos over zinging, uit de eigen bubble te treden en verder te kijken en in aanraking te komen met andere perspectieven. Haar fractie is verheugd over het Berlijnplein en ziet daar heel veel kansen en heel veel mogelijkheden.

Zij grijpt graag terug op de visie die Student & Starter eerder ontwikkelde over hoe de Utrechter zal leven in 2030. Haar fractie denkt dat in 2030 de Utrechter het Berlijnplein zal bezoeken. Die weet dan wat daar te doen is, steeds verschillend steeds verrassend. Een ontmoetingsplek waar vrienden en wijkgenoten elkaar kunnen vinden. Het gaat om vertier in de eigen wijk. Zij schetst het plezier dat er al was. Haar fractie denkt heel goed op weg te zijn om dat beeld te bereiken. Haar fractie kijkt daar positief naar uit.

Haar fractie kijkt ook graag mee naar wat nodig is; wat ontbreekt nog, wat kan beter? Zij sluit zich ook aan bij eerdere vragen over de skatebaan. En zij sluit zich aan bij de oproep van het CDA over meer informatie over de sociale functie van het Berlijnplein, hoe dat zal gaan functioneren en wat dat inhoudt.

Het raadsvoorstel schrijft voor dat in het voorjaar 2022 een samenwerkingsovereenkomst gesloten zal worden voor de invulling door de overige partijen – de partijen die momenteel nog niet zijn aangesloten. Kwalijk vindt zij het bouwen van minder vierkante meters wanneer onvoldoende huurders gevonden worden. Dat lijkt haar zonde. Het is gemakkelijker nu die vierkante meters te bouwen dan later te beslissen wanneer blijkt dat er te weinig ruimte is en dan nog te moeten bijbouwen. Andere partijen hebben al gezegd dat uit alles blijkt dat jonge makers, dat kunstenaars ruimte nodig hebben om te kunnen werken. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen om in het geval van onvoldoende partners in 2022 niet in te zetten op het bouwen van minder vierkante meters, maar die meters wel te bouwen en het kijken naar het realiseren van flexruimtes voor jonge makers.

De heer Bosch (PVV) verwacht dat Student & Starter niet bang is dat het leeg komt; hij merkt in dat licht op dat er zo'n enorme vraag is.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) bevestigt niet bang te zijn dat het leeg komt. De samenleving heeft nog wel te maken met de coronacrisis. Zij houdt het voor mogelijk dat er over een jaar te weinig samenwerkingsovereenkomsten zijn, en dat zij het dan zonde vindt dat die m² meters daarom niet worden gebouwd.

Mevrouw Assen (PvdA) ziet meer toekomst in deze plannen dan destijds in die van de Schouwburg XL. Zij begrijpt dat het om een laagdrempelige en brede mix gaat van aanbod en professionals en amateurs, voor de cultuurliefhebber en voor diegenen voor wie de cultuur nog onbekend of een hoge drempel is. Voor de bewoners, alle Utrechters en daarbuiten. Met de broodnodige ruimte voor makers heel veel disciplines, waarbij zij gelooft dat het geheel meer moet zijn dan de som der delen. Leidsche Rijn en de stad wachten hierop al lang: meer ruimte voor cultuur.

De PvdA zette zich in de afgelopen jaren binnen cultuur structureel in voor een aantal thema's, vaak met andere partijen. Haar fractie wil die terugzien op het Berlijnplein. Zij stelt dat makers eerlijk beloond moeten worden. Fair Practice moet de regel zijn.

Zij vraagt hoe dat op het Berlijnplein geborgd is. Er moet een divers toegankelijk aanbod zijn voor een breed publiek. Zij vraagt hoe dit is opgenomen in de criteria voor de mix van aanbieders. Er moet ruimte zijn voor professionals en amateurs die elkaar versterken. Dat betekent ook ruimte voor individuele makers en niet alleen voor grote gevestigde gezelschappen. Zij vraagt hoe het nu haalbaar is voor een individuele maker om op het Berlijnplein terecht te komen.

Zij stelt dat het Berlijnplein niet alleen zorgt voor een divers aanbod maar ook voor een meer diverse sector. Dat moet zo zijn nadat het stadsbestuur de code culturele diversiteit heeft vastgesteld. Hoe is de diversiteit in de sector nu verzekerd?

2050 Met het Berlijnplein moet ook volgens de PvdA de cultuureducatie een impuls krijgen. Hoe zorgt het Berlijnplein ervoor dat er ook op scholen meer cultuur komt. Hoe wordt die samenwerking met zeker ook de scholen in Leidsche Rijn meer gezocht? Zij bedoelt dan het primair en het voortgezet onderwijs.

Op basis van welke criteria wordt de mix van partijen vastgesteld. Zij merkt om zich heen dat de aantrekkingskracht van het Berlijnplein groot is. De vraag naar ruimte voor makers oefen- en presentatieruimte, tentoonstellingsruimte is groot en de plekken op het plein zijn gewild, juist omdat iedereen de meerwaarde ziet om daar te zitten. Zij ontvangt graag de criteria. Zij krijgt hierop graag een toezegging.

2060 Over de huren is al meer gezegd, ook over de marktconforme. Zij hoort nu alsnog dat zeker voor de werfkelders de huurprijzen al vaak te hoog zijn voor partijen. Haar fractie maakt zich zorgen over of er wel plek is voor individuele en beginnende kunstenaars. Wanneer straks partijen als RAUM daar aanwezig zijn, vreest zij ook dat de ambities van cultuur aan de ene kant en van de UVO aan de andere kant elkaar gaan bijten. En dat zij daarmee zich gedwongen zien om te verhuren tegen commerciële tarieven. Zij vraagt of de wethouder kan aangeven of die zorg ongegrond is en dat zij ook kunnen verhuren aan kleine kunstenaars. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

2070 Met betrekking tot verbreding en kruisbestuiving zet mevrouw Assen uiteen dat voor haar fractie het Berlijnplein pas geslaagd is als het echt lukt om de verbinding te leggen met mensen voor wie cultuur vaak nog iets ontoegankelijk is. Leerlingen en scholieren. Ook zij wil heel graag dat de legale graffitiplek terugkomt. Wanneer het niet op die locatie kan hoopt zij dat de wethouder een andere plek kan toezeggen.

Tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst vernam zij ook van ondernemers dat zij de verbinding missen met horeca en Leidsche Rijn centrum. Zij vraagt wat de wethouder daaraan gaat doen.

2080 Over het maximale ruimtegebruik is het de inzet dat professionals en amateurs samen zorgen voor maximaal gebruik, wellicht ook 's nachts. De zorg vast dat dat niet reëel zou zijn. Zij verneemt graag van de wethouder waarom het wel reëel is.

Zij maakte het punt over het Regenboogplein.

Zij hoopt overigens dat kruisbestuiving niet alleen plaatsvindt op het Berlijnplein maar ook breder in de stad. Zij vraagt hoe die verbinding wordt bewerkstelligd.

Mevrouw Admiraal (ChristenUnie) kan zich vinden in waarom het besluit van algemeen belang van de marktconforme huurprijzen nodig is voor het Berlijnplein. Vooral voor de kleinere culturele maatschappelijke instanties kan dit het verschil maken. Haar fractie ziet wel dat organisaties met een winstoogmerk zich gaan ontwikkelen, als het goed is. Zij zou zich kunnen voorstellen dat termijnen worden voor de

2090 evaluatie van dit soort organisaties, net als D66 eerder al had aangegeven. Zij vraagt hoe de wethouder dit ziet.

Met betrekking tot de culturele inhoud van het plan zet mevrouw Admiraal uiteen dat voor haar fractie de variëteit aan verschillende organisaties, werkvelden en kunstdisciplines een mooie broedplaats voor kunst, cultuur en maatschappij is in de stad. De samenwerking en de connectie met Leidsche Rijn en haar inwoners is voor haar fractie het mooist van alles. Toch ziet zij in het plan dat daarin die samenwerking nog net niet concreet naar voren komt. Het Berlijnplein zou wat haar fractie betreft het begin van een zich spreidende culturele olievlek moeten zijn, waardoor meer kunst en cultuur wordt geboden in Leidsche Rijn. Dit betekent dat de programmering zich niet alleen concentreert op het plein zelf, maar dat dit ook actief de wijk ingetrokken wordt. Zij vraagt hoe de wethouder de culturele olievlek ziet en hoe zij die gaat concretiseren op het Berlijnplein.

2100 De link met de wijk wordt niet alleen gemaakt door in contact te staan met de inwoners zelf, maar ook met de amateurkunstorganisaties die al in de wijk zijn. Zij vindt het belangrijk in al die nationale en internationale ambities juist de lokale organisaties niet te vergeten en die te betrekken en te verankeren in het plan. Daarom vraagt zij de wethouder hoe de samenwerking vorm te geven tussen het Berlijnplein en de amateurorganisaties in de wijk zoals enkele andere partijen ook al hebben gevraagd. Wat haar fractie betreft ligt hier een plan voor waarmee de stad en waarmee specifiek Leidsche Rijn verrijkt worden. Haar fractie hoopt dat het Berlijnplein een laagdrempelige cultuurontmoeting wordt voor iedereen.

2110 **De heer Boudens** (SP) merkt op dat heel veel zinnigs al gezegd is; zijn fractie is in principe geen tegenstander van de ontwikkeling van een cultuurcluster op het Berlijnplein. Vooral kleine culturele instellingen verdienen zijns inziens een steuntje in de rug. De ambities van de gemeente lijken in zijn ogen groter dan dat zijn fractie voor ogen heeft. Dat is ook te zien aan het prijskaartje aan dit project. De belangrijkste oorzaak daarvoor is het experiment met circulair bouwen. Hij heeft nog niet gehoord dat het gaat om een prestigeproject. Hij leidt dat af van de termen in dit verband gebezigd: culturele trekker van formaat, pionier. Hij beschouwt die termen als

2120 dat de hele wereld moet zien dat hier iets fantastisch gaat gebeuren. Met dergelijke uitspraken moet de gemeente flink de portemonnee trekken. Dat is nu wat hij ziet. Hij vindt dat nog tot daaraan toe, ware het niet dat aan dit plan risico's kleven. Hij spreekt dan over het exploitatiemodel. Bij hem heerst onduidelijkheid. Als het gaat om het dekken van het onrendabele deel van de exploitatielasten vraagt hij of hij het goed begrijpt dat de gemeente alle risico's draagt wanneer culturele instellingen hun ruimtes niet verhuurd krijgen. Hij vraagt of het mogelijk logischer is om vooraf te bepalen welke oplossingsstrategie in optima forma is.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt wat inhoudelijk aan dit project zo prestigieus is.

2130 **De heer Boudens** (SP) merkt op dat het hem gaat om het prijskaartje dat eraan hangt. Eerder is gesproken over de te ontwikkelen cultuurprogramma's voor een selecte doelgroep.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) vraagt of zij nu moet concluderen dat alles met een redelijk prijskaartje een prestige project is.

De heer Boudens (SP) antwoordt ontkennend. Hij licht toe dat het vorige college met daarin ook de SP de reservering voor dit project enigszins teruggeschaald heeft in de trend van "er mag best iets komen, maar het kan minder". Hij merkt op dat op sommige locaties in de stad helemaal geen cultuur is.

Hij vraagt wie ervoor gaat bloeden wanneer het uiteindelijk tegenvalt. Hij vraagt of de wethouder kan garanderen dat tegenvallers niet landen bij juist de kleinere culturele instellingen.

De voorzitter stelt vast dat alle aanwezige raadsleden hebben gesproken. Zij dankt de commissie voor haar bijdragen en discussies. Zij legt de vraag voor aan de wethouder of zij kan beginnen met de beantwoording.

Wethouder Klein is heel blij met de vele vragen die gesteld zijn. Dat vergt tijd om te beantwoorden. Zij schat in zeker een uur nodig te hebben voor haar eerste termijn. Zij geeft dit mee in de overwegingen van de commissie. Zij denkt dat het goed is de beantwoording in een keer te kunnen doen en niet ergens te beginnen en te onderbreken.

De voorzitter vat dit op als dat het voorstel is te schorsen en de beantwoording later te geven. Zij legt die vraag voor aan de commissie.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt de griffie naar de consequenties daarvan. Wanneer is dit te vervolgen?

De voorzitter antwoordt met: over twee weken.

De heer De Pagter (VVD) vraagt of het mogelijk is de beantwoording vanavond digitaal te doen. Zo dat de commissie beschikt over de antwoorden.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) stelt voor de beantwoording en de tweede termijn op een ander moment te doen. Hij voorziet dat dan de discussie goed is af te ronden, bijvoorbeeld over twee weken als dat geen onoverkomelijke problemen met zich meebrengt.

De heer Bosch (PVV) uit bezwaar tegen een digitale versie van deze vergadering.

Mevrouw Assen (PvdA) sluit zich aan bij de inbreng van de heer Bos.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) stelt voor deze vergadering voort te zetten over twee weken wanneer daaraan geen onoverkomelijke bezwaren zitten.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) sluit zich daarbij aan.

De heer Kos (CDA) sluit zich daarbij aan.

De voorzitter leidt af van de non-verbale reactie dat overigens dit gevoel vrijwel unaniem is in de commissie. Zij concludeert dat er een duidelijke meerderheid is om de beantwoording door de wethouder uit te stellen naar over twee weken in een volgende bijeenkomst. Dan zal ook meer ruimte gegeven worden voor een tweede termijn.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) verwacht dat de teller dan opnieuw gaat lopen.

De voorzitter laat dat over aan de Agendacommissie.

De heer Kos (CDA) vraagt hierover duidelijkheid. Hij geeft straks het stokje door aan de volgende woordvoerder. Dan moet hij wel of geen tijd overhouden voor hem om te kunnen reageren op de wethouder over twee weken.

De voorzitter benadrukt dat op dit moment het besluit geldt dat de tijd die tot nu toe gebruikt is over twee weken van de spreektijd afgaat. Dat is het uitgangspunt.

Wanneer de commissie daarin verandering wil aanbrengen, moet zij aankloppen bij de voorzitter van de Agendacommissie.

De heer De Pagter (VVD, voorziter Agendacommissie) benadrukt dat het niet zo is dat de teller opnieuw gaat lopen. Verder gegaan zal worden met de spreektijd die er voor nu stond. De commissie zal het moeten doen met de tijd die zij nog heeft. Hij geeft dit aan de commissie mee vanuit de Agendacommissie.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat nog een agendapunt op de rol staat. Hij maakt een voorbeeldberekening uitgaande van 8 minuten spreektijd op dit moment en 6 minuten feitelijke spreektijd in het volgende agendapunt.

Conclusie

- 2190 **De voorzitter** zet uiteen dat de tijd die vanavond overblijft, de tijd is die de commissie over twee weken tot haar beschikking heeft voor de verdere afhandeling van dit agendapunt. Wanneer de commissie daartegen bezwaar heeft, zal zij buiten deze vergadering om contact moeten opnemen met de voorzitter van de Agendacommissie.

Punt van orde

De heer Bosch (PVV) vraagt de reactie op zijn opmerking over fysiek vergaderen. **De voorzitter** brengt onder de aandacht dat zij de afspraak in herinnering heeft gebracht die hierover gemaakt is.

- 2200 **De heer Bosch** (PVV) benadrukt dat het formeel is toegestaan.

Voortzetting van de conclusie

De voorzitter sluit de bespreking voor nu af. Zij herhaalt haar informatie. Het presidium gaat over digitaal vergaderen. Zij schorst de vergadering om 17.45 uur.

Avondvergadering

7. Raadsvoorstel Visie Vervoer voor Iedereen

- 2210 Beleidsveld: Maatschappelijke Ondersteuning / Mobiliteit - wethouders Van Ooijen en Van Hooijdonk
Gemeente Utrecht staat voor een grote vervoersopgave. Enerzijds op het gebied van het bieden van passend vervoer voor iedereen, anderzijds op het gebied van bereikbaarheid. Vernieuwing van het doelgroepenvervoer en een goede aansluiting op het (aanvullend) openbaar vervoer is nodig om vervoer voor iedereen te realiseren. Hiervoor is een aantal uitgangspunten geformuleerd die het kader geven voor het doelgroepenvervoer van de gemeente Utrecht voor de komende jaren met een goede aansluiting op het mobiliteitsbeleid. Het opnieuw aanbesteden van het sociaal recreatief vervoer per december 2023 is hierbij de eerste concrete uitdaging.

De voorzitter leidt dit agendapunt in en refereert daarbij aan de annotatie bij de agenda (zie boven). De bespreking zal in twee termijnen plaatsvinden.

De commissie

- 2220 **De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) vindt het voorliggende een belangrijk document. Hij is blij dat deze visie nu voorligt.
Het Utrechts vervoerssysteem moet er zijn voor iedere reiziger. Hij differentieert de verschillende reizigers. De taak van de overheid ligt bij de reiziger die afhankelijk is van een specifiek vervoersmiddel.
Hij vindt het heel krachtig dat de visie tot stand is gekomen in de samenhang tussen mobiliteit en MO (maatschappen ondersteuning). Die verbinding is juist de kracht om vervoer voor iedereen drempelloos te organiseren. Tegelijkertijd is het ook een valkuil. Waar ligt straks de verantwoordelijkheid om die mobiliteit voor iedereen te garanderen. Hij vraagt het college in te gaan op hoe de verantwoordelijkheid straks verdeeld zal zijn en wie waarop is aan te spreken.
2230 Hij vraagt naar de rol van deze visie als het gaat om de afhankelijkheid van reizigers van onder meer deel mobiliteit. Hoe zal straks geborgd worden dat die diensten toegankelijk zijn voor iedere gebruiker. Hij vraagt het college hierop in te gaan.

- 2240 Meer gericht op de inhoud noemt de heer Van der Graaf het derde uitgangspunt het creëren van samenhang tussen openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer. Hij onderschrijft de ambitie dat iedereen waar mogelijk gebruik zal maken van het openbaar vervoer. Dat geeft veel meer vrijheid. Het moet dan wel mogelijk zijn. Zijn fractie ziet nog te vaak innovaties een pilots weggefallen OV opvangt die vaak geen oplossing biedt voor alle doelgroepen. Monitoring zal van cruciaal belang zijn en groepen niet in de kou te laten staan. Hij vraagt of het college bereid is toe te zeggen dat daadwerkelijk gekeken wordt naar alternatieven wanneer dit aan het eind van het jaar weer aan de orde zou kunnen komen. Hij noemt in dit verband het begrip maatwerk.
- 2250 Ook in de Raadsinformatiebijeenkomst is gesproken over de fietsenbank. Die fietsenbank gaat nu daadwerkelijk open in Overvecht. Dit is volgens de ChristenUnie de manier om via kinderen ook volwassenen te bereiken en hen samen op de fiets te krijgen en daarmee de vervoersarmoede tegen te gaan. Hij vraagt welke mogelijkheden het college ziet om deze fietsenbank op korte termijn ook in andere wijken van de grond te krijgen, wellicht ook op een laagdrempelige manier via fietsenmakers, of doormiddel van een mobiele fietsenbank. Hij vraagt of het college bereid is te onderzoeken hoe groot het probleem onder kinderen in Overvecht is en in andere wijken en de raad daarover te informeren.
- 2260 Eerder is onderzoek gedaan naar vervoersarmoede. In 2019 is in Overvecht onderzoek gedaan naar dit thema. Daarna vernam hij daarover niet zoveel meer. De aanpak van vervoersarmoede is soms heel pragmatisch en kan met soms kleine ingrepen worden opgelost. Dit kan hoge kosten schelen op de lange termijn. Hij vraagt of de wethouder bereid is dit onderzoek uit 2019 een vervolg te geven en structureel te maken en daarbij ook andere wijken te betrekken, juist wanneer de samenleving straks uit de coronacrisis komt, vindt zijn fractie het cruciaal dit te blijven monitoren. Hij vraagt of de wethouder bereid is dit toe te zeggen en het een plek te geven in de Utrecht Monitor.
- Hij vindt het van belang dat inwoners van Utrecht ergens terecht kunnen wanneer zij ervaren dat openbaar vervoer niet voor iedereen beschikbaar is, waarbij mensen een vorm van vervoersarmoede ervaren. Hij doet de suggestie een meldpunt Vervoersarmoede in te richten waar mensen met vragen terecht kunnen en door te verwijzen zijn naar de juiste persoon, of naar de fietsenbank of naar de Provincie. Ook op dit punt krijgt hij graag de reactie van het college.
- 2270 **De heer Vonk** (GroenLinks) geeft het college zijn complimenten met dit raadsvoorstel. Zijn fractie vindt het belangrijk te laten zien dat Utrecht wil werken aan de toegankelijkheid van de mooie stad voor alle mensen.
- Hij somt een aantal punten op die hij graag wil delen met de wethouder om het vervoer voor iedereen nog toegankelijker te maken.
- In het kader van wandelen en fietsen merkt hij op een mobiele fietsenbank een uitkomst zou kunnen zijn. Het kan ook een manier zijn om kinderen in contact te brengen met techniek. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
- 2280 Het is belangrijk je veilig te voelen op een fiets. Dat geldt voor iemand die pas op latere leeftijd kennis maakt met de fiets, of voor iemand die op hogere leeftijd met de fiets door de stad wil reizen maar de routes te druk vindt. De fietscoaches zouden hierin kunnen bijdragen of een routekaart die toont wat naast de hoofdfietsroute goede routes zouden zijn waar iemand meer tijd krijgt om te handelen. Dat zijn manieren om mensen mee te laten doen en hen zo laag

mogelijk in de piramide te laten instappen op een fijne en prettige manier. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat de nieuwe Nederlanders en de Utrechtse die om welke reden dan ook niet of niet goed hebben leren fietsen, aanspraak kunnen maken op fietscoaches of van hun steun of het ontwikkelen van een routekaart met rustiger routes.

2290 Met betrekking tot deelmobiliteit refereert hij aan de inbreng van de ChristenUnie. Iemand die gebruik maakt van een deelfiets kan ook de behoefte hebben aan fiets met een lagere instap vanwege zijn of haar mobiliteit. Hij vraagt aandacht van de wethouder voor die groep van reizigers.

Met betrekking tot het openbaar vervoer pleit hij voor toegankelijke bushaltes. Voor iemand met een lichamelijke beperking kan het bereiken van een bushalte een uitdaging zijn. Toegankelijke wandelroutes zijn dan van belang. Nog belangrijker zijn de toegankelijke bushaltes. In Leidsche Rijn en Vleuten De Meern zijn minder bushaltes toegankelijk dan de 75% gemiddeld in de stad. Hij kwam uit op 45% bushaltes die niet toegankelijk zijn. De borging van de toegankelijkheid van 75% bepleit hij per wijk. Ook daarop krijgt hij graag de
2300 reactie van de wethouder.

Met betrekking tot de regiotaxi. Zijn fractie uitte al vaker haar zorgen over het functioneren van de regiotaxi. Zijn fractie ontvangt nog steeds signalen dat de taxi vaak te laat is, ongeduldig personeel, onbeleefd, of niet flexibel. Dit werkt niet mee in de strijd tegen eenzaamheid. De regiotaxi zou onderdeel kunnen uitmaken van die strijd. Daarvoor is de nodige klantvriendelijkheid geboden. Hij vraagt of deze signalen bij de wethouder bekend zijn, en zo ja vraagt hij wat de wethouder er aan kan doen.

Vanaf 2023 besteedt de gemeente het doelgroepenvervoer en het leerlingenvervoer aan. Voor zijn fractie is dat meer dan alleen de regiotaxi of het leerlingenvervoer. Zijn fractie ziet graag dat initiatieven als de Buurtmobiel hierin een plek krijgen. Juist in de strijd tegen eenzaamheid lieten zij in Overvecht en in Noord-oost zien van grote toegevoegde waarde te zijn. Die zou zijn fractie graag terug willen zien in de hele stad. Hij vraagt de reactie van de wethouder.

2310 Hij vraagt het college of gekeken kan worden naar hoe het leerlingenvervoer en het Wmo-vervoer te combineren is. Volgens zijn fractie zijn hierop kosten te besparen door minder lege ritten te laten ontstaan door slimme combinaties te maken. Hij zou hierop graag de reactie willen horen van de wethouder.

2320 **Mevrouw Van Dun (D66)** vindt het voorliggende mooi voorstel. Zij maakt volgende opmerkingen en stelt de volgende vragen.

Tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst is nadrukkelijk gesproken over de gebruiker, de reiziger. In de voorliggende visie wordt wel gesproken over dat gewerkt moet worden met een reizigersprofiel. Veel insprekers hebben dat uitgangspunt niet terug kunnen vinden in de visie Vervoer voor Iedereen. Zij noemt de klachten van het Solgu en van de Fietzersbond. Zij krijgt daarop graag de reactie van de wethouder op de kritiek dat te weinig wordt gedacht vanuit de reiziger en vanuit de fietser.

2330 Nadrukkelijk worden de knoppen genoemd waaraan de gemeente kan draaien. De keuzes die met de knoppen worden gemaakt, krijgen een vervolg in de aanbestedingen. Eén ervan is de aanbesteding van de regiotaxi. Nadrukkelijk constateren de provincie en de gemeente dat het huidige vervoerssysteem van doelgroepenvervoer in de toekomst financieel niet houdbaar is. Doelgroepen

vervoer moet worden georganiseerd als een vangnet, zo is dit opgenomen in het voorstel. Zij vraagt hoe de wethouder de toekomst ziet van het bestaande doelgroepenvervoer zoals de Zuidbus en het Buurtmobiel in Utrecht.

In de visie wordt voorgesteld om op het gebied van deelmobiliteit de APV aan te passen zo dat de gemeente meer regie krijgt over het plaatsen van deelmobiliteit op straat en het voorkomen van hinder en overlast. Zij vraagt of de wethouder niet bang is dat een vergunningstelsel deze bedrijfstak teveel beperkingen gaat opleggen voor een goede bedrijfsvoering. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

Het nieuwe systeem moet eenvoudig en betaalbaar worden. Het streven is om de bestaande OV-tarieven te gaan gebruiken. Dat gaat bij veel Wmo-gebruikers vast problemen opleveren. Het stimuleren van het reguliere OV-gebruik zal waarschijnlijk veel ouderen en mensen met een beperking eerder niet aanmoedigen om de deur uit te gaan. Een van de doelen is om met nieuwe vormen van vervoer juist die eenzaamheid te bestrijden. Zij vraagt hoe de wethouder met prijsstijgingen en het stimuleren van het reguliere openbaar vervoer de eenzaamheid te kunnen bestrijden.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) merkt op dat dit ook gaat over het volwaardig meedoen in de samenleving. Daarvoor moeten mensen zich kunnen verplaatsen. Zij vindt het goed dat in de visie aandacht is voor toegankelijk openbaar vervoer en voor de sociale functie van het OV. Haar fractie vroeg daarvoor regelmatig aandacht voor in het verleden. Haar fractie maakt zich zorgen over of dit in de praktijk straks met deze visie voldoende geborgd is. Zij sluit zich aan bij de desbetreffende opmerkingen van de ChristenUnie.

Zij geeft de volgende vragen mij aan het college.

Haar fractie maakt zich er zorgen over dat mensen tussen wal en schip kunnen belanden. Het college wil minder mensen in het doelgroepenvervoer, maar tegelijkertijd is het OV met de nadruk op snel en efficiënt voor deze doelgroepen minder toegankelijk geworden. Zij refereert aan de term vervoersarmoede zoals die al is gebezigd. Zij vraagt hoe de aansluiting tussen het doelgroepenvervoer en het OV in de praktijk vorm zal krijgen. Welke afspraken zijn daarover gemaakt met de provincie?

Haar fractie heeft grote vraagtekens bij het opstellen van een zogenaamd reizigersprofiel. Hoe gaat dat er in de praktijk uitzien? Is dat een soort keukentafel gesprek met de bedoeling meer mensen te weren uit het doelgroepenvervoer. Zij krijgt hierop graag meer toelichting.

De PvdA vindt voldoende aandacht ontbreken voor betaalbaarheid. Zij kan zich daarover aansluiten bij de inbreng van D66. Zij mist in dit voorstel ook de koppeling met armoederegelingen.

In het raadsvoorstel gaat expliciet over de betaalbaarheid van het systeem, maar niet over de betaalbaarheid voor de gebruiker. Zij vraagt die informatie aan het raadsbesluit toe te voegen.

Met betrekking tot de aanbesteding van het sociaal recreatief vervoer vraagt zij naar de garanties met deze visie dat in de toekomst geen race to the bottom plaatsvindt een alleen op de kosten wordt gelet. Juist bij de GEVU-taxi had het stadsbestuur in het verleden daarmee geen goede ervaring.

2380 Hoe is de positie van werknemers gewaarborgd? De PvdA vindt dat goede arbeidsvoorwaarden bijdragen aan een goede kwaliteit van het vervoer. Daarover lees zij niets in deze visie.

Zij legt de vraag voor aan het stadsbestuur of hiervoor wel aanbesteed moet worden. Zij legt de vraag voor of er alternatieven onderzocht zijn. Als er al aanbesteed wordt, kan de raad dan op de hoogte gehouden worden van die aanbesteding en daarover tijdig stukken ontvangen zodat de raad eventueel kan bijsturen.

2390 Haar fractie heeft schriftelijke vragen gesteld over toegankelijke bushaltes. Uit de antwoorden blijkt dat één op de vier bushaltes minder toegankelijk is en dat die toegankelijke bushaltes ongelijk verdeeld zijn over de stad. Zij noemt Lageweide als voorbeeld van niet-toegankelijk voor iedereen met OV. En dat terwijl ook de bereikbaarheid per fiets te wensen overlaat. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

Het werkt op haar bevreemdend dat de invloed van corona geen rol speelt in deze visie, terwijl juist de impact van corona op het OV gigantisch is. Zij vraagt de reflectie van de wethouder.

2400 Al met al concludeert mevrouw Raaijmakers dat deze visie scherper en duidelijker kan. Haar fractie zou graag zien dat met deze visie de gemeente haar ware sociale gezicht laat zien. Juist deze visie moet opkomen voor mensen voor wie vervoersarmoede momenteel speelt. Zij vraagt dit meer terug te laten komen in de visie.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) kan de inbreng van de PvdA goed volgen op veel punten. De PvdA vindt dat het scherper kan. Hij hoort de PvdA ook spreken over vervoersarmoede. Op welke punten zou de PvdA vervoersarmoede meer terug willen zien in de visie. Wat zijn fractie betreft is dit een goede eerste stap om hiermee aan de slag te gaan en is het ook mogelijk van daaruit verder te gaan. Wat is voor de PvdA nodig om dit voorstel te kunnen vaststellen?

2410 **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) heeft geprobeerd dit duidelijk te maken in haar inbreng. Als het gaat om vervoersarmoede noemt zij de aansluiting tussen het openbaar vervoer en de doelgroepenvervoer. Het openbaar vervoer ligt bij de provincie en het doelgroepen vervoer straks bij de gemeente. Welke afspraken worden dan precies gemaakt?

2420 **De heer Van Steeg** (CDA) vindt dit een belangrijke notitie en goed dat die tot stand gekomen is. Hij is het eens met mevrouw Raaijmakers van de PvdA, dat het nog een slag concreter mag. Veel zaken vragen om verdere uitwerking. Hij sluit zich graag aan bij de woorden van de heer Van der Graaf, hoe hiermee verder te gaan, hoe ervoor te zorgen dat de verantwoordelijkheid goed komt te liggen, dat budgetten goed worden besteed, dat te zien zal zijn dat de pilot daadwerkelijk leidt tot de gewenste resultaten. Hij stelt voor na te gaan hoe aan dit raadsvoorstel continuïteit te geven en steeds concreter te maken.

De Raadsinformatiebijeenkomst bleek dat de notitie nog veel vragen oproept en tot veel onduidelijkheid leidt. Veel kritiek was er op het bieden van voldoende maatwerk aan inwoners. Veel kritiek was er op de nabijheid van het vervoer. Zeker nu het OV-systeem minder fijnmazig wordt zijn hierover veel vragen. Het college gaat inzetten op de nabijheid van vervoer en daarover met de provincie in gesprek. De vraag is hoe dat te doen; hoe de nabijheid te garanderen in de gesprekken met de provincie en hoe daarvan op de hoogte te blijven.

- 2430 Ingezet wordt op sociaal en lokaal initiatief op het gebied van openbaar vervoer. Hij vraagt op welke manier de initiatieven een bijdrage leveren aan de nabijheid en directheid en aan meer vraaggericht openbaar vervoer. Hij leest dat veel investeringen worden gedaan in nabijheid en directheid. Hij vraagt over welke investeringen het dan gaat en tot welke concrete resultaten dat leidt en welke continuïteit deze investeringen hebben. Daarover wordt nog niet veel gezegd in de brief.
- Een belangrijk thema dat in de brief wordt genoemd is eenzaamheid. Dit is ook voor wethouder Van Ooijen een belangrijk thema. De wethouder investeert hierin ook en geeft veel ruimte aan maatschappelijke initiatieven op dat vlak. Hij denkt
- 2440 dat dat heel goed is. Dat wordt ook in deze brief genoemd, maar zijdelings. Hij vraagt hoe eenzaamheid goed terugkomt in deze brief en hoe de wethouder ervoor zorgt dat hij binnen dit kader Vervoer voor Iedereen, eenzaamheid een goede plek heeft. Hij daagt de wethouder daarin concreter te zijn.
- Op het gebied van deel met kan de heer Van Steeg voor een groot deel zich aansluiten bij de inbreng van de heer Van der Graaf. Op dat vlak gebeurt veel, is veel vraag. Sluit wat er gebeurt voldoende aan bij de piramide. Sluit dit voldoende aan bij de mensen die het nodig hebben?
- De heer Van Steeg merkt op de piramide vrij ingewikkeld te vinden. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
- 2450 Buurmobiel en dergelijke initiatieven hebben een belangrijke toegevoegde waarde. Dat helpt om meer maatwerk te leveren. Hij vraagt of in die subsidie meer continuïteit te geven is.
- Met betrekking tot het budget voor de regiotaxi's. Onder welke voorwaarde zou de overheveling wel mogelijk zijn? Welke initiatieven zouden dan gebruik kunnen maken van die budgetten. Hij krijgt hierop graag reactie van de wethouder.
- Hij sluit zich aan bij de PvdA over toegankelijke bushaltes. Hij herhaalt zijn pleidooi.
- 2460 **De heer Wiegant (SP)** vindt dat op de visie op zich niet veel aan te merken is. Wat hem betreft zijn de goede thema's gekozen: gebruik van OV stimuleren, doelgroepen vervoer efficiënter organiseren en het doelgroepenvervoer en OV beter op elkaar laten aansluiten. Uiteindelijk gaat het om de invulling hiervan. Hij zal dat gaan zien de toekomst.
- Ook voor zijn fractie is vervoersarmoede een belangrijk punt. Hij sluit zich korthedshalve aan bij de hierover gestelde vragen.
- Hij sluit zich graag aan bij de inbreng van de PvdA over de onwenselijkheid van aanbesteding op dit domein. Wanneer mogelijk moet dat worden vermeden. Hij denkt dat daarvoor meer mogelijkheden zijn.
- 2470 Hij stelt de volgende vragen.
- In de Schaakbuurt wordt momenteel een proef uitgevoerd met U-Flex. Dat is flexibele openbaar vervoer service waarbij de bus op afroep rijdt. De SP heeft in deze buurt samen met bewoners actie gevoerd tegen het verdwijnen van de halte waarvoor dit een oplossing moet zijn. Hij verwacht dat dit voor meer buurten nodig zal zijn in de nabije toekomst. Zijn fractie is erg benieuwd naar de uitkomst van deze proef. Hij verneemt graag nadere informatie hierover van de wethouder en wanneer de raad de uitkomst daarvan kan verwachten. Wanneer een langere

uitleg nodig is dan nu handig zou zijn, houdt hij een schriftelijke beantwoording voor mogelijk.

2480 Ten tweede zet het college een ambitie neer voor meer toegankelijke bushaltes. Dat lijkt hem heel goed. Hij vraagt zich af wat die ambitie precies is. Hoeveel procent van de bushaltes moet in 2024 toegankelijk zijn en is daarvoor geld gereserveerd.

De laatste tijd ziet hij veel berichten over een dreigende kaalslag in het openbaar vervoer door gebrek aan geld en ook vanwege de coronacrisis. Die dreigende tekorten worden niet genoemd als een risico. Hij vraagt of de wethouder dit ziet en of de wethouder het met hem eens is dat het mogelijk nuttig is wanneer hierop wordt ingegaan in de visie en de mogelijke risico's die dit oproept voor de gemeente en voor de bedrijven die het moeten uitvoeren.

2490

De heer Gilissen (VVD) vindt de visie op zich prima.

Hij ziet dat deze visie tot stand is gekomen in een periode waarin de financiële druk alleen maar groter zal worden. Hij zou daarop de reactie van het college willen vernemen. De bijdrage vanuit de provincie stopt en wordt afgebouwd. Al kijkend naar 2024 is zijn fractie benieuwd hoe groot het college deze financiële impact op het voorstel acht. Hij krijgt hierop graag de reactie.

De VVD is voorstander van auto en mobiliteit. Hij ziet dat er op dat gebied veel innovatie bestaat. Hij vraagt het college ervoor te zorgen dat er geen onomkeerbare stappen worden genomen om te voorkomen dat innovaties die gewenst zijn in de toekomst worden belemmerd. Hij vraagt of het college daarvoor voldoende aandacht heeft. Hij vraagt het college in deze visie de mogelijkheid op te nemen om in de nabije toekomst hiermee in de stad te experimenteren als onderdeel van de visie van de gemeente op de bereikbaarheid voor ook deze doelgroepen.

2500

Mevrouw Van Dun (D66) merkt op dat de heer Gilissen spreekt over innovaties in mobiliteit en hij komt dan steeds terecht bij de klassieke auto. Zij vraagt of hij dan het spreekt over de innovaties van de auto of ziet hij ook andere mogelijkheden. Zij vraagt hierop de reactie van de heer Gilissen.

De heer Gilissen (VVD) repliceert dat het meevalt met de vuile lucht. Steeds meer auto's worden elektrisch. De VVD vindt dat een goede ontwikkeling en een voorbeeld van innovatie. Alle autonoom of zelf rijdende voertuigen zijn hem even lief, mits ze veilig zijn.

2510

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) vestigt de aandacht op het streven om van vervoersbezit af te gaan. Haar fractie geeft dan de voorkeur aan een snel fietsroute. Voor dynamische veranderingen in de stad is een visie nodig en die ligt met Vervoer voor Iedereen nu voor. Zij dankt het college daarvoor.

Zij legt wel de vraag voor naar de zwaarte van deze visie, zeker wanneer dit afgezet wordt tegen het mobiliteitsplan; ook dat is een behoorlijk stevig document. De vraag is dan wie de eigenaar blijft. De vragen zijn al gesteld door haar collega's van het CDA en ChristenUnie. Ook haar fractie is benieuwd naar het antwoord.

2520

Ze gaat in op deelmobiliteit en zelfstandigheid.

Duurzaam op dit dossier betekent voor haar van bezit naar gebruik. Zij is blij dat dit goed terugkomt in deze visie.

Zij refereert aan de inbreng van D66 over de APV. Zij vraagt of dit alleen bij regievorming blijft of zal het stadsbestuur ervoor zorgen dat het gemakkelijker

wordt om deelmobiliteit aan te bieden. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

2530 Waar het gaat om deelmobiliteit wordt straks ook gesproken over sociaal recreatief vervoer. Zij mist in dat opzicht nog perspectief mensen op een gezonde manier te laten bewegen door en naar de stad.

Haar fractie is benieuwd hoe deelmobiliteit toegankelijk en inclusief te houden is. Zij refereert aan de inspraak daarover van het SOLGU en de Wmo-cliëntenraad. Ze noemt de werkgroep deelmobiliteit en pilots. Zij vraagt of de belangenbehartigers hierin worden meegenomen. Zij vraagt de reactie van de wethouder om na te gaan of dit nog loopt met betrekking tot toegankelijkheid.

2540 Zij benadrukt dat zelfstandigheid een heel groot goed is dat in de toekomst gewaarborgd moet worden. Dat betekent niet per se meer auto's. Dat betekent wel dat het Wmo-vervoer toegankelijk blijft, dat de kosten niet te hoog worden, toegankelijke openbare ruimte, maar vooral dat mensen zelfstandig de overstap kunnen maken. Zij vindt dat perspectief op dit moment nog ontbreken. Zij is benieuwd of de wethouder het zelfstandig kunnen reizen als perspectief mee kan nemen en kan koppelen aan het uitgangspunt van passend vervoer.

De heer Simsek (DENK) is blij met de fietsenbank in Overvecht. Zijn fractie is tevreden met die stap. Wat zijn fractie betreft is dat verder uit te breiden dan alleen in Overvecht. Het idee van GroenLinks over een mobiele fietsenbank die daarvoor een uitkomst kan bieden, leek ook zijn fractie een interessant punt. Hij mist in de visie de koppeling met de armoederegeling.

2550 Hij legt de vraag voor of de visie rekening houdt met de betaalbaarheid voor reizigers. Hij krijgt daarop graag de reactie van de wethouder
Hij sluit zich aan op het punt over de toegankelijke bushaltes

De voorzitter constateert dat alle bijdragen geleverd zijn van alle aanwezige fracties. Zij schorst de vergadering tot 20.50 uur en heropent die dan.

De beantwoording

Wethouder Van Hooijdonk zet daar beantwoording in het teken van de aansluiting van het OV en het doelgroepenvervoer.

2560 Zij begint haar beantwoording met het openbaar vervoer waaronder de bushaltes, fietsen, de auto, deelmobiliteit en vervoerarmoede.

Meerdere raadsleden roerden volgens haar volstrekt terecht aan nu in een hele bijzondere tijd te leven als het gaat om het openbaar vervoer. Een aantal commissieleden hebben geopperd dat dat in deze visie had moeten staan en wat zal het worden?

2570 Op die laatste vraag kan zij niet antwoorden (1) omdat het Rijk zijn ware gezicht nog niet heeft laten zien en (2) omdat niet bekend is hoe snel de reizigers terug zullen komen. Zij prognoses dat dit zal plaatsvinden in een aantal jaren. Iedereen wil zekerheid. Zij bevestigt dat het financiële effecten heeft, vooral op de portemonnee van de provincie.

Vragen zijn gesteld over U-Flex. Mevrouw Van Dun vroeg zich af of U-Flex toegankelijk is. De wethouder stelt dat dat zo zou moeten zijn. Zij neemt de vraag mee als signaal om dit met de provincie te bespreken. Zij deelt mee dat er een nieuwe concessie in aantocht is. Die is uitgesteld vanwege de coronacrisis. Dat levert het college de mogelijkheid op om over dit soort zaken goed het gesprek te

voeren met de provincie over hoe de piramide er uitziet en wat dat betekent voor de reguliere OV-concessie van de provincie.

De heer Wiegant vroeg hoe de pilot functioneert in de Schaakbuurt. De wethouder zet uiteen dat dit pilot precies gestart is op de uitbraak van de coronacrisis.

2580 Om die reden kan ze daarover niets zinnigs zeggen. Bekend is dat in Houten een proef goed gelopen is. In de Schaakbuurt zitten niet veel mensen in U-Flex. Dat is bijna te zeggen van elke bus. Het college zal nog een tijdje moeten volhouden en nagaan hoe dit uitpakt in een normalere tijd.

Per saldo is het goed afgelopen met de lijnen in Zuilen. Er zijn meer reizigers bijgekomen sinds de nieuwe regeling. De vraag die nu speelt is of reizigers buiten de boot gevallen zijn. Het stadsbestuur moet dat goed in de gaten houden.

De heer Van Steeg vroeg hoe de nabijheid te organiseren. De wethouder merkt op dat die behoorlijk goed op orde is.

2590 **De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) gaat in op U-Flex. Hij vraagt hoe de wethouder kijkt naar de U-Flexoplossing is het perspectief van het geheel. Denkt Utrecht dat dat kan gaan helpen. Hoe kijkt de provincie daar naar?

Wethouder van Hooijdonk denkt dat het een goede aanvulling is op de meer gestrekte lijn die hier gemaakt is. Het blijft een verdelingsvraagstuk. Een vraag is dan in hoeverre de rijksoverheid bereid is de portemonnee te trekken. Des te minder het Rijk de portemonnee trekt hoe meer de provincie in de positie komt dat ze niet alles in de lucht kan houden. Ze heeft de Gedeputeerde Schaddelee alle steun toegezegd vanuit de gemeente om voor alle concessiehouders van het openbaar vervoer met de rijksoverheid tot een goede oplossing te komen. Ook het openbaar vervoer moet gered worden om die goed en levensvatbaar te zijn na de crisis.

2600 **De heer Wiegant** (SP) dankt de wethouder voor de beantwoording met betrekking tot de evaluatie. Hij begrijpt dat daarover nog niets te zeggen is. Hij vroeg ook hoe het precies werkt met U-Flex. Wat het precies inhoudt. Hij krijgt op die vraag nog graag reactie.

Wethouder Van Hooijdonk zet uiteen dat dit voor het eerst uitgeprobeerd is in Houten op het Eiland van Schalkwijk. Een locatie met schaarsere bewoning. Dat is een hybride vorm tussen een lijnbus en vervoer op bestelling. Die moet tot een half uur van tevoren geboekt worden.

2610 De heer Van Steeg vroeg naar nabijheid. De wethouder schetste het onzekere decor. In die zin leeft de gemeente in een bijzondere tijd. In ieder geval is die nabijheid in Utrecht behoorlijk goed op orde. Het college bekijkt dit ook steeds en heeft daarvoor regels. Het gaat dan om een actieradius en te zien is dan dat er een paar zwakke plekken in de stad zijn. Over het geheel genomen is het goed georganiseerd.

Het college heeft nu nog geen vastgelegde ambitie. Het college probeert effectieve dingen te doen en onderzoekt of een halte toekomst heeft en of er voorzieningen in de buurt zijn. Zij ziet ook nog haltes die op haar verlanglijstje staan. Wellicht komt het college op een moment uit waarin het college besluit dat iets niet meer kosten-effectief is om het aan te passen. Vooralsnog ziet het college haltes die het wil aanpassen. Het college moet onderzoeken of hiervoor middelen te vinden zijn en daarover ook overleggen met de provincie.

2620

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt het college of de ambitie er al is; zij hoopt dat het college een concreet plan heeft voor de bushaltes, ook als het gaat om 0 extra erbij. Ook dat is een plan.

Verder vraagt zij naar de methode van onderzoek; het college laat het nu afhangen van de huidige stand van zaken. Het college zou ook de toegankelijkheid kunnen verbeteren en nagaan wat dat voor gevolgen heeft. Zij noemt dat de kip-ei-discussie. Zij vraagt de reactie van de wethouder.

2630 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat de meeste mensen mobiel zijn. Het aantal gebruikers van een halte zal niet veranderen met de toegankelijkheid. Wat haar betreft gaat de kip-ei-discussie niet op. Wel weegt mee of er voorzieningen in de buurt zijn. In dat opzicht heeft mevrouw Raaijmakers gelijk. Dat is eerder in beeld gebracht.

De andere vraag had betrekking op de Voorjaarsnota. De wethouder merkt op dat die er nog niet is. Zij bevestigt dat het college dit heeft toegezegd. Er komt een indicator. Het college zal ook nagaan wat daar verder nog onder te brengen is, ook aan middelen en plannen. Zij vraagt om geduld. De Voorjaarsnota is in aantocht.

2640 Kijkend naar kansrijke haltes is scherper te kijken naar wijken als Lageweide en Leidsche Rijn Vleuten De Meern met veel ontoegankelijke of minder toegankelijke haltes om te zien of die een streepje voor hebben.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) heeft begrepen over de piramide dat in ieder geval iets gedaan gaat worden aan de bereikbaarheid voor de fiets. In Lageweide is dat voor beide niet het geval.

Wethouder Van Hooijdonk merkt op dat overal in de stad gewerkt wordt aan de bereikbaarheid van de fiets, ook in Lageweide. De wethouder bevestigt dat het beter kan. Ondernemers op Lageweide willen dat ook graag. Ze denkt dat het grootste deel van de doelgroep voor toegankelijke bushaltes überhaupt niet op de fiets zal zitten en helemaal niet naar Lageweide. Dat gegeven heeft niet veel te maken met fietsinfrastructuur. Het gaat om een andere doelgroep.

2650 De wethouder is blij dat de fietsenbank in Overvecht gerealiseerd gaat worden. Hierover bestaat veel enthousiasme in de wijk, met ook maatschappelijke organisaties. De wethouder denkt dat nu gekeken moet worden hoe goed die gaat functioneren. De wethouder is heel benieuwd. Zij verwacht dat de gemeente hiervan gaat leren. De vraag is dan of het handiger een fijnmaziger netwerk in de stad te hebben en dus ook de fietsenbank in andere wijken neer te zetten.

2660 Het idee van GroenLinks over mobiel lijkt haar ingewikkeld. Wel is te kijken of de fietsenbank op meer locaties neer te zetten is, ook met andere wijkorganisaties. Inderdaad wordt de verbinding gezocht met techniekonderwijs zo dat mensen mee kunnen doen aan reparaties en op die manier kunnen leren.

De heer Vonk (GroenLinks) merkt op dat mobiel in sommige buurthuizen mogelijk is of op locaties met welzijnswerk en waar jongeren en ouderen geactiveerd worden. Hij bedoelde meer de handvatten ervoor mee te geven en naar de mensen toe te gaan.

De heer Van der Graaf (Christen Unie) sluit aan bij de inbreng van de heer Vonk. Het ging ook om een soort van fietsendeals. Hij vraagt de wethouder of die deals breder in de stad af te sluiten zijn. Hij vraagt hoe dat precies gaat werken. Mogelijk is dan het probleem deels opgelost/ondervangen.

2670 De wethouder zegt te willen leren van de fietsenbank in Overvecht. Hij legt de vraag voor hoe lang de gemeente wil leren voordat zij hiermee verder gaat.

Wethouder Van Hooijdonk had al een zekere mate van fietsdeals. Die hingen aan de fietsmeesters. Dat waren 75 fietsen per jaar om te verstrekken. Dat was in de hele stad. Nu is het in Overvecht. Dat neemt niet weg dat mensen uit de hele stad daar welkom zijn. Ze kan zich voorstellen wanneer het een succes is dit ook op andere plekken te gaan doen. Zij vermoedt dat de heer Vonk met mobiel eigenlijk hetzelfde bedoelt als de heer Van der Graaf: iets fijnmaziger. De wethouder vindt het lastig daarop een label te zetten, juist ook vanwege corona. Op heel veel plekken in de samenleving wordt nu niet gestimuleerd erop uit te trekken. De wethouder neemt zich voor gedurende een jaar te monitoren en dan zal nagegaan moeten worden of er voldoende normale maanden geweest zijn om dit goed te kunnen evalueren.

De wethouder zet uiteen dat bij de HUB fietslessen beschikbaar zijn. De fietsmeesters organiseren in ieder geval via vrijwilligers fietslessen op meerdere plekken in de stad. Daar kunnen mensen altijd terecht als ze het nog moeten leren of wanneer ze laagdrempelig advies willen of even willen oefenen. De wethouder weet niet of een routekaart erg kansrijk is. Zij heeft twijfels over het instrument. Zij verwacht dat mensen intuïtief aanvoelen wat de rustiger routes zijn. De wethouder hoopt van harte dat die ook worden gevonden omdat de gemeente aan die routes werkt.

Mevrouw Van Dun stelde in een andere context de vraag naar de aansluiting tussen fiets en OV. Het college probeert die in de gaten te houden. Er worden ook rekken geplaatst bij OV-haltes. Dat is een permanente inzet om te monitoren waar dat nodig is. In het MPB (onderdeel van de Voorjaarsnota) is te zien welke haltes en stations aan de beurt zijn.

Zij denkt dat de heer Gilissen over autonoomvervoer sprak. De wethouder bevestigt dat dat in ontwikkeling is. Het college heeft een studie laten doen. Dat komt beschikbaar bij het definitieve mobiliteitsplan. Dan kan de raad dat zelf nalezen. Daar is nog wel de verwachting dat dat nog lang zal duren voordat echt in de stad ruimte beschikbaar zal zijn, zeker in de Nederlandse context met de vele fietsers; veel shared space oplossingen. Zij ziet nog niet echt proeven met voertuigen die volledig autonoom zijn. Dat neemt niet weg dat allerlei soorten aangepaste vervoermiddelen beschikbaar zijn.

Met betrekking tot deelmobiliteit vernam de wethouder iets over de instapfiets. Het gaat om laagdrempelige deelfietsen. Wanneer de fietsen voor een groot publiek beschikbaar zijn, verwacht de wethouder dat ze niet mega aangepast zullen zijn. Bij het uitkiezen van het model is ervoor te zorgen dat die voor grote groepen hanteerbaar is. Zij vindt dit een goed advies om mee te nemen.

Zij onderscheidt twee soorten deelauto's, de merken die vast in de openbare ruimte staan, zoals GreenWheels. En ook is er de Snapcar waarbij een auto van een ander wordt gehuurd. In die laatste categorie zijn alle soorten van de regenboog.

De wethouder denkt dat haar collega wethouder Van Ooijen iets zal gaan zeggen over deelmobiliteit bij gebiedsontwikkelingen als de Merwedekanaalzone. Zij vindt de suggestie om aan de voorkant te sturen een goede om mee te nemen bij de uitwerking van dergelijke concepten.

Zowel mevrouw Sturkenboom als mevrouw Van Dun vroegen naar de APV en de vergunningplicht. De wethouder deelt mee dat de inmiddels door de raad is vastgesteld. Zelfs de VVD stemde voor.

2720 Met betrekking tot Vervoerarmoede zet zij uiteen dat het een ingewikkeld onderwerp is. Mensen kunnen heel veel verschillende soorten barrières ervaren. De financiële is daarvan één. Al die barrières zijn ingewikkeld te tackelen. Dat laat zich niet vatten in één gegeven. Het rapport waarover de heer Van der Graaf sprak enkele jaren geleden, combineerde allerlei verschillende indicatoren om daarmee een beeld te vormen. Elk jaar is er een monitor specifiek op mobiliteit. Daarbij is te reflecteren op basis van cijfers die bekend zijn. De wethouder verwacht dan te komen tot een combinatie van factoren. Zij zegt toe hier naar te kijken en na te gaan wat ermee te doen is in een mobiliteitsmonitor. Misschien moet dan een leercurve doorgemaakt worden. De wethouder neemt zich voor dat

2730 dan te gaan proberen.

De voorzitter vraagt verneemt desgevraagd van **de wethouder** dat zij hierop wil terugkomen bij de jaarlijkse monitor.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) dankt de wethouder voor de toezegging. Hij onderschrijft dat het ingewikkeld is.

Specifiek kijkend naar de groep en mobiliteit in het onderzoek betreffende, overweegt hij dat de mensen die vervoerarmoede ervaren juist niet in die groep zitten en niet in die enquête. Die zitten mogelijk bijvoorbeeld in de armoedemonitor waarop hij vanuit de commissie Stad en Ruimte niet altijd zicht heeft. Hij geeft dat de wethouder mee om in de gaten te houden.

2740 **De voorzitter** vat dit op als een inbreng waarop nu geen reactie hoeft te komen.

Wethouder Van Ooijen gaat in op de vraag over de verantwoordelijkheidsverdeling. Deze samenwerking moet gedragen worden vanuit de inhoud. Het gaat hier primair over het samenbrengen van de verschillende disciplines die bij de gemeente beide aanwezig zijn. Collegiaal denkt hij dat het niet zo'n punt is. Het college spreekt altijd uit één mond; dan had de commissie ook afgekund met één wethouder vanavond. Het gaat er primair om of de disciplines bijeen te brengen zijn. Het college heeft dat proberen te doen met het voorliggende raadsbesluit.

2750 De vraag die bijna bij alle fracties terugkwam, betrof de financiële druk op het stelsel van het doelgroepenvervoer: de regiotaxi. Dat heeft te maken met een aantal ontwikkelingen. Primair dat het college in de komende jaren voorziet dat meer mensen daarvan gebruik gaan maken vanwege de vergrijzing. Tweede is dat het budget niet per definitie meegroeit. En ten derde bouwt de provincie haar bijdrage af naar 0 euro. Dat was een bijdrage van 4 miljoen.

De wethouder vindt de vragen daarover terecht: (1) hoe houdt het stadsbestuur dit betaalbaar voor primair de reiziger. Het college heeft daarin al in de afgelopen jaren een stap gezet door in ieder geval het prijsniveau van de regiotaxi langzaamaan te laten meegroeien met het prijsniveau van het openbaar vervoer.

2760 Daardoor is het iets gestegen. Te zien is dat de gemeente budgettechnisch op het stelselniveau beter uitkomt. De prikkel is nu niet meer om in de regio taxi te stappen om een financiële reden, maar om de inhoud. Het was in de afgelopen jaren goedkoper om in de Regiotaxi te stappen dan met het openbaar vervoer te reizen.

Gevraagd is of sociaal maatschappelijke initiatieven zoals Buurtmobiel een plek krijgen in de aanbesteding. De wethouder vindt dat een logische gedachte. Het college heeft met die gedachte ook een tijd gespeeld, ook op ambtelijk niveau. Uiteindelijk is het college tot de conclusie gekomen dat dat niet verstandig is. Dat

2770 zou beter passen bij de welzijns subsidieregels en het Buurtmobiel daaruit te financieren dan te proberen het Buurtmobiel in dit systeem te trekken. Het college gaat de sociaal maatschappelijke initiatieven op een andere plek financieren. Het afgelopen jaar is dat ook op die manier gebeurd.

Op de vraag hoe de race to the bottom te voorkomen, zet de wethouder uiteen dat de druk op de Taximarkt enorm is. De concurrentie is heel erg groot. De marges zijn heel erg klein. Er staat veel druk op ook de arbeidsvoorwaarden en de manier waarop dit georganiseerd wordt. Het college heeft ondertussen op dit vlak ervaring opgedaan, ook om in de zwaar concurrerende markt een hele goede inhoudelijke uitvraag te doen. Hij ziet in de loop van de tijd een grote verbetering. De lessen die geleerd zijn, moeten ook hier weer toegepast worden.

2780 Dan blijft de vraag staan of hier überhaupt aanbesteed moet worden. De wethouder denkt dat het goed is om dat te expliciteren wanneer het moment dichterbij is om te gaan doen. De wethouder zegt toe de raad een brief te sturen uiterlijk eind 2022 en zoveel als nodig eerder om de afweging met de raad te expliciteren. De wethouder benadrukt dat het stadsbestuur hier te maken heeft met een uitvraag de gemeente mogelijk met de regio gaat doen. De vraag is dan of de regio de aanbesteding niet zou willen wanneer de gemeente ertoe zou besluiten.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) mist de betaalbaarheid voor de reiziger in de visie. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen daarover iets op te nemen in de visie.

2790

Wethouder Van Ooijen licht toe dat het de bedoeling is om de betaalbaarheid overeind te houden. Dit is bijna de grondlegger van waarom het college dit doet. Hij kan hierover een passage toevoegen, in ieder geval de verhouding tussen het openbaar vervoer, de betaling en het doelgroepenvervoer.

ChristenUnie vroeg of er ergens een meldpunt is of zoiets in te regelen waar mensen die tussen vervoersregiems invallen waar zij zich zouden kunnen melden. De wethouder stelt voor daarvoor het Wmo-loket te gebruiken. Dat is voor de meeste mensen bekend loket. Daar wordt ook het doelgroepenvervoer beschikt en georganiseerd.

2800 GroenLinks vroeg naar het functioneren van de regiotaxi en of signalen over zaken die niet goed gaan bekend zijn. Tot zijn spijt bevestigt de wethouder dat die signalen bekend zijn. Het college is daarover continu in gesprek met de regiotaxi. De provincie er nog de regie. De gemeente stemt met de provincie nauwkeurig af.

GroenLinks opperde de suggestie combinaties te maken van arrangementen in het doelgroepenvervoer: het leerlingenvervoer, Wmo-vervoer en misschien ook nog andere vormen van vervoer. De wethouder bevestigt dat de mogelijkheid er zou kunnen zijn. Hij deelt mee dat in Rotterdam een dergelijke manier van aanbesteden is uitgewerkt. Daarover is eerder contact geweest: hoe dit functioneert.

2810 Hij wil dat zeker nader uitzoeken. De vraag is of dit het wondermiddel zal zijn. De wethouder heeft daarbij zijn twijfels. Dit wordt nader uitgezocht.

De heer Vonk (GroenLinks) vraagt of dit meegenomen kan worden in de al toegezegde brief over het doelgroepenvervoer en de aanbesteding daarin.

Wethouder Van Ooijen zegt dat toe.

Hij vervolgt zijn beantwoording met in te gaan op de aanpak van eenzaamheid. Hij ziet een mogelijkheid in de periode tot 2024. De gemeente heeft bedongen bij de provincie dat de gemeente de afbouw behoudt van de middelen tot 2024 om

uiteindelijk nu pilots te kunnen uitvoeren. Die middelen zijn juist heel geschikt om het sociaal recreatieve vervoer goed te kunnen ondersteunen en daarmee de eenzaamheid aan te pakken. Het gaat om uiteenlopende pilots. Mogelijk neemt gemeente pareltjes daaronder mee in de financiering die plaatsvindt vanaf 2024. **De heer Van Steeg** (CDA) vraagt of het mogelijk is de pilots te bundelen en op te schrijven hoe groot de bijdragen zijn aan de ambities in dit plan.

Wethouder Van Ooijen vraagt wat de heer Van Steeg zoekt. Hij verneemt dat **de heer Van Steeg** (CDA) zoekt naar de bijdrage aan de ambities in het plan. Hij heeft behoefte aan iets concretere informatie.

Wethouder Van Ooijen vindt dat helder. Hij zal nagaan of hij een uitgewerkt plan kan delen met de heer Van Steeg zodat hij meer informatie heeft.

De voorzitter verneemt desgevraagd dat **de wethouder** dit meestuurt met zaken die al zijn toegezegd voorafgaand aan de raadsbehandeling.

Wethouder Van Ooijen vervolgt zijn beantwoording.

Hij gaat in op het reizigersprofiel. De vraag was van de PvdA of het bedoeld is om mensen te weren uit de regiotaxi. De wethouder ontkent dat het zo bedoeld is. Het is bedoeld om mensen het meest passende vervoer te bieden. Dat is niet altijd het vervoer dat mensen kiezen. Soms is gebruik te maken van het openbaar vervoer terwijl gebruik gemaakt wordt van de regiotaxi, en soms is gebruik te maken van aanvullend openbaar vervoer zonder daarvan gebruik te maken. Het college zoekt in het reizigersprofiel over wie het stadsbestuur dan spreekt en of het stadsbestuur die mensen kan verleiden, helpen, ondersteunen, arrangementen kan bieden waardoor ze wel kiezen voor het meest passende vervoer. Als het gaat om het creëren van reizigers wordt dat gedaan bij het bepalen van wie uiteindelijk recht heeft op het doelgroepenvervoer in de verordening bij de Wmo of bij de Jeugd.

De wethouder zegt toe de koppeling met de armoederegeling op te nemen in de nota. Hij vindt dat een hele goede suggestie. Hij gaat na waar de armoederegelingen inhaken op het doelgroepenvervoer. Hij deed dit op in de nota zoals bij het andere punt van de PvdA, over de verhouding openbaar vervoer en het doelgroepen vervoer.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) brengt de betaalbaarheid en de desbetreffende toezegging van de wethouder onder de aandacht.

Zij verwacht dat het reizigersprofiel een rol gaan spelen bij de aanbesteding. Dan maakt het uit hoeveel ruimte er is voor maatwerk. Ze kan meegaan in de visie mensen te begeleiden wanneer ze met het OV kunnen. Dan maakt het uit hoeveel ruimte voor maatwerk er is. Zij vraagt de wethouder hoe hij dat concreet zal onderzoeken. Zij vraagt of dat voor de aanbesteding al duidelijk is. Of laat de wethouder de uitwerking daarvan over aan de mogelijke aanbieder?

Wethouder Van Ooijen zet uiteen dat het reizigersprofiel in feite bedoeld is om n te gaan wie gebruik maken van het doelgroepenvervoer en welke profielen daaruit zijn te halen en wat dan te doen is voor de verschillende reizigers waardoor ze gebruik maken van het meest passende vervoersaanbod in plaats van dat ze voor de meest gemakzuchtige keuze gaan. Het is meer een verleidingsinstrument dan een beperkende. Gesproken is over de mogelijkheid daarvoor een app te ontwikkelen. Vervolgens is dan het streven het systeem betaalbaar te houden.

Hiermee rondt hij zijn beantwoording af.

De voorzitter brengt de Merwedekanaalzone onder de aandacht zoals aangekondigd door wethouder Van Hooijdonk.

2870

Zij legt de vraag voor aan de commissie wie van de commissie beantwoording op vragen heeft gemist.

De heer Vonk (GroenLinks) had een vraag gesteld over het uitrollen van het Buurtmobiel over de hele stad.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) had gevraagd zelfstandigheid en inclusiviteit mee te nemen bij passend vervoer als in perspectief.

De heer Van Steeg (CDA) had een vraag gesteld over de continuïteit van het budget voor buurtmobiel.

2880

De beantwoording

Wethouder Van Ooijen beantwoordt vragen over het borgen van Vervoer voor Iedereen bij de Merwedekanaalzone. Hij neemt dat graag mee. Het is voor de verdere uitwerking van de Merwedekanaalzone een terechte vraag. De vraag is dan ook hoe het doelgroepenvervoer op de locatie functioneert. Het college is nog niet zo ver in de uitwerking. Hij vindt het een hele goede suggestie dit mee te nemen in de uitwerking. Hij aanvaardt deze suggestie van de ChristenUnie in dank.

2890

Het uitrollen van buurtmobiel over de hele stad en de financiering van Buurtmobiel. Hij herhaalt zijn antwoord over het parkeren, over sociaal maatschappelijke initiatieven bij een andere subsidieregeling, over Vrijwillige Inzet Voor Elkaar. Daar geldt dat regiem. Daarvoor is meerjarige financiering mogelijk. Dat is afhankelijk van de kwaliteit van de aanvraag en uiteindelijk van het budget voor het totaal.

Er is niet per definitie sprake van een stedelijke uitrol. Het is ook aan buurtmobiel zelf om daarin een goede afweging te maken. Het hangt ook samen met het kostenplaatje van buurtmobiel. Er zijn ook lokale initiatieven die goedkoper zijn dan buurtmobiel. Dat maakt een integrale afweging van de subsidieregeling complex voor welke sociaalmaatschappelijke initiatieven te kiezen.

2900

De wethouder gaat in op de vragen van Student & Starter over zelfstandigheid en inclusiviteit en passend (doelgroepen)vervoer. Het punt dat mevrouw Sturkenboom noemde zit precies tussen de aansluiting van het openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer in. Het gaat dan niet over doelgroepenvervoer, ook niet over openbaar vervoer, maar juist over de manieren waarop de dingen gecombineerd worden. Hij denkt dat mevrouw Sturkenboom de door haar gevraagde informatie kan vinden in het Plan van Aanpak dat de wethouder de heer Van Steeg toezegde.

Tweede termijn

De voorzitter vraagt de commissie eventuele aanvullende vragen te stellen en aan te geven of zij kiest voor de A- of de B-status voor doorgeleiding naar de raad.

2910

De heer Vonk (GroenLinks) vraagt met betrekking tot het uitrollen over de stad naar de termijn waarbinnen dat dan zal gebeuren. Hij geeft dit agendapunt de B-status omdat de commissie een strekt ter vervanging zal krijgen.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt met de B-status wordt doorgeleid naar de raad. Zij vraagt over of de commissie momenteel broedt op voorstellen.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) neemt het door hem gevraagde onderzoek mee naar zijn fractie. Mogelijk komt hij daarover nog terug.

2920 **De heer Van Steeg** (CDA) bevestigt dat dit agendapunt de B-status krijgt. Hij wacht de brief met interesse af. Mogelijk zal zijn fractie nog iets doen met Het Buurtmobiel of in ieder geval met de initiatieven in de wijk uitgaande van de wensen van de inwoners zelf.

De heer Vonk (GroenLinks) vraagt de wethouder gelegenheid te geven op zijn vraag te antwoorden.

2930 **Wethouder Van Ooijen** beantwoordt de vraag over de uitrol van andere soortgelijke initiatieven en of dat dan wel over de hele stad moet plaatsvinden. Binnen de subsidieregeling Vrijwillige Inzet Voor Elkaar is er geen doelstelling om een dekkend netwerk van vervoersinitiatieven van vrijwilligers te hebben. Hij zet uiteen dat het ook een ingewikkelde doelstelling is. Het college beoordeelt hetgeen uit de stad komt. Daarna gaat het college na wat het mogelijk kan maken. Het zou het ingewikkeld maken om een dergelijke doelstelling in de subsidieregeling neer te zetten.

De voorzitter recapituleert de gedane toezeggingen en enkele passages die toegevoegd zullen worden aan de visie.

De toezeggingen

Wethouder van Hooijdonk zal

2940 – in de jaarlijkse mobiliteitmonitor te reflecteren op het thema vervoersarmoede.

Wethouder Van Ooijen zal

– De raad uiterlijk eind 2022 per raadsbrief te informeren over de afwegingen ten aanzien van het aanbesteden van het doelgroepen vervoer.

In de visie zullen volgende passages worden opgenomen:

- Over de verhouding en de aansluiting van het openbaar vervoer op het doelgroepenvervoer en de prijsstijging daarbinnen.
- Over de koppeling van de armoederegelingen aan het doelgroepenvervoer.

2950 **Wethouder Van Ooijen** zet uiteen dat hij met betrekking tot de pilots een plan van aanpak stuurt over wat er al is zodat de raad van een meer gedetailleerde uitwerking kennis kan nemen. Die komt niet in dit stuk zelf.

Ook de borging van het doelgroepenvervoer in het plan Merwedekanaalzone komt niet in het plan. Die neemt hij mee bij de uitwerking van de plannen voor de Merwedekanaalzone.

Hij zal het plan van aanpak meesturen met de strekt ter vervanging.

De strekt ter vervanging zal hij met enkele weken aan de raad toesturen

2960 **De voorzitter** denkt aan 45 minuten voor de raadsbehandeling. Aldus is besloten
Zij sluit dit debat én de vergadering om 21.46 uur.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Werk en inkomen

Wethouder Voortman

Raadsvoorstel wijziging U-pas

2970 De wethouder zal:

- Bij het Dashboard van het vierde kwartaal 2021 aan de raad de effecten terugkoppelen aan de raad van de invoering van het gezinsbudget.

Maatschappelijke Ontwikkeling, Mobiliteit

Wethouder Van Ooijen en Van Hooijdonk

Raadsvoorstel Visie Vervoer voor iedereen

2980 Wethouder van Hooijdonk zal

- in de jaarlijkse mobiliteitmonitor te reflecteren op het thema vervoersarmoede.

Wethouder Van Ooijen zal

- De raad uiterlijk eind 2022 per raadsbrief te informeren over de afwegingen ten aanzien van het aanbesteden van het doelgroepen vervoer.